

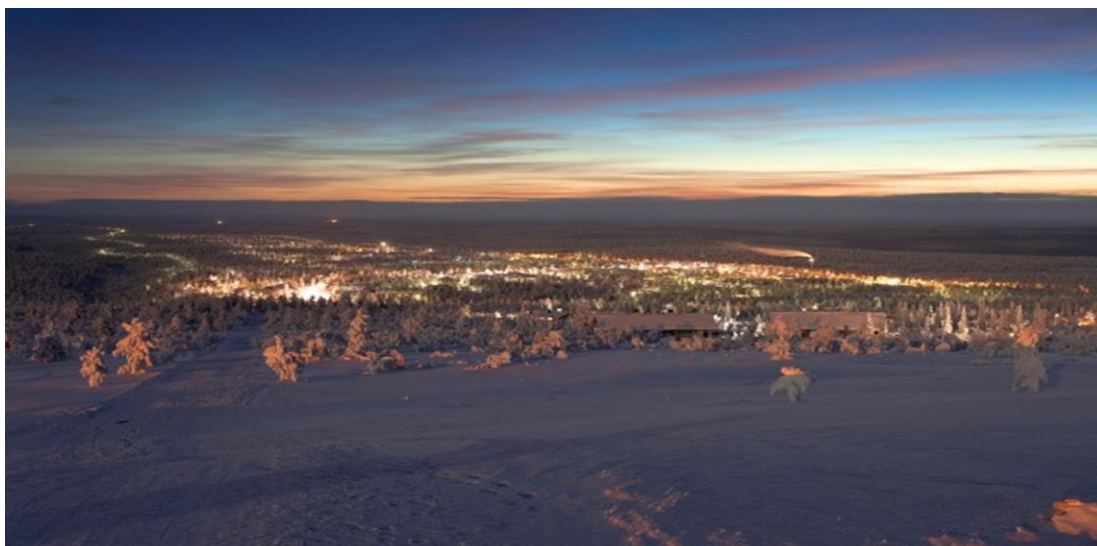
Inarin kunta

Talousarvio vuodelle 2018 sekä talous- ja toimintasuunnitelma vuosille 2018 - 2020

Dnro

330/02.02.00.00/2017

2018

Valtuuston hyväksymä 14.12.2017

Sisällys

1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	3
2. TALOUSARVION RAKENNE	5
2.1 Talousarvion suunnitelmaperusteet	5
2.1.1 Talousarvion laadinnan lähtökohdat	5
2.1.2 Kuntastrategia	6
2.1.3 Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	8
2.1.4 Konserniohjaus	8
2.1.5 Kunnan yhteisöjen erityistavoitteet vuosina 2018 – 2020	10
2.2 Yleinen taloudellinen kehitys	12
2.2.1 Kuntatalous	13
2.2.2 Toimintaympäristön kehitys	14
2.2.3 Työvoima, työllisyys	15
2.2.4 Väestörakenteen kehitys	17
2.3 Talousarvion sitovuus	19
3. KÄYTTÖTALOUSOSA	21
3.1 Valtuusto (sis. valtuusto, vaalit ja tarkastustoimi)	24
3.2 Kunnanhallitus	25
3.3 Kehittämis- ja yhteistyöhankkeet	27
3.4 Eläkemenot	29
3.5 Sosiaali- ja terveyslautakunta	30
3.5.1 Avohoito	33
3.5.2 Laitoshoidto ja asumispalvelut	34
3.5.3 Lääkäritoiminta	36
3.5.4 Sosiaalityö ja toimeentuloturva	38
3.5.5 Suun terveydenhuolto	40
3.5.6 Ympäristöterveydenhuolto, ympäristönsuojelu ja maaseututoimi	41
3.6 Erikoissairaanhoito	43
3.7 Sivistyslautakunta	45
3.7.1 Varhaiskasvatus	46
3.7.2 Esi- ja perustusopetus	49
3.7.3 Lukiokoulutus	51

3.7.4 Vapaa-aikapalvelut	52
3.7.4.1 Kansalaisopisto	52
3.7.4.2 Kirjasto	54
3.7.4.3 Kulttuuri	56
3.7.4.4 Liikunta	58
3.7.4.5 Nuoriso	59
3.8 Tekninen lautakunta	61
3.8.1 Tekninen lautakunta/ yhdyskuntasuunnittelu	64
3.8.2 Tekninen lautakunta/ Yhdyskuntarakentaminen	65
3.8.3 Tekninen lautakunta/ Rakennusvalvonta	67
3.9.4 Pelastuslaitos	69
3.9 Kohderahoitteisen tehtävän käyttötalousosa	69
3.9.1 Kalatalouden kehittämisrahasto	70
3.9.2 Ruokapalvelu liikelaitos	75
3.9.3 Tilapalvelu liikelaitos	79
3.9.4 Elinvoimalautakunta/ Nordica	83
3.9.5 Saariselän kehittämisrahasto	86
4. TULOSLASKELMAOSA	91
4.1 Tulovero- ja kiinteistöveroprosentit	91
4.2 Valtionosuudet	92
4.3 Poistot	92
5. INVESTOINTIOSA	94
6. RAHOITUSOSA JA LAINAKANTA	110
7. HENKILÖSTÖOHJELMA	113

1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Inari kääntyy kohti vuotta 2018 vahvassa myötätuulessa. Suomen talouden käännyttyä voimakkaalle kasvu-uralle odotukset pidempiaikaisesta kasvusta ovat perusteltuja. Inarissa kasvu on näkynyt jo pidemmän aikaa erityisesti elämystalouden kehityksen myötä. Vahvasti vientiteollisuusvetoinen muu Suomi on tulossa vähitellen perässä. Erityisesti rakentaminen Inarissa on ollut vilkasta ja myös ensi vuosi näyttää tältä osin positiiviselle. Asuntorakentaminen on myös lähdössä liikkeelle vuonna 2018 ja tonttivarauksia on yksityisten rakentajien toimesta tehty runsaasti.

Kunnan verotulot ovat vahvassa kasvussa, mutta myös epävarmuustekijät ovat merkittäviä. Hallituksen kuntatalousohjelman vaikutukset Inariin ovat vielä auki, mutta valtionosuuksien merkittäviä leikkauksia näyttää olevan odotettavissa myös Inarin kohdalla. Inari valmisteleekin vuodelle 2018 ja erityisesti vuosille 2019 – 2020 tulevaisuusbudjetteja. Vuoden 2018 talousarvio on pyritty rakentamaan mahdollisimman lähelle nollatulosta. Suunnitteluvuosien budjeteista tulee vuonna 2018 käynnistyvin toimin kyetä luomaan merkittävästi ylijäämäisiä. Tavoitteena on luoda kunnan talouteen rakenteellinen kantokyky isolle n. 15 – 16 miljoonan euron koulukampusinvestoinnille Ivaloon. Samanaikaisesti kasvu lisää tarpeita panostaa kunnan palvelukiinteistöihin erityisesti myös Inarissa ja Saariselällä. Uusien hankkeiden toteuttaminen edellyttää merkittävästi ylijäämäistä käyttötaloutta ja siten myös kunnan palvelurakenteen ja toiminnan jatkuvaa tarkastelua. Uudet toimitilat vaativat menokuria ja asennoitumista toiminnan tehostamiseen.

Suunnittelua värittää luonnollisesti myös maakunta- ja soteuudistuksen sekä Pohjois-Lapin maakunta-kaavan valmistelu. Huolta herättää erityisesti Lapin maakunnan kantokyky ja palveluverkon tulevaisuus. Suurena, mutta väestömäärältään pienenä maakuntana Lapin koheesio ei tällä hetkellä ole riittävällä tasolla, mikä näkyy mm. luottamusongelmina ja intressiristiriitoina. Maakunnan elinkeinojen ja väestörakenteen epäsymmetrisyys on erityisen suuri haaste yhtenäiselle kehittämistyölle. Valmisteluun liittyen Inarin kunnan on valvottava vahvasti kuntalaistensa ja alueen elinvoiman etuja myös tulevina vuosina.

Huolimatta riskitekijöistä, kunnan taloudellinen asema on edelleen varsin vahva alhaisesta veroprosentista huolimatta. Peruskunnan velkamäärä, n. 15 miljoonaa euroa on kohtuullinen, mutta konsernin velkamäärän kehitystä on kuitenkin edelleen seurattava tarkasti. Inarin kuntakonsernissa on aloitettu vuonna 2017 merkittävä määrä toimenpiteitä konserniohjauksen parantamiseksi. Hajautunut yhtiö rakenne ja toimijoiden väliset suhteet eivät ole olleet optimaalisella tasolla. Työ jatkuu vuonna 2018 ja konsernin koheesiota pyritään edelleen parantamaan ja omistusjärjestelyjä kehittämään. Konsernin rahoitustarpeita pyritään täyttämään sisäisellä lainoituksella. Vilkastunut taloudellinen toimeliaisuus on lisännyt mm. Saariselän alueen kiinnostavuutta entisestään ja myös kunnan omistuksien puolesta ja tonttikaupan kehittymisen osalta voimme olla tällä hetkellä optimistisia. Kasvu edellyttää myös vastavasti investointeja mm. sähköverkkoon ja kaukolämpöverkkoon, mikä näyttäytyy konsernin kasvavina investointitarpeina.

Suurehko konserninelka kertookin paljon myös meneillään olevasta aktiivisuudesta – Inarissa tapahtuu ja investoidaan voimakkaasti tulevaisuuteen. Ilokseni voin todeta, että myös väestökehitys näyttää

kääntyneen kasvu-uralle, mikä vahvistaa entisestään alueemme elinvoimaisuutta ja luo vahvaa uskoa siihen, että valitsemamme keinot menestyä arktisella alueella ovat oikeita.

Kunnan kehitykseen liittyvät aluetaloudelliset haasteet ovat myös alkaneet näyttäytyä vuonna 2017 entistä vahvemmin. Asuntopula ja työvoimapula ovat tekijöitä, joihin kunta ei pysty yksin vastaamaan. Inari tarvitseekin vahvasti koko paikallisyhteisönsä sekä myös ulkopuolisten investoreiden ja rahoittajien kumppanuutta, jotta kehitys ei sakkaa kasvun esteisiin. Tämä edellyttää myös uudenlaista strategista otetta ja ajattelumme päivitystä vastaamaan 2020-luvun maailmaa. Tämän strategian kulmakiviä aletaan muurata vuoden 2018 aikana.

Toni K. Laine
kunnanjohtaja

2. TALOUSARVION RAKENNE

2.1 Talousarvion suunnitelmaperusteet

Talouden suunnittelun lähtökohtana on kuntastrategia, kunnan toiminnalle asetetut pitkän aikavälin tavoitteet, ennakoitujen talouden kehitysnäkymät, väestöennusteet sekä muut toimintaympäristön mahdolliset muutokset. Toimintaa ja taloutta suunnitellaan ja seurataan käyttötalouden, investointien, tuloslaskelman ja rahoituksen näkökulmista. Talousarviossa tulee osoittaa riittävät resurssit asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi sekä osoittaa, miten toiminta ja investoinnit rahoitetaan. Suunnitelmien tulee turvata kunnan tehtävien hoitaminen niin, että kunnan talouden tasapaino voidaan säilyttää tai saavuttaa suunnittelukauden aikana. Talousarvion laadinnassa huomioidaan kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet sekä toiminnan ja talouden tavoitteet.

Talousarvion rakennetta on uudistettu kuntaliiton antamien suositusten mukaiseksi. Talousarvion käyttötalousosa on jaettu budjetti- ja kohderahoitteisiin tehtäviin. Budjettirahoitteiset tehtävät ovat rahoitettu ensisijaisesti verorahoituksella eli verotuloilla ja valtionosuuksilla. Kohderahoitteiset tehtävät rahoitetaan pääasiassa tulorahoituksella.

Kuntalain uudistuksessa tulleet talousarvion keskeisimmät sisältömuutokset liittyvät kuntakonsernin näkökulman tarkempaan huomioimiseen ja kuntastrategian huomioimiseen talousarviossa.

2.1.1 Talousarvion laadinnan lähtökohdat

Kunnanhallitus antoi kokouksessaan 3.7.2017 vuoden 2018 talousarvion sekä talous- ja toimintasuunnitelman 2018 – 2020 laadintaohjeet, joiden mukaan taloussuunnittelun lähtökohtana ovat 19 %:n tuloveroprosentti sekä nykyiset kiinteistöveroprosentit. Kunnanhallitus päätti, että taloussuunnittelukehys on kuluvaan vuoden toteutuma-arviot, paitsi sivistyslautakunnan osalta, jossa taloussuunnittelukehys on vuoden 2016 tilinpäätös, lisättynä 1 %:n indeksikorotus ja erikseen mainitut toiminnalliset muutokset. Vuosien 2019 ja 2020 kehyyksiin otettiin vastaavasti 2 %:n indeksikorotukset.

Suunnitteluvuosiin kohdistuu epävarmuutta muun muassa valtionosuuksien osalta. Taloussuunnittelun lähtökohtana tulee olla talouden tasapaino. Lisäksi tavoitteena tulee olla kantokykyinen talous, joka pystyy kantamaan palvelukiinteistöjen investointikuorman (mm. koulut, päiväkodit) lähitulevaisuudessa. Suunnittelun edetessä todettiin tarvetta tasapainotukselle, koska tilikaudet näyttivät jäävän alijäämäisiksi sekä peruskunnan, että koko kunnan osalta. Talousarviokehyykseen kohdistuneet rakenteellisen tasapainotuksen toimenpiteet ovat olleet erillisten toiminnallisten muutosten lisäysten osittainen karsiminen koko suunnittelukaudelta ja vuosien 2019 ja 2020 indeksikorotusten pienentäminen 2 %:sta 1,5 %:iin. Lisäksi tasapainotusta haettiin sosiaali- ja terveystoimen ja sivistystoimen eräiden asiakasmaksujen korotuksilla. Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi 3.10.2017 kokouksessaan vain osan esitetyistä asiakasmaksukorotuksista.

Talouden tasapainon saamiseksi päädyttiin esittämään yleisen kiinteistöveron ja muiden kuin vakituisten asuinrakennusten veroprosenttien korottamiseen. Kunnanhallitus käsitteli tulovero- ja kiinteistöveropro-

senttien vahvistamista vuodelle 2018 23.10.2017 kokouksessaan, jossa veronkorotusesityksestä kuitenkin luovuttiin. Verotuloennustetta kiinteistöveron kohdalla on tarkasteltu uudelleen myös kunnan omista läh-
tökohdista eli mm. kunnan alueella tapahtuvien isojen rakennusinvestointien näkökulmasta, minkä myötä
verotuloja arvioidaan tulevan enemmän verrattuna Kuntaliiton ennusteeseen. Kiinteistöverotulojen uudel-
leenarvioinnin jälkeen on ensi vuoden tilikausi lähellä nollatulosta, vain hieman ylijäämäinen.

Mahdollisen, vuoden 2020 toteutettavan sote- ja maakuntauudistuksen vaikutuksia ei Kuntaliiton suositus-
ten mukaan ole huomioitu suunnittelussa.

2.1.2 Kuntastrategia

Valtuusto hyväksyy valtuustokaudeksi tai sitä lyhyemmäksi ajanjaksoksi kuntastrategian ja palvelusuunni-
telman, jotka ovat talousarvion ja – suunnitelman laadinnan keskeisiä perusteita. Kuntastrategia näyttää
tulevan kehityksen päälinjat. Strategiassa esitetään kunnan visio, arvot, strategiset päämäärät ja näkökul-
mat, kriittiset menestystekijät ja toimintaympäristön haasteet.

Valtuuston 12.9.2016 hyväksymässä kuntastrategiassa Inarin kunnan visio esittäytyy siten, että Inari on
hyvä, turvallinen ja viihtyisä paikka asua ja elää. Inarilaisuudesta tulee yhteinen voimavara ja inarilaisia yh-
distää eniten ja monipuolisimmin luonto. Positiivinen inarilaisuus hyödyttää kaikkia kuntalaisia sekä tunne-
tasolla, että konkreettisesti. Inarilaiset ihmiset ja yritykset arvostavat kuntaa, luottavat sen toimintaan ja
voivat olla kunnastaan jopa ylpeitä.

Hallitut investoinnit, osaaminen ja koulutus sekä asuminen ja työpaikat ovat Inarin kunnan menestyksen
mittaamiselle olennaiset asiat. Menestys edellyttää kehittymistä. Inarin kehittyminen perustuu neljän ele-
mentin toteutumiseen: Innovatiivisuuteen, aktiivisuuteen, yhteistyöhön ja kansainvälisyyteen.

Kuntastrategiaa täydennetään vuosien 2017- 2018 aikana.

Inari 2020 – kuntastrategian peruselementit

Inarin visio eli tahtotilamme

- Inari on kuntalaisten mielestä hyvä, turvallinen ja viihtyisä paikka asua ja elää.
- Inarilaisuudesta tulee yhteinen voimavara – ja inarilaisia yhdistää eniten ja monipuolisimmin luonto.
- Positiivinen inarilaisuus hyödyttää kaikkia kuntalaisia sekä tunnetasolla että konkreettisesti.
- Inarilaiset ihmiset ja yritykset arvostavat kuntaa, luottavat sen toimintaan ja voivat olla kunnastaan jopa ylpeitä.

Näillä varmistamme olevamme oikeassa suunnassa

- Asuntoja ja työpaikkoja on riittävästi ja niiden saatavuus sekä kattavuus ovat tasapainossa.
- Kunnan investoinnit ovat hallittuja, pysyvät aikataulussa ja saavuttavat niille asetetut tavoitteet.
- Kuntaorganisaation ja kunnan henkilöstön ammattitaito on kiitettävällä tasolla ja sitä kehitetään jatkuvasti.

Näin menestymme

Menestys edellyttää kehittymistä.

Inarin kehittyminen perustuu neljän elementin toteutumiseen:

Innovatiivisuus – aktiivisuus – yhteistyö – kansainvälisyys

- Ylläpidämme ja tuemme innovatiivisuutta kaikessa toiminnassamme.
- Kartoitamme uusia mahdollisuuksia aktiivisesti, kattavasti ja ennakkoiluttomasti.
- Pyrimme rakentamaan, kaikkia osapuolia hyödyttävään yhteistyöhön ja etsimme sellaiselle myös uusia mahdollisuuksia.
- Ajattelemme, suunnittelemme ja toimimme kansainvälisesti.

Näin toimimme

Luotettavuus:

- *Kunta pitää sen minkä lupaa*
- *Teemme työtämme huolellisesti, konkreettisesti ja realistisesti*
- *Toimimme avoimesti ja rehellisesti*

Kuntalaisten edunvalvonta

- *Kunnalla on aito kiinnostus ja kyky ymmärtää kuntalaisten tarpeita*
- *Kohtelemme kuntalaisia tasapuolisesti ja kunnioitamme monimuotoisuutta*
- *Tuntemme vastuumme kunnan ja kuntalaisten edustajana paikallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti*

Inarin arvolutaus

Inarin kunta lupaa kuntalaisilleen ja kaikille sidosryhmilleen, että se kaikessa toiminnassaan **kehittyy jatkuvasti, on kuntalaisten luottamuksen arvoinen ja ajaa kuntalaisten etuja** – demokratiaa kunnioittaen ja sitä toteuttaen.

Inarin ainutlaatuisuus

Inari on voimakas luonnostaan.

Luonto kaikessa monipuolisuudessaan ja kauneudessaan on inarilaisille valtava voimavara ja henkisen hyvinvoinnin lähde, josta kunta osaltaan pitää hyvää huolta.

Elämänlaatu on Inarissa hyvää.

Kuntamme on viihtyisä, turvallinen ja palvelutasoltaan toimiva niin kuntalaisille kuin täällä vierailevillekin.

Inari on sijaintinsa myötä luontaisesti kansainvälisesti kiinnostava.

Kontaktimme naapurimaihin ovat hyvät ja niitä ylläpidetään aktiivisesti. Sijaintimme mahdollistaa myös elinkeinoelämän ja erikoisosaamisen kehittämisen kunnassa omia vahvuuslammme hyödyntäen.

Kunnan perustehtävänä on demokraattisesti ja tarkoituksenmukaisesti turvata hyvinvointi, kestävä kehitys ja paikallinen identiteetti. Kunnan taloutta hoidetaan huolellisesti ja kunnan maankäyttöä ohjaavat ennen kaikkea yhteensovittavuuden ja tarkoituksenmukaisuuden periaatteet.

2.1.3 Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Sisäinen valvonta on kunnan toiminnan omaa valvontaa. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on edistää Inarin kunnan ja tytäryhteisöjen toiminnan laadukasta johtamista, riskien ennaltaehkäisyä ja hallintaa, mahdollisuuksien ja vahvuuksien hyödyntämistä, toiminnan jatkuvaa kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia. Sisäisen valvonnan tavoitteena on myös erehdyksen, virheiden sekä väärinkäytösten ennaltaehkäisy ja toteaminen sekä kunnan varojen huolellisen hoidon turvaaminen. Jatkuvalla valvonnalla pyritään varmistamaan muun muassa talouden ja toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus sekä johdolle oikeat ja riittävät tiedot taloudesta ja toiminnasta.

Kuntalain 115 § mukaan toimintakertomuksessa on annettava tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Lisäksi tilintarkastajan on tarkastettava, onko kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti (KuntaL 123 §). Kunnanvaltuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Kunnanhallitus puolestaan hyväksyy ohjeet ja vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä. Inarin kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet on valtuusto hyväksynyt 26.9.2017 (§ 58) ja uudistetut sisäisen valvonnan ohjeet on kunnanhallitus hyväksynyt 4.9.2017 (§ 301). Ohjeet ovat tulleet voimaan 26.9.2017.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimenpiteet suunnittelukaudella

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa, miten sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla suunnittelukaudella. Sisäisen valvonnan toimivuutta tulee seurata jatkuvasti tunnistamalla mahdolliset riskit. Johdon ja esimiesten tulee varmistua valvonnan toimivuudesta ja riittävyydestä osana päivittäistä johtamista.

Kunnanjohtaja, johtavat viranhaltijat ja tulosalueiden esimiehet vastaavat kokonaisvaltaisen riskienhallinnan ja valvonnan viemisestä käytäntöön tulosalueellaan sekä säännöllisestä raportoinnista kunnanhallitukselle ja lautakunnille. Raportointi tulee tehdä vuosittain – viimeistään tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laadinnan yhteydessä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen mukaisesti. Nopeita toimenpiteitä vaativat asiat raportoidaan välittömästi kunnan johdolle. (Inarin kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje, kohta 3.4.)

2.1.4 Konserniohjaus

Kunnan talousarviossa ja –suunnitelmassa tulee ottaa huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Kuntakonsernin taloutta tulee suunnitella ja hoitaa kestävästi ja kokonaisvaltaisesti. Tätä varten tytäryhteisöjen tulee toimittaa kuntaan sen edellyttämät tiedot tytäryhteisöjen tulos-, rahoitus- ja investointisuunnitelmista sekä yhteisöjen toimintaan liittyvistä olennaisista riskeistä ja epävarmuustekijöistä. Tämän lisäksi tulee toimittaa tietoja mm. tulevista konserni- ja yhtiöjärjestelyistä, merkittävistä muutoksista mainittujen yhteisöjen liiketoiminnassa ja toimialassa sekä merkittävistä sitoumuksista konserni johdon tarkemmin määrittelemällä tavalla.

Inarin kunnan omistajapolitiikan pitkän aikavälin tarkastelu ja kytkeytyminen kuntakonserniin hoidetaan tavoitteenasetteluna talousarvio- ja toimintasuunnitelmassa tuleville suunnitteluvuosille. Suunnitelmassa asetetut tavoitteet kunnanhallitus toimeenpanee antaessaan toimivaltuudet yhtiökokousedustajalle vuosittaiseen yhtiökokoukseen.

Kuntalain mukaan valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista. Valtuusto asettaa strategiset tavoitteet kuntakonsernissa samaan tapaan kuin se määrittelee ne kunnassa. Tavoitteilla ohjataan konsernijohtoa, kuntaa eri yhteisöissä edustavia henkilöitä sekä tytäryhteisöjä.

Valtuuston tulee lisäksi asettaa tavoitteita, jotka ohjaavat kunnan edustajia tytäryhteisön toimielimissä. Valtuuston tulee ohjata asettamallaan tavoitteilla myös tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa.

Kuntalain säännökset terävöittävät kunnan toiminnan strategista johtamista, omistajaohjausta sekä riskienhallinnan ja arvioinnin merkitystä. Kuntalain uudet säännökset omistajaohjauksesta, kunnan tytäryhteisöjen toiminnasta ja konserniohjeista sekä konsernijohtosta tulivat voimaan 1.6.2017.

Käyttäessään omistajaohjausta kunta ottaa huomioon kutakin yhteisöä koskevaan lainsäädäntöön sisältyvän yhteisön omistajien yhdenvertaisen kohtelun periaatteet. Omistajaohjausta ei saa käyttää siten, että yhteisön päätös tai toimenpide on omiaan tuottamaan yhteisön toiselle omistajalle tai muulle epäoikeutettua etua yhteisön tai yhteisön toisen omistajan kustannuksella (yhdenvertaisuusperiaate).

Valtuuston tulee asettaa määräysvallassa oleville yhteisöilleen (yhtiöt, säätiöt) toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka on johdettu kuntastrategiasta ja siihen liittyvästä omistajapolitiikasta sekä yhteisön liiketoiminnasta.

Inarin kunnan konserniohjeiden uudistamistyö mm. edellä esitettyjen seikkojen sisällyttämisestä asiakirjaan, on käynnistetty kuluvan vuoden syksyn aikana.

Valtuusto määrittelee määräysvallassaan oleville yhteisöille (yhtiöt, säätiöt) seuraavat sitovat tavoitteet ja toimintaperiaatteet:

1. Inarin kunnan omistamien yhteisöjen toiminnan tulee olla vakiintuneessa vaiheessa kannattavaa, mikä merkitsee tehokasta ja kilpailukykyistä toimintaa.
2. Toimiva johto ja lakien mukaiset toimielimet vastaavat yhteisöjen tuloksesta sekä tekevät toimintaa koskevat päätökset.
3. Konserniyhteisöjen henkilöstöpolitiikassa tulee noudattaa kunnanhallituksen 6.10.2014 hyväksymiä Inarin kuntakonsernin henkilöstöperiaatteita ja -ohjeita.
4. Konserniyhteisöjen varsinaiseen toimintaan kuulumattomat (yhtiöjärjestyksen toimialan ylittävät) tai siihen vain epäsuorasti liittyvät toimenpiteet ja investoinnit sekä niiden rahoitus eivät ole mahdollisia.

5. Konserniyhteisöjen tulee toimia vastuullisesti niin taloudellisesti, sosiaalisesti kuin ekologisestikin ja vastata näiltä osin paikallisesti asiakkaiden ja kuntalaisten vaatimuksiin, erityisesti kannattavuutensa, tuottavuutensa ja kilpailukykyä aktiivisella tiedottamisella perustellen.
6. Lähtökohtana on, että konserniyhtiöihin sidotulle kunnan omaisuudelle saadaan kohtuullinen tuotto, joka otetaan huomioon osinkotavoitetta määriteltäessä.

2.1.5 Kunnan yhteisöjen erityistavoitteet vuosina 2018 – 2020

Konsernijaosto tarkastaa konsernirakennetta vuoden 2018 aikana ja tekee tarvittavat muutosesitykset.

Kunnanhallitus edellyttää, kiinteistöjen hallinnointi ja hoito yhdelle toimijalle selvitetään InLiken ja Kalotin oppimiskeskussäätiön kohdalla.

Inergia Oy (konserni)

1. Inergia – konsernin tavoitteena on 17 %:n liikevoitto ja tuloutus 60 % (noin 800 000 €) tilikauden tuloksesta.
2. Lämmön, sähkön ja veden hintataso pidetään mahdollisimman alhaisena tulostavoitteesta tinkimättä.

Kalotin oppimiskeskus -säätiö

Kalotin oppimiskeskussäätiön toiminta ja asema selvitetään.

1. Säätiö hoitaa sääntöjen mukaiset perustehtävät sekä ylläpitää ja kunnostaa omistamaansa kiinteistöä
2. Säätiö jatkaa kiinteistönsä myyntiä
3. Säätiö varautuu Saamelaisalueen koulutuskeskuksen irtisanoutumisen ja sitä kautta vuokrasopimuksen päättymisestä johtuvaan tilanteeseen
4. Säätiö kehittää ”Ammatti omasta kunnasta” –konseptia
5. Säätiö osallistuu muiden hanketoimijoiden kanssa aikuiskoulutukseen liittyviin kehittämishankkeisiin resurssiensa mukaan

Nuoriso- ja luontomatkailukeskus Inari Oy

1. Yhtiö kehittää nuorisomatkailuun liittyvää perusliiketoiminnan kannattavuutta 20 000,00 € vuodessa parantaen.
2. Yhtiö kasvattaa toimintaansa edellisiin vuosiin verrattuna, johon liittyy päärakennuksen sisäremontti vuosina 2018 – 2019, kokonaiskustannuksiltaan n. 500 000,00 €. Hankkeen edellytyksenä on valtionavustus 70 %, omarahoitusosuudeksi jää 150 000,00 €. Omarahoitus katetaan Inarin kunnan

pääomalainalla tai kunnan lainatakauksella. Ensimmäisessä vaiheessa suoritetaan päärakennuksen perusteellinen kuntokartoitus, jonka perusteella korjaustarve budjetoidaan tarkemmin.

3. Yhtiö kartoittaa mahdollisuutta rakennuttaa lisäkapasiteettia mökkimajoitukseen vuosina 2018 – 2019. Investoinnin arvo on n. 300 000,00 €. Hankkeen edellytyksenä on valtionavustus sekä kunnan lainatakaus omarahoitussuudelle.
4. Yhtiö osallistuu aktiivisesti Inarin, Lapin, Suomen ja EU- alueen nuorisotyön kehittämiseen.
5. Yhtiö osallistuu Inarin kirkonkylän matkailun kehitystyöhön, pääpainona nuorisomatkat ja luonto-liikuntapalvelut.

Inarin Kiinteistöt Oy (konserni)

1. Inarin Kiinteistöt Oy osallistuu omalta osaltaan ja yhteisesti sopien kuntakonsernissa tapahtuviin omaisuuden järjestelyihin.
2. Inarin Kiinteistöt Oy vastaa kuntakonsernin kiinteistönhuollosta ja laitoshuollosta kunkin yksikön kanssa tehdyn palvelusopimuksen mukaisessa laajuudessa.
3. Inarin Kiinteistöt Oy hoitaa kuntakonsernin rakennuttamispalveluita tarvittaessa ja erikseen niin so- vittaessa.
4. Inarin Vuokra-asunnot Oy:n omaisuuden arvon säilyttämisestä huolehditaan oikea-aikaisilla perus- korjauksilla taloudelliset resurssit huomioiden.
5. Inarin Vuokra-asunnot Oy vastaa perusparannusinvestointien omarahoitussuudesta yhdessä emo- yhtiön kanssa. Omarahoitussuuden turvaamiseksi yhtiö kerää vuokrien yhteydessä 0,50 €/m²/kk.
6. Inarin Vuokra-asunnot Oy vastaa tarvittavan uudistuotannon toteuttamisesta ja rahoituksesta han- kekohtaisesti emoyhtiön kanssa sovitulla tavalla.
7. Inarin Kiinteistöt Oy pyrkii myymään As Oy Inarin Vuopajanrannan ja As Oy Inarin Rajanraidon osakkeet markkinahintaan vuosien 2017 – 2019 aikana. Em. osakkeiden myynnistä saaduilla tuotoil- la rahoitetaan Inarin Vuokra-asunnot Oy:n uudisrakennus- ja peruskorjausinvestointien omarahoi- tussuutta.
8. Keskinäinen KOy Sevettijärven palvelukeskus toiminnallaan mahdollistaa sekä koulu- että terveys- asematoiminnan jatkumisen yhtiön omistamissa toimitiloissa sekä omalta osaltaan mahdollistaa kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen saatavuuden yhtiön omistamissa rakennuksissa.
9. Inarin kiinteistöt Oy:n ja Inarin vuokra-asunnot Oy:n fuusio toteutetaan niin, että Inarin vuokra- asunnot Oy:stä tulee emoyhtiö ja Inarin kiinteistöt Oy jää tytäryhtiöksi siten kuin asiaa kuntastrate- giatyössä on esitelty.

Kiinteistökehitys InLike Oy (konserni)

1. Kiinteistökehitys Inlike Oy kehittää aktiivisesti omia toimitilapalveluitaan ja reagoi nopeasti muut- tuviin tarpeisiin ja olosuhteisiin.
2. Kiinteistökehitys Inlike Oy pyrkii toiminnallaan mahdollistamaan erilaisten toimitilapalveluiden ke- hittymistä kunnassa ja auttaa sopivien toimitilojen löytämisessä.
3. Kiinteistökehitys Inlike Oy jatkaa yhtiön kannattavuuden parantamista erikseen määriteltyjen kiin- teistöjen realisoinnilla sekä jatkuvalla toiminnan tarkastelulla.

MedInari Oy

1. Yhteistyön vahvistaminen paikallisen terveyskeskuksen ja LSHP:n kanssa.
2. Etäpoliklinikkatoiminnan kehittäminen paikallisesti.
3. MedInari Oy:n tarjoamien yksityisten sairaanhoitopalveluiden kehittäminen.
4. Toiminnan kehittäminen Saariselällä.

Inarin paikallisradioyhdistys ry

1. Toiminnan tunnettavuuden lisääminen.
2. Radiomainonnan lisääminen.

Investoinnit: Kevyen kaluston uusiminen (zoom-nauhurit).

Saariselän Siula Oy

Saariselän Siulan tilannetta selvitetään vuosien 2017–2018 aikana. Kunta pyrkii hankkimaan haltuunsa koko yhtiön osakekannan vuoden 2018 aikana.

Valtuuston 14.11.2013 tekemän päätöksen mukaisesti Saariselän Siula Oy:n osakkeet myydään.

Saariselkä Oy

Saariselkä Oy:n tilannetta ja kiinteistöomistuksen selvitystyötä jatketaan vuoden 2018 aikana.

2.2 Yleinen taloudellinen kehitys

Valtiovarainministeriön talouskatsaus syyskuulta 2017 ennustaa Suomeen nopeaa talouden kasvua. Ennusteen mukaan Suomen talous kasvaa v. 2017 selvästi nopeammin kuin viime vuonna, minkä jälkeen kasvuvauhti hidastuu kahden prosentin tuntumaan. Ennusteen mukaan Suomen talous kasvaa v. 2018 edelleen vahvasti aiempiin vuosiin verrattuna, tosin hieman hidastuen kuluvan vuoden kasvusta. Hidastuva kasvu johtuu pitkälti yksityisestä kulutuskysynnästä, sillä ostovoiman kasvu jää tätä vuotta hitaammaksi. Inflaation nopeutuminen heikentää palkansaajien ostovoimaa, vaikka samalla työllisyyden paraneminen tukeekin sitä. Investoinnit lisääntyvät kone- ja laitehankintojen ansiosta. Myös rakennusinvestoinnit kasvavat edelleen nopeasti.

Bruttokansantuotteen kohtuullinen kasvu parantaa työllisyyttä, tosin työttömien määrä laskee silti hitaasti. Vuonna 2018 työllisyysaste nousee n. 70 prosenttiin ja työttömyysaste puolestaan laskee n. 8 prosenttiin.

Suomen julkista taloutta ovat vahvistaneet hallituksen päättämät sopeutustoimet ja viime vuonna virinnyt talouskasvu. Myönteisestä kehityksestä huolimatta julkinen talous jää edelleen alijäämäiseksi vuosikymme-

nen loppuun saakka. Väestön ikääntymisestä johtuen rahoitusaseman tulisi olla ensi vuosikymmenen alussa selvästi ylijäämäinen.

Työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) työnvälitystilaston mukaan työttömyys on alkuvuonna laskenut selvästi kaikilla alueilla ja kaikissa ikä- ja ammattiryhmissä. Nopeutunut talouskasvu kääntää työttömyyden loppuvuodesta uudelleen laskevalle uralle ja ennuste vuoden 2017 työttömyysasteeksi on 8,6 %.

2.2.1 Kuntatalous

Valtiovarainministeriön syksyn 2017 taloudellisen katsauksen mukaan paikallishallinnon alijäämä pienenee edelleen kuluvana vuonna. Paikallishallinnon kulutusmenoja supistavat kilpailukykysovimuksen toimenpiteet, kuntatyönantajan eläkemaksujen alentaminen sekä hallituksen linjaamat sopeutustoimet. Lisäksi kunnat ja kuntayhtymät jatkavat toimintansa tehostamista ja taloutensa sopeuttamista menojen kasvua hillitsevin toimin. Paikallishallinnon tuloja kasvattaa verotulojen kasvun piristyminen. Etenkin yhteisöveron tuotto on osoittautumassa aikaisemmin arvioitua paremmaksi.

Paikallishallinnon alijäämä kasvaa vuosina 2018 ja 2019, sillä sosiaali- ja terveyshuollon arvioitu palvelutarpeen kasvu kiihtyy. Lisäksi mm. lomarahojen leikkauksen päättymisen v. 2020 kasvattaa paikallishallinnon kulutusmenoja suurimmaksi osaksi jo vuonna 2019. Paikallishallinnon menopaineet helpottuvat kuitenkin vuodesta 2020 alkaen, kun sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävät siirtyvät maakunnille.

Inarin koko kunnan ulkoiset (liikelaitoksilta ostot ja myynnit eliminoitu) toimintakulut ovat ensi vuonna n. 58,3 milj., euroa, joten toimintakulut kasvavat 2 %. Toimintatuottoja ensi vuonna kertyy n. 9,9 milj. euroa, missä on lisäystä 10 % kuluvaan vuoteen verrattuna. Menojen ja tulojen erotus eli toimintakate pysyy lähes samana eli n. -48,4 milj. euroa.

Kunnan verotuloennusteena on suunnittelussa käytetty Suomen Kuntaliiton veroennustekehikon ennustetta (5.10.2017), jossa verotulokertymä arvioidaan kuluvan vuoden tasosta laskevan 1,6 %. Kunnan oman uudelleen arvioinnin jälkeen verotulokertymä vuonna 2018 arvioidaan olevan 26,6 milj. euroa, mikä tarkoittaa 4,8 %:n kasvua kuluvan vuoden talousarvioon nähden. Kuluvan vuoden verokertymän arvioidaan kuitenkin olevan suurempi kuin oli arvioitu.

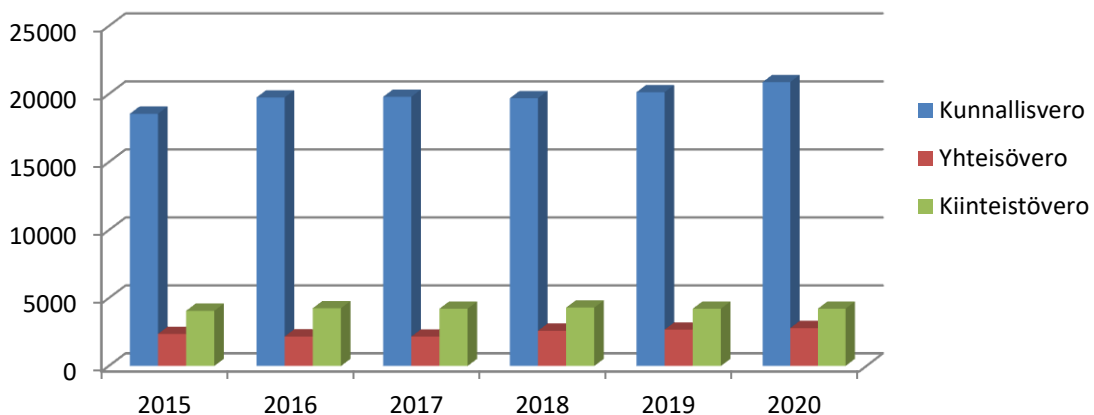
Valtionosuuksia on arvioitu kertyvän ensi vuonna kaikkiaan noin 23,3 milj. euroa. Huolimatta valtionosuuksien putoamisesta Suomen Kuntaliiton uusimman 6.11.2017 julkaisun mukaan valtionosuudet ovat kuitenkin ensi vuodelle hieman odotettua korkeammat. Inarin kunnan kohdalla se merkitsee n. 0,065 milj. euron korotusta. Valtionosuuden määrä tässä asiakirjassa on esitetty Kuntaliiton edellisen julkaistun ennusteen mukaisesti. Lopulliset arviot vuoden 2018 valtionosuusrahoituksesta Kuntaliitto tekee joulukuun lopussa 2017.

Kunnan taloudellinen asema on edelleen varsin vahva, vaikka tilanne aikaisempiin vuosiin verrattuna onkin hieman huonompi, lukuun ottamatta kuluvan vuoden talousarviota. Koko kunnan vuosikate vuoden 2016 tilinpäätöksessä oli 3,6 milj. euroa ja vuoden 2017 talousarviossa vuosikatteen arvioitiin olevan 0,9 milj. euroa. Se on pienempi kuin poistot, jotka ovat n. 1,6, milj. euroa. Vuoden 2018 vuosikate on n. 2 milj. eu-

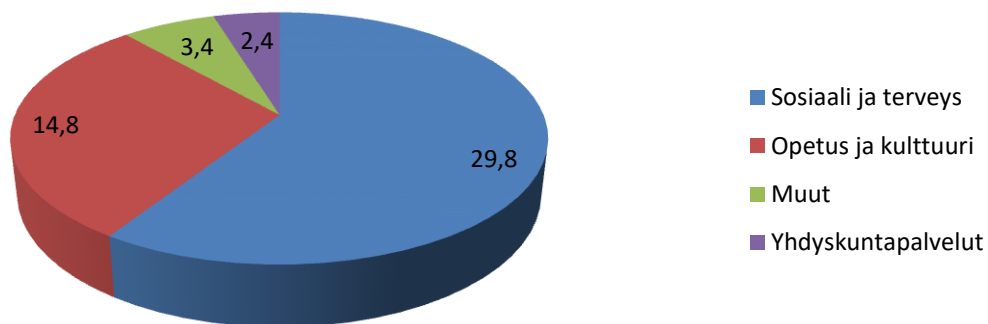
roa eli poistojen kanssa lähes yhtä suuret. Ensi vuonna peruskunta on n. 0,5 milj. euroa alijäämäinen ja koko kunta n. 0,016 milj. euroa ylijäämäinen. Suunnitteluvuodet 2018–2019 ovat tässä vaiheessa jäämässä alijäämäisiksi.

Suunnittelukauden 2018 – 2020 investointien nettomäärä on yhteensä 3,2 milj. euroa koko kunnassa. Vuoden 2018 nettoinvestoinnit ovat n. 1,6 milj. euroa. Kunta varautuu ensi vuonna ottamaan lainaa 1 milj. euroa. Kunnan kassatilanne pysyy edelleen hyvänä.

Verotulojen iakaantuminen 1 000 €

Nettokäyttökustannukset milj. €

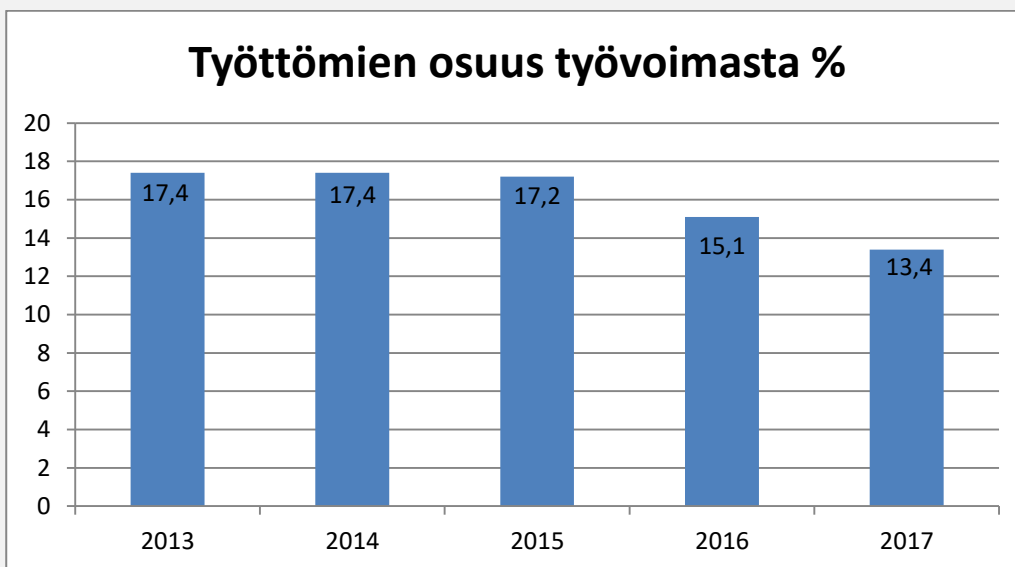
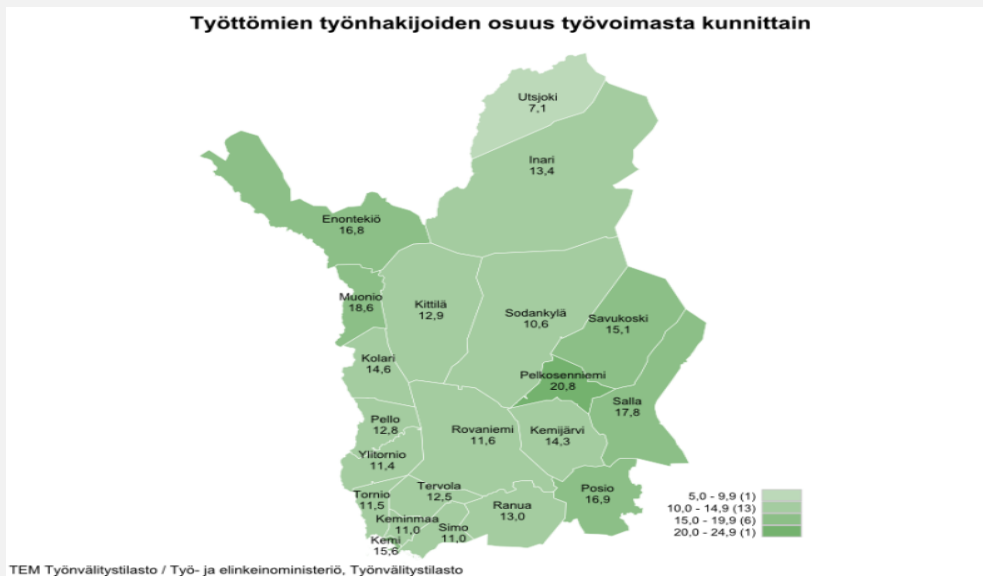

2.2.2 Toimintaympäristön kehitys

Toimintaympäristön talouden kehitys on kuntien kannalta keskeinen menestystekijä. Toimintaympäristön kehitykseen liittyy yleinen taloudellinen kehitys maailman talouden ja kansantalouden osalta, mutta myös erittäin oleellisena osana alueellinen talouskehitys. Inarin kunnassa väestökehitys on lähtenyt nousemaan, ja puolestaan työttömyys laskemaan.

2.2.3 Työvoima, työllisyys

Inarin kunnassa työttömyys on lähtenyt laskuun. Työ- ja elinkeinoministeriön syyskuun 2017 työllisyyskatsauksen mukaan Lapin ELY -keskuksen alueella oli syyskuun lopussa 10 460 työtöntä työnhakijaa. Edellisen kerran työttömien määrä oli alempi viisi vuotta sitten.

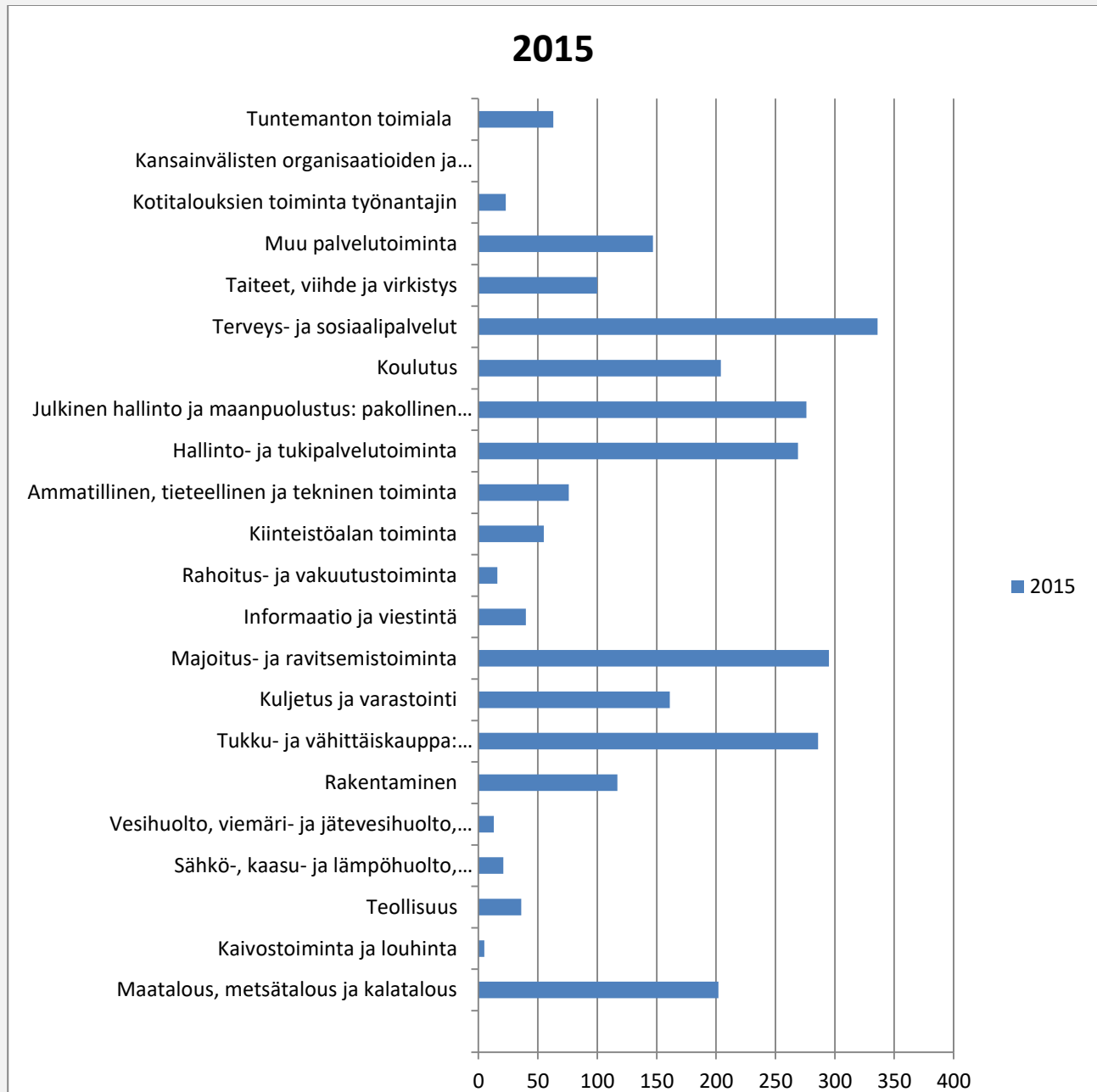
Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö

Työ- ja elinkeinoministeriön mukaan lokakuussa 2017 oli työttömiä Inarin kunnassa yhteensä 443, joista pitkäaikaistyöttömiä 130.

Pitkäaikaistyötön on henkilö, joka on ollut yhtäjaksoisesti työttömänä 12 kuukautta tai pidemmän ajan.

Elinkeinorakenne Inari 2015

Työssäkäyvät toimialoittain

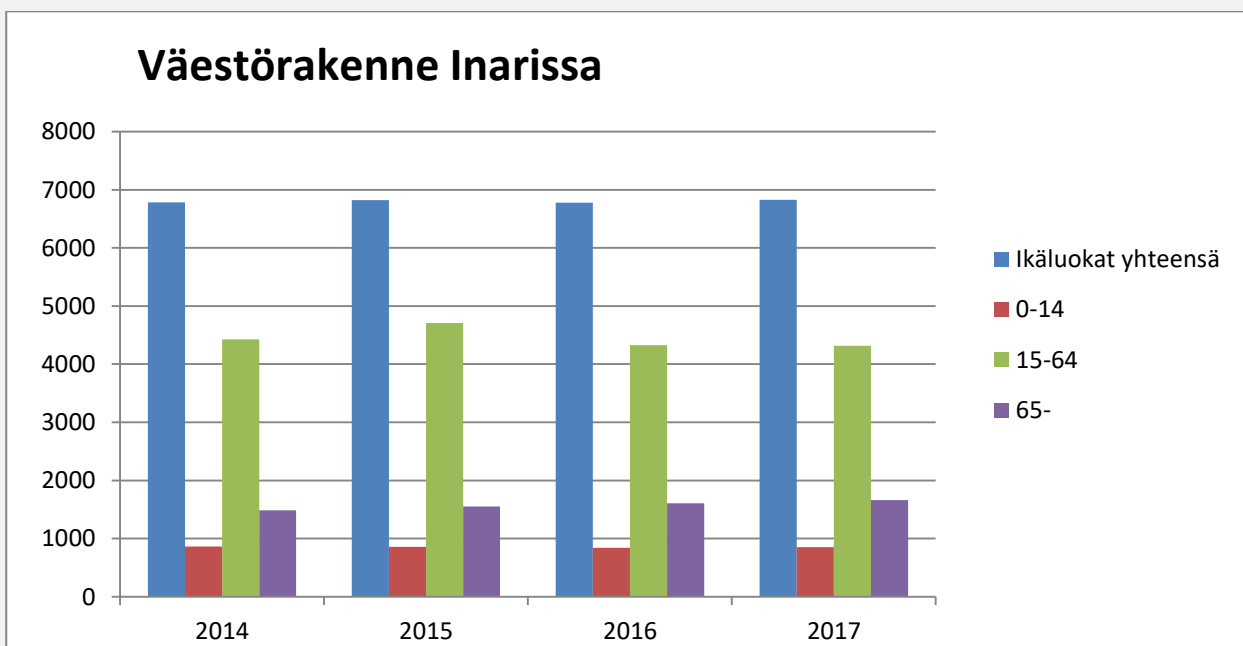
Lähde: Tilastokeskus

2.2.4 Väestörakenteen kehitys

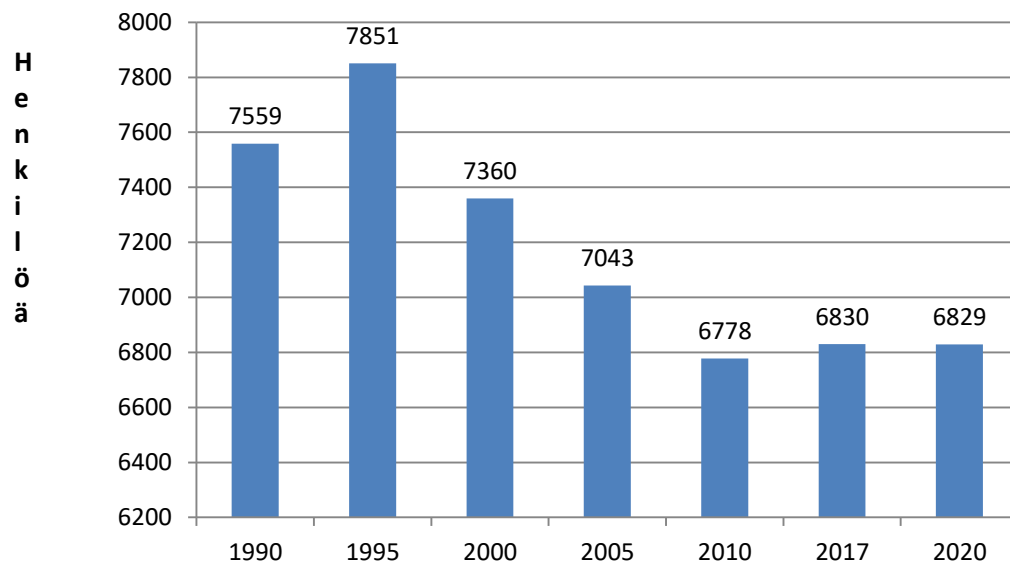
Väestökasvu on lähtenyt nousuun Inarissa ja tilastokeskuksen mukaan väestön kasvua on odotettavissa seuraaville vuosille.

Lähde: Tilastokeskus

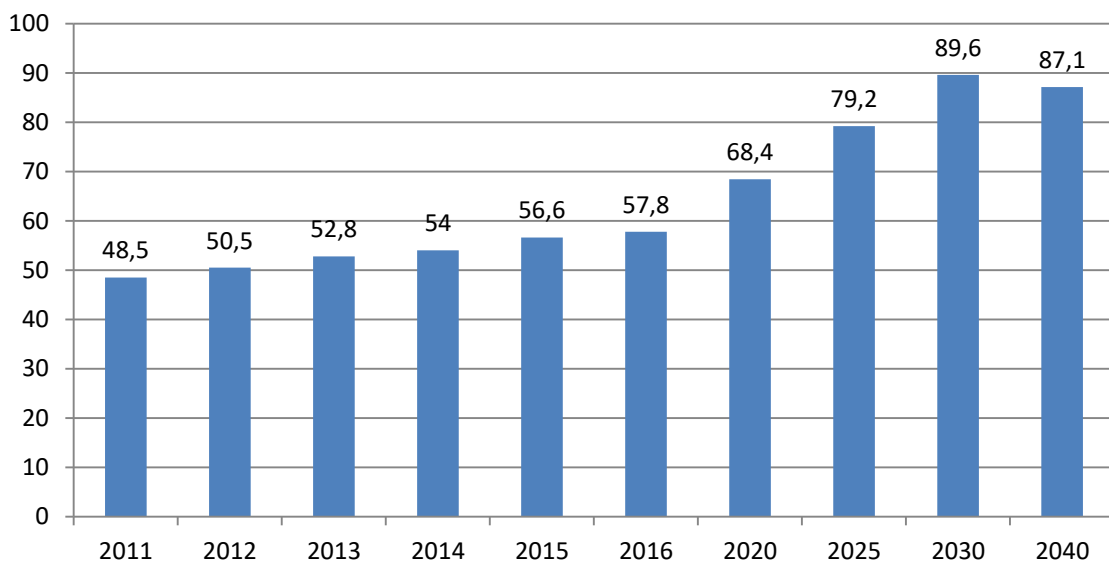

Väkiluvun kehitys Inarissa 1990-2020

Väestöllinen eli demografinen huoltosuhde, eli lasten ja eläkeikäisten määrä sataa työikäistä kohden on ollut nousussa, ja voidaan arvioida myös nousevan tulevaisuudessa. Väestöllinen huoltosuhde heikkenee koko maassa tilastokeskuksen ennusteen mukaan.

Väestöllinen huoltosuhde Inarissa

2.3 Talousarvion sitovuus

Talousarvion sitovia eriä ovat *kuntalain 110 §:n* mukaisesti valtuuston hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Talousarvion sitovuus on oikeudellisesti vahvempi kuin taloussuunnitelman. Taloussuunnitelma on kuitenkin kunnan viranomaisia ja viranhaltijoita toiminnallisesti velvoittava asiakirja. (Kuntaliitto 2016.)

Talousarvioon sekä talous- ja toimintasuunnitelmaan ei ole sisällytetty lautakuntien ja johtokuntien esityksiä eikä perusteluja. Varsinaiset valtuustoon nähden sitovat tekstit ovat esitysten ja perustelujen pohjalta laatineet kunnanjohtaja, hallintojohtaja, taloussihteeri ja osastopäälliköt sekä liikelaitosten ja taseyksiköiden johtajat.

Talousarvio ja talous- ja toimintasuunnitelma jakaantuu seuraaviin osiin:

- Kunnanjohtajan katsaus
- Talousarvion rakenne
- Käyttötalousosa, budjettirahoitteiset (peruskunta) ja kohderahoitteiset (liikelaitokset ja taseyksiköt)
- Tuloslaskelmaosa
- Investointiosa
- Rahoitusosa ja lainakanta
- Henkilöstöohjelma

Valtuustoon nähden sitova asiakirja on ensi vuoden talousarvio ja kuntalain edellyttämä taloussuunnitelma kolmelle vuodelle (suunnitelmakausi). Talousarviota seuraava vuosi on uuden talousarvion laadinnan kehys, jota tarvittaessa taloustilanteen kehittyessä tarkennetaan.

Talousarvio on sitova menojen ja tulojen erotuksen eli neton osalta.

Sitovuustasoja valtuustoon nähden ovat seuraavat nettomenot (netto):

1. valtuuston netto (sisältäen mm. vaalit ja tarkastustoimen)
2. kunnanhallituksen alaisen hallinnon (sisältäen kunnanhallituksen oman toiminnan, kunnanhallituksen muun toiminnan, hallinto-osaston ja tietohallinnon) ja kehittämis- ja yhteistyöhankkeiden ja eläkemenojen (sisältäen eläkemenoperusteiset ja varhemaksut) netto erikseen sekä erillisenä taseyksikkönä kalatalouden kehittämisrahaston, Elinvoimalautakuna/Elinkeinot & kehitys Nordican ja Saariselän kehittämisrahaston yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä sekä investoinnit (ja muut kulut) netto
3. sosiaali- ja terveyslautakunnan alaisena sosiaali- ja terveystoimen ja erikoissairaanhoidon netto erikseen
4. sivistyslautakunnan alaisen sivistystoimen netto
5. teknisen lautakunnan alaisen teknisen toimen (sisältäen rakennustarkastuksen) ja Lapin pelastuslaitoksen netto erikseen. Pelastustoimen menot on kirjattu teknisen toimen menokohtaan samalla tavalla erillisinä sitoviksi kuin erikoissairaanhoidon menot sekä
6. rahoitusosa: antolainojen netto ja pitkäaikaisten lainojen netto

7. tuloslaskelmaosa: rahoitustuottojen ja rahoituskulujen netto
8. Investointiosa: tulojen ja menojen erotus eli nettomenot.

Kunnan liikelaitosten ja taseyksiköiden sitovuus noudattelee kunnan muita sitovuusmääräyksiä. Ruokapalvelu liikelaitos sekä eriytetty taseyksiköt kalatalouden kehittämisrahasto, elinvoimalautakunta Elinkeinot ja kehitys Nordica ja Saariselän kehittämisrahasto ovat hallinnollisesti kunnanhallituksen alaisia. Tilapalvelu liikelaitos on teknisen lautakunnan alainen. Liikelaitoksissa ja taseyksiköissä sitovaa on yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä sekä investoinnit (ja muut kulut) netto. Valtuustoon nähden sitovia määrärahoja ei saa ylittää. Kuitenkin toimielinten alaisuuteen kuuluvia määrärahoja voidaan kunnanhallituksen päätöksellä siirtää sitovuustasojen välillä edellyttäen, että siirrot eivät vaikuta talousarvion loppusummaan.

Varsinainen talousarvio, taloussuunnitelma ja henkilöstöohjelma ovat kaikilta osin sitovia. Kunnan palvelukseen otettavasta tilapäisestä määräaikaisesta (pl. sijaiset) henkilöstöstä on oltava maininta informatiivisuuden vuoksi henkilöstöohjelmassa (tilapäistä henkilöstöä ei lasketa henkilöstön lukumäärään). Talousarvio, taloussuunnitelma ja kuntasuunnitelma ovat sellaisenaan kunnanhallituksessa kunnanjohtajan päätösehdotusta ja valtuustossa kunnanhallituksen ehdotusta, ellei toisin mainita.

Henkilöstömenoja saa käyttää vain henkilöstöohjelman mukaisen henkilöstön, näiden sijaisten ja mahdollisesti erikseen käyttösuunnitelmissa hyväksytyn tilapäisen henkilöstön palkkaukseen. Edellä oleva ei koske työllistämiseen varattujen määrärahojen käyttöä.

Investointiosassa määrärahat myönnetään toimielimille, jotka voivat päätöksillään siirtää käyttämättömiä määrärahoja tai muuttaa niiden käyttötarkoitusta sellaisten ennalta arvaamattomien investointien kattamiseksi, joiden kustannukset eivät ole korkeampia kuin varattu määräraha. Maanhankintoihin voidaan käyttää käyttötalouden kehittämis- ja yhteistyöhankkeisiin kirjattavia maamyynnin myyntivoittotuloja.

Investoinneiksi kirjattavan irtaimiston tulee olla hankintahinnaltaan yli 10 000 euroa. Määrärahoja ei saa käyttää muihin kohteisiin, kuin mitä suunnitelmassa on mainittu, jollei toimielin toisin päättä.

Tavoitearvot

Talousarvio sekä toimintasuunnitelma on tehty seuraavien tavoitearvojen pohjalta:

Vuosi	2017	2018	2019	2020
Väkiluku	6800	6829	6829	6829

3. KÄYTTÖTALOUSOSA

Käyttösuunnitelmilla toimitukset jakavat toimielimien ja osastojen määrärahat ja tuloarviot taloudellisen vallan siirtämisen ja toiminnan tulosten vastuun kannalta tarkoituksenmukaisiin tehtäviin. Vastaavasti toimitukset jakavat investointiosassa hankeryhmän / hankkeen määrärahat ja tuloarviot kohteisiin sekä antavat samalla valtuuston määrittelemien tavoitteiden kanssa yhdenmukaiset tarkennetut tavoitteet tehtäville.

Edelleen johtavat viranhaltijat voivat jakaa toimielimien vahvistamien tehtävien osamäärärahat, osatuloarviot ja osatavoitteet edelleen pienempiin ja tarkempiin osiin.

Sen jälkeen, kun valtuusto on vahvistanut talousarvion, tulee toimituksen tarvittaessa päättää talousarvion laadintavaiheessa hyväksyttyjen käyttösuunnitelmien tarkistamisesta vastaamaan valtuuston hyväksymää talousarviota. Edelleen myös viranhaltijan tulee tarvittaessa tarkistaa käyttösuunnitelmaehdotuksensa vastaamaan toimituksen hyväksymää tehtävän käyttösuunnitelmaa.

Toimitukset ja projektit vastaavat siitä, että tulot ja tuet kertyvät kunnalle käytettyjen menomäärärahojen suhteessa.

Projekteista on tehtävä selvitys edellisen vuoden toiminnastaan ja tuloksistaan kunnan toimintakertomuksessa.

INARIN KUNTA
Peruskunta

VALTUUSTO	TP2016	TA 2017	TA2018	Muutos %	TA2019	TA 2020
TULOT	126	12 000	10 100	-15,8	10 252	10 405
MENOT	-100 768	-120 800	-119 281	-1,3	-121 071	-122 886
NETTO	-100 641	-108 800	-109 181	0,4	-110 819	-112 481

KUNNANHALLITUS	TP2016	TA 2017	TA2018	Muutos %	TA2019	TA 2020
TULOT	47 441	50 000	50 500	1,0	51 258	52 026
MENOT	-1 501 151	-1 627 232	-1 632 968	0,4	-1 657 464	-1 682 325
NETTO	-1 453 709	-1 577 232	-1 582 468	0,3	-1 606 206	-1 630 299

KEH.JA YHTEISTYÖHANK- KEET	TP2016	TA 2017	TA2018	Muutos %	TA2019	TA 2020
TULOT	164 386	100 600	100 600	0,0	100 600	100 600
MENOT	-1 332 169	-1 673 050	-1 377 296	-17,7	-1 132 400	-1 132 400
NETTO	-1 167 783	-1 572 450	-1 276 696	-18,8	-1 031 800	-1 031 800

ELÄKEM./YHTIÖT JA LIIKELAIT.	TP2016	TA 2017	TA2018	Muutos %	TA2019	TA 2020
TULOT	12 741	0	0	0	0	0
MENOT	-423 426	-477 821	-471 700	-1,3	-471 700	-471 700
NETTO	-410 685	-477 821	-471 700	-1,3	-471 700	-471 700

SOSIAALI- JA TERVEYSLAU- TAKUNTA	TP2016	TA 2017	TA2018	Muutos %	TA2019	TA 2020
TULOT	4 702 418	4 400 968	4 505 584	2,4	4 573 167	4 641 764
MENOT	-23 495 277	-23 327 429	-23 946 248	2,7	-24 256 165	-24 617 428
NETTO	-18 792 859	-18 926 461	-19 440 664	2,7	-19 682 998	-19 975 664

ERIKOISSAIRAANHOITO	TP2016	TA 2017	TA2018	Muutos %	TA2019	TA 2020
TULOT	4 324	10 142	10 243	1,0	10 397	10 553
MENOT	-9 634 242	-10 654 543	-10 351 916	-2,8	-10 507 195	-10 664 803
NETTO	-9 629 918	-10 644 401	-10 341 673	-2,8	-10 496 798	-10 654 250

SIVISTYSLAUTAKUNTA	TP2016	TA 2017	TA2018	Muutos %	TA2019	TA 2020
TULOT	2 074 268	2 070 680	2 045 064	-1,2	2 075 746	2 106 875
MENOT	-16 265 433	-16 519 549	-16 843 474	2,0	-17 089 149	-17 338 488
NETTO	-14 191 165	-14 448 869	-14 798 410	2,4	-15 013 403	-15 231 613

TEKNINEN LAUTAKUNTA	TP2016	TA 2017	TA2018	Muutos %	TA2019	TA 2020
TULOT	550 375	551 500	602 204	9,2	611 237	620 406
MENOT	-2 089 676	-2 098 319	-2 224 073	6,0	-2 235 731	-2 267 865
NETTO	-1 539 301	-1 546 819	-1 621 869	4,9	-1 624 494	-1 647 459

LAPIN PELASTUSLAITOS	TP2016	TA 2017	TA2018	Muutos %	TA2019	TA 2020
TULOT	0	0	0	0	0	0
MENOT	-720 252	-694 134	-719 566	3,7	-719 566	-719 566
NETTO	-720 252	-694 134	-719 566	3,7	-719 566	-719 566

PERUSKUNTA YHT.	TP2016	TA 2017	TA2018	Muutos %	TA2019	TA 2020
TULOT	7 556 080	7 195 890	7 324 295	1,8	7 432 657	7 542 629
MENOT	-55 562 392	-57 192 877	-57 686 522	0,9	-58 190 441	-59 017 461
NETTO	-48 006 313	-49 996 987	-50 362 227	0,7	-50 757 784	-51 474 832

3.1 Valtuusto (sis. valtuusto, vaalit ja tarkastustoimi)

Toiminta-ajatus

Valtuusto vastaa kuntakonsernin toiminnasta ja taloudesta toteuttamalla Inarin kuntastrategiaa.

Tehtävät

Valtuusto käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa. Päättää kuntalain 14 §:n mukaan mm. kuntastrategiasta, hallintosäännöstä, konserniohjauksesta, talousarviosta ja toimintasuunnitelmasta, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista, tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Palvelusuunnitelma

Toiminnan keskeisenä tavoitteena on turvata toimintaedellytykset kunnallisen itsehallinnon toimivuudelle varaamalla valtuuston, tarkastustoimen ja vaalien toteutukselle tarvittavat määrärahat.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Innovatiivinen
Aktiivinen
Yhteistyökykyinen
Kansainvälinen

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Kunnanhallitukseen nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Kuntastrategia Talous- ja toimintasuunnitelma	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>	Hyvinvointi, turvallisuus ja viihtyvyys; asiakaspa-laute Tasapainoinen ja kestävä talous	Tavoitteena konsernin puolivuotisraportointi.
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i>		

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 tp (1 000 €)	2017 ta (1 000 €)	2018 ta (1 000 €)	2019 ts (1 000 €)	2020 ts (1 000 €)
Talous					
Toimintatulot	0	12	10	10	11
Toimintamenot	-101	-121	-119	-121	-123
Toimintakate (sito- va)	-101	-109	-109	-111	-112
Nettokustannukset €/asukas (6829)	-15	-16	-16	-16	-16

Talousarvion perustelut

Valtuuston käyttötalouteen on varattu määrärahat valtuuston oman toiminnan lisäksi vaalien toteutukseen ja tarkastustoimen toimintaan. Vuoden 2018 aikana järjestetään presidentin vaalit ja maakuntavaalit.

3.2 Kunnanhallitus

Toiminta-ajatus

Kunnanhallituksen keskeisenä toiminta-ajatuksena on keskittyä kuntalain edellyttämien tehtävien hoitamiseen siten, että tehdyt päätökset ovat kuntastrategian tavoitteiden ja muiden voimassa olevien kunnan omien suunnitelmien ja ohjeiden mukaisia. Tehtävien hoitamisen lähtökohtana on kuntalaisten elinolojen ja hyvinvoinnin kehittyminen.

Tehtävät

Kunnanhallituksen omana tehtävänä on kuntalain mukaisesti vastata kunnan hallinnosta, taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus valvoo kunnan etuja, yleensä edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa, jota käyttää myös kunnanjohtaja. Kunnanhallitus, konsernijaosto ja kunnanjohtaja vastaavat konserni- ja omistajaohjauksesta.

Kunnanhallituksen muu toiminta perustuu vakiintuneeseen toimintaan, kuten mm. työsuojelu ja henkilöstön yhteistoiminta, tiedotustoiminta, saamen kielilain toteutukseen liittyvät asiat, saamenkielinen tiedotus.

Hallinto-osasto vastaa ensisijaisesti valtuuston ja kunnanhallituksen tarvitsemista ja kunnan yhteisistä hallinnollisista ja muista palveluista. Hallinnollisia yhteisiä palveluja ovat kunnallisen demokratian toteutumiseen liittyvät ja sitä tukevat talous- toimintasuunnittelu ja konsernitilinpäätöksen ohjaus. Hallinto-osastolla huolehditaan myös kunnan yhteisestä tietohallinnosta ja tähän liittyvistä keskitetyistä hankinnoista. Kuntalaisten turvallisuuteen ja hyvinvointiin liittyvän suunnittelun yhteensovitus kuuluu hallinto-osaston tehtäviin. Talous- ja velkaneuvonnan siirryttyä sosiaali- ja terveysosastolle, neuvonnan sijaisuuden hoito on sisällytetty hallinto-osastolle taloussihteerin tehtäviin.

Palvelusuunnitelma

Hallinnossa tavoitteena on palvelujen riittävän saatavuuden ja riittävän palvelutason turvaaminen kuntalaisten hyvinvointia silmälläpitäen. Henkilöstö sitoutuu valtuuston asettamiin toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin. Keskeinen tehtävä on toimia valtuuston ja kunnanhallituksen toimialaan kuuluvien asioiden valmistelussa ja täytäntöönpanossa sekä kunnan ja kuntakonsernin toimintojen yhteensovituksessa, suunnittelussa ja johtamisessa.

Hallinto-osaston henkilöstöön kuuluvat hallintojohtaja, henkilöstösihteeri-suunnittelija, taloussihteeri, arkistosihteeri ja neljä toimistosihteeriä yhteisissä hallinnon ja talouden toimistopalvelutehtävissä sekä atk-päällikkö. Hallintojohtajan osa-aikaeläkkeelle jäämisen vuoksi, hänen tehtävistään osa on siirretty henkilöstösihteeri-suunnittelijalle ja taloussihteerille.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Kuntastrategian toteuttaminen

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Kunnanhallitukseen nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Kuntalaisten hyvinvointi; toimivat palvelut Kuntastrategian toteuttaminen Onnistunut elinkeinopolitiikka	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Palvelun laatu Avoin ja tehokas hallinto Hyvä hallintotapa	Palvelun saatavuus, riittävyys, kohdentuvuus, asiakastytyväisyys Hyvinvointi, turvallisuus ja viihtyvyys; asiakaslaute	Luomalla toimintaedellytykset siten, että henkilöstö on motivoitunut, palveluhenkinen, pitää osaamistaan ajan tasalla ja on sitoutunut valtuuston asettamiin toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin Toiminta kuntastrategian asettamien tavoitteiden edellyttämällä tavalla Hyvien edellytysten luominen elinkeinoelämälle ja yhteistyön ylläpitäminen
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Tasapainoisen talouden turvaaminen	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Talousarvioraamin toteuttaminen	Menojen ja tulojen kehitys suhteessa talousarvioon Verrokkikuntajoukon tunnusluvut	Talouden tasapaino Neljännesvuosiraportointi

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 tp (1 000 €)	2017 ta (1 000 €)	2018 ta (1 000 €)	2019 ts (1 000 €)	2020 ts (1 000 €)
Talous					
Toimintatulot	47	50	51	51	52
Toimintamenot	-1 501	-1 627	-1 633	-1 657	-1 682
Toimintakate (sito- va)	-1 454	-1 577	-1 582	-1 606	-1 630
Nettokustannukset €/asukas	-214	-232	-232	-235	-239

Talousarvion perustelut

Kunnanhallituksen omassa toiminnassa on varattu määrärahat kunnanhallituksen toiminnan lisäksi kunnanjohtajan, hallintojohtajan, taloussihteerin ja osittain myös henkilöstösihteerin suunnittelijan palkkauskustannuksiin. Henkilöstösihteerin suunnittelijan palkkauskustannukset on sisällytetty myös työsuojeluun ja yhteistoimintamennettelyyn. Lisäksi määrärahaa on varattu harjoittelijan kolmen kuukauden palkkakustannuksiin. Hallinnon henkilöstömuutokset ja niiden mahdolliset vaikutukset vuoden 2018 talousarvioon käsitellään kevään aikana erikseen.

Kunnanhallituksen omaan toimintaan kuuluvat kunnanhallituksen kokoukset ja niistä aiheutuvat kustannukset kuten kokouspalkkiot.

Kunnanhallituksen muussa toiminnassa on varattu määrärahat tiedotustoimintaan, jäsenmaksuihin ja avustuksiin, kansainvälisiin- ja varsinaisiin yhteiskuntasuhteisiin, rintamaveteraanien neuvottelukunnan toimintaan, kokous- ja arkistotilojen vuokriin, tilapäisten toimikuntien toimintaan, työsuojeluun, yhteistoimintamennettelyyn, henkilöstön työterveyshuoltoon, Saamen kielilain täytäntöönpanoon, hallinnon, kunnallisverotuksen ja yhteisen henkilöstöhallinnon kustannuksiin.

Kunta ostaa osan talous- ja henkilöstöhallintopalveluista Kunnan Taitoa Oy:ltä ja atk-palvelut LapIt Oy:ltä. Kunnanhallituksen menoihin sisältyy verkkoliikenteen ja osastojen yhteisten atk-ohjelmien ylläpitomaksuja. Ostopalvelukustannukset jaetaan hallintokuntien kesken käytön mukaan.

Palkkauksessa tavoitellaan nykyistä parempaa palkan ja työn vaativuuden kohtaamista.

3.3 Kehittämis- ja yhteistyöhankkeet

Toiminta-ajatus

Kehittämis- ja yhteistyöhankkeisiin varataan määrärahat kunnan osuuksiin yritystoiminnan, palvelujen, työllisyyden ja muihin kehittämis- ja yhteistyöhankkeisiin.

Tehtävät**Palvelusuunnitelma**

Keskeisenä tavoitteena on turvata valtuuston eri suunnitelmissa ja ohjelmissa asettamien yleiset, yritystoimintaan, palveluihin, työllisyyteen ja muuhun toimintaan asetettujen tavoitteiden toteuttaminen.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Kunnanhallitukseen nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Kuntastrategia	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Turvataan valtuuston asettamien tavoitteiden toteuttaminen	Asiakastyytyväisyys, asiakaspalautteet	Määrärahoilla turvataan mm. elinvoimautakunnan/Nordican toiminta
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i>		

Tunnusluvut	2016 tp (1 000 €)	2017 ta (1 000 €)	2018 ta (1 000 €)	2019 ts (1 000 €)	2020 ts (1 000 €)
Talous					
Toimintatulot	164	101	101	101	101
Toimintamenot	-1 332	-1 673	-1 377	-1 133	-1 133
<i>Toimintakate (sito-va)</i>	-1 168	-1 572	-1 276	-1 032	-1 032
Nettokustannukset €/asukas	-172	-231	-187	-151	-151

Talousarvion perustelut

Kunnanhallitus päättää määrärahan jaosta erillisen laaditun käyttösuunnitelman perusteella. Kehittämisen ja yhteistyöhankkeiden määrärahoista merkittävä osuus on siirretty elinvoimalautakunta/Elinkeinot & Kehitys Nordicalle käytettäväksi eri hankkeisiin. Palvelujen ostot ovat ensi vuonna 991 000 euroa.

Määrärahasta maksetaan myös toiminta-avustusta Saamelaismuseo Siidalle (50 000 euroa), sekä vuokra-avustuksia Ivalon Seudun Työttömät ry:lle ja Kolttakulttuurisäätiölle. Määrärahaan sisältyy kunnan maksuosuus Pohjois-Lapin alueyhteistyön kuntayhtymään kuntien välisen sopimuksen mukaisesti. Määrärahasta varaudutaan maksamaan erikseen päätettäviä kylien hankkeiden (pl. Leader-hankkeet) kunnan rahoitusosuuksia (varaus 30 000 euroa).

Määrärahaan sisältyy myös yleiskaavoituksesta aiheutuvat kulut. Vuoden 2018 raamiin sisältyy 14 000 euroa Kolttakulttuurisäätiön kyläpajatyöntekijän palkkausavustusta, mutta tarve on varmistunut 8 300 euroon, joten loput 5 700 euroa voitaneen kohdistaa kylien kehittämiseen. Lisäksi vuoden 2018 määrärahaan sisältyy ELY – hankkeen kustannuksiin osallistuminen koskien Inarin kirkonkylän tieympäristön parantamista (230 250 euroa).

3.4 Eläkemenot

Toiminta-ajatus

Eläkemenot sisältävät määrärahoja eläkemenoihin kunnanhallituksen alaisen toiminnan osalta sekä kunnan maksettaviin kuuluviin eläkemenoihin, joita ei voi kohdistaa toimintayksiköille. Kohdasta maksetaan kunnan sähkölaitoksen, vesi- ja viemärlaitoksen ja asuntotoimen palveluksessa aikanaan olleiden eläkekustannuksia, kuten myös kunnalle kuuluvia eläkemaksuja Pohjois-Lapin ammatillisen oppilaitoksen henkilöstöstä. Kunnan liikelaitosten kiinteistönhoidon ja ruokahuoltotehtävissä olleiden eläkemaksut on keskitetty myös tähän kohtaan. Kohdasta maksetaan myös ennen aikaiseen eläköitymiseen liittyviä ns. varhemaksuja.

Tehtävät

Palvelusuunnitelma

Keskeisenä tehtävänä on hoitaa kunnalle kuuluvat eläkemaksuvelvoitteet ajallaan.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Kunnanhallitukseen nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>		
Eläkemaksuvelvoite	Turvataan velvoitteen täyttämisen		Huolehditaan vuosittain velvoitteen täyttämisestä
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i>		

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 tp (1 000 €)	2017 ta (1 000 €)	2018 ta (1 000 €)	2019 ts (1 000 €)	2020 ts (1 000 €)
Talous					
Toimintatulot	13				
Toimintamenot	-424	-478	-472	-472	-472
Toimintakate (sitova)	-411	-478	-472	-472	-472
Nettokustannukset €/asukas	-60	-70	-69	-69	-69

Talousarvion perustelut

Eläkemaksut lasketaan Kuntien Eläkevakuutuksen ilmoituksen mukaisesti. Saaduilla kertomilla kerrotaan aina kuluvan vuoden varhaiseläkemenoperusteinen ennakkomaksu ja eläkemenoperusteinen ennakkomaksu. Nämä yhteensä muodostavat tämän kohdan määrärahan.

3.5 Sosiaali- ja terveyslautakunta

Toiminta-ajatus

Sosiaali- ja terveystoimi järjestää kuntalaisille ja asiakkaille tarvittavat ja laadukkaat sosiaali- ja terveystoimen palvelut oikea-aikaisesti ja asiakaslähtöisesti ja osaltaan edistää asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä.

Tehtävät

Sosiaali- ja terveystoimen tehtävänä on sosiaali- ja terveydenhuollon, talous- ja velkaneuvonnan, ehkäisevän päihdetyön sekä työllistymistä edistävien palvelujen järjestäminen. Lisäksi tehtävänä on järjestää ympäristöterveydenhuollon, ympäristönsuojelun, eläinlääkintähuollon sekä maaseututoimen palvelut. Sosiaali- ja terveystoimen tulosalueet ovat sosiaalityö, avohoito, laitoshoidon ja asumispalvelut, lääkärin toiminta, suun tervey-

denhuolto sekä ympäristöyksikkö Inarin ja Utsjoen yhteistoiminta-alueena.

Palvelusuunnitelma

Tavoitteena on palvelujen riittävän saatavuuden ja riittävän palvelutason turvaaminen laadukkaasti ja kustannustehokkaasti kuntalaisten ja asiakkaiden hyvinvoinnin ja terveyden näkökulmasta. Palvelut järjestetään lakisääteisissä määrärajoissa ja pääosin omana tuotantona. Palvelujen järjestämisen painopisteinä ovat avopalvelut, ennaltaehkäisy ja varhainen puuttuminen. Henkilöstö sitoutuu valtuuston asettamiin toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin.

Yli 75 -vuotiaiden inarilaisten määrä kasvaa tilastokeskuksen ennusteen mukaan 7 % suunnittelukaudella ja vuoteen 2025 mennessä 32 %. Ikäihmisten määrän ja palvelutarpeiden kasvu edellyttää kotihoidon ja palveluasumisen kehittämistä. Palveluilla tuetaan ikääntyvien toimintakykyä ja itsenäistä suoriutumista erityisesti kuntoutuksellisin keinoin.

Lastensuojelun kustannukset ovat kasvussa. Valtuuston hyväksymässä lasten ja nuorten hyvinvointiohjelmassa yhteisiksi päätavoitteiksi on määritelty resurssien kohdentaminen ja lisääminen ennaltaehkäisevään työhön, yhteistyömallien kehittäminen sekä tehokas palveluista tiedottaminen.

Pitkäaikaistyöttömien määrä on edelleen korkea, vaikka kunnan työttömyysaste on laskenut. Työmarkkinatuen kuntaosuus on laskenut noin 13 % vuodesta 2015. Erityisesti pitkäaikaistyöttömien palveluprosesseja ja osallisuutta kehitetään.

Sosiaali- ja terveystoimi osallistuu aktiivisesti alueelliseen, maakuntatason sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen valmisteluun.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen toimivilla peruspalveluilla Oikea-aikaiset ja tarpeeseen vastaavat palvelut Sote- ja maakuntauudistukseen valmistautuminen	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen toimivilla peruspalveluilla Oikea-aikaiset ja tarpeeseen vastaavat palvelut Sote- ja maakuntauudistukseen valmistautuminen	Palvelujen saatavuus, asiakaspalautteet Lakisääteiset määräajat, valtakunnalliset ja alueelliset vertailut	Asiakastyytyväisyyskyselyt, onnistunut rekrytointi, henkilöstön osaamisen kehittäminen ja työhyvinvointia edistävä johtaminen Määräraajojen noudattaminen, valtakunnalliset ohjeet ja suositukset Osallistuminen maakunnalliseen valmisteluun
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i>	Sosiaali- ja terveystoi-	

Kustannustehokkaat palvelut	Kustannustehokkaat palvelut	men nettokustannukset alle Lapin kuntien keskiarvon	Talousarviossa pysyminen
Avopalvelut ja ennaltaehkäisy painopisteenä	Avopalvelut ja ennaltaehkäisy painopisteenä	Tehostetun palveluasumisen kasvun hillitseminen	Sähköisten palvelujen kehittäminen ja teknologian hyödyntäminen Omahoidon kehittäminen

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 tp (1 000 €)	2017 ta+muutokset (1 000 €)	2018 ta (1 000 €)	2019 ts (1 000 €)	2020 ts (1 000 €)
Talous					
Toimintatulot	4 702	4 401	4 506	4 573	4 642
Toimintamenot	-23 495	-23 327	-23 946	-24 256	-24 617
Toimintakate (sitova)	-18 793	-18 926	-19 441	-19 683	-19 976
Nettokustannukset €/asukas	-2 761	-2 771	-2 847	-2 882	-2 925

Talousarvion perustelut

Talousarviossa toimintatuottojen arvioidaan kasvavan 2,4 % ja toimintakulujen 2,7 % vuonna 2018. Toimintakate kasvaa 2,7 %.

Ikäihmisten palvelut ja niiden toiminnalliset muutokset perustuvat Inarin kunnan suunnitelmaan ikääntyneen väestön tukemiseksi vuosille 2016–2019. Mäntikön palvelukodin peruskorjaus valmistunee maaliskuussa 2018. Uusien tilojen myötä palveluasumista ja sen sisältöä kehitetään. Pyritään vaikuttamaan ikäihmisille suunnatun, esteettömän senioritalon saamiseen kuntaan.

Kotiin annettavaa saattohoitoa kehitetään lääkäritoiminnan, avohoidon ja vuodeosaston yhteistyönä. Kehitetään sähköisiä palveluja erityisesti avopalveluissa, lisätään hyvinvointiteknologian kokeilemistä ja hyödyntämistä mm. kotona asumisen turvaamiseksi.

Pyritään löytämään uusia keinoja vaikeasti työllistyvien ihmisten osallistamiseen ja syrjäytymisen ehkäisyyn mm. yhteistyössä Lapin yliopiston Voitto -hankkeessa.

Jatketaan Lapin sairaanhoitopiirin kunnille ja ensihoidolle tarjottavaa perusterveydenhuollon päivystysajan puhelinkonsultaatiota.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuja korotetaan vuonna 2015 annetun valtioneuvoston asetuksen mukaisesti talouden tasapainottamiseksi.

3.5.1 Avohoito

Toiminta-ajatus

Avohoidon toiminnan tavoitteena on edistää väestön terveyttä ja hyvinvointia sekä ennalta ehkäistä ja hoitaa sairauksia tarjoamalla väestölle laadukkaita, kustannustehokkaita ja oikea-aikaisia perusterveydenhuollon ja kotihoidon palveluita yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Tehtävät

Avohoidon toimintaa linjaavat ajantasainen lainsäädäntö, kansalliset ohjeistukset sekä Inarin kunnan strategia ja toimintaohjeet. Lisäksi palveluiden tuottamisessa huomioidaan toimintaympäristön muutokset ja väestön palvelutarpeet. Kaikissa toiminnoissa työtä ohjaavia periaatteita ovat terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen sekä kuntouttava työote. Näillä tekijöillä vahvistetaan sekä yksilön että yhteisön voimavaroja ja mahdollisuuksia sairauksien ennalta ehkäisyssä ja hoidossa. Ikäihmisten kotiin järjestettävillä palveluilla autetaan asiakkaita selviytymään omassa kodissaan mahdollisimman pitkään.

Palvelusuunnitelma

Avohoidon toiminnan keskeisin tavoite on palveluiden tarjoaminen oikea-aikaisesti ja tarpeenmukaisesti olemassa olevat resurssit huomioiden. Kuntalaisten omaa aktiivisuutta ja vastuuta korostetaan terveyden edistämässä ja sairauksien ennalta ehkäisyssä ja hoidossa. Sähköistä asiointia kehitetään ja yhteydensaantia terveyskeskukseen parannetaan takaisinsoittojärjestelmän uudistamisen myötä. Terveysneuvonnassa toteutetaan äitiys- ja lastenneuvolan sekä koululaisten ja opiskelijoiden terveystarkastusten lisäksi pitkäaikaistyöttömien, omaishoitajien ja ikäihmisten terveystarkastukset. Terveydenhoitajien resurssien kohdentamisessa huomioidaan Saamelaisalueen koulutuskeskuksen siirtyminen kokonaisuudessaan Inarin k.k:lle syksyllä 2018. Muistisairaiden kasvava osuus edellyttää, että asumisen turvallisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota ja erilaisia teknisiä turvalaitteita otetaan käyttöön. Inarin kunta on mukana Toimiva kotihoito Lappiin – hankkeessa kotiin vietävien palveluiden ja teknologian kehittämisen osiossa. Tarkoituksena on yhdenmukaistaa toimintakyvyn ja palvelutarpeen arviointikäytäntöjä sekä saada kotiutusprosessit sujuviksi. Teknologia-osiossa kehitetään kotiin vietäviä hyvinvointi- ja turvallisuuspalveluita.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Hyvinvoiva kuntalainen	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Hyvinvoiva kuntalainen	Hoitoon pääsyaikojen seuraaminen Asiakastytytyväisyyskyselyt	Hoidon- ja palvelutarpeeseen vastaaminen lainsäädännön edellyttämässä määräajassa huomioiden toiminnalliset ja taloudelliset resurssit.
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Oikea-aikaiset ja joustavat	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Oikea-aikaiset ja joustavat perus-	Hakemusten käsittelyai-	Ajantasaiset palvelupäätökset sekä

perusterveydenhuollon ja kotihoidon palvelut.	terveydenhuollon ja kotihoidon palvelut.	kojen seuranta Asiakasmäärän seuranta Laadukas ja yhdenmukainen kirjaaminen kaikissa työyksiköissä kyllä/ei	hoito- ja palvelusuunnitelmat. Koulutusta ja perehdytystä kirjaamiseen.
---	--	---	--

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 tp	2017 ta	2018 ta	2019 ts	2020 ts
Sairaanhoitajan vastaanottokäynnit	5 426	7 200	7 200	7 200	7200
Omaishoidon tuen piirissä olevat	76	78	80	82	82
Säännölliset kotihoidon käynnit	30616	32000	32800	33000	33200

Talousarvion perustelut

Laadukkaiden ja asiakaslähtöisten palveluiden tuottaminen edellyttää osaamisen ja resurssien tarkoituksenmukaista kohdentamista toimintaympäristön muutokset ja kuntalaisten palvelutarpeet huomioiden. Vastaanotolla aloitetaan lääkäri-hoitajatyöparimallin mukainen toiminta toimitilojen peruskorjauksen jälkeen. Diabeteshoitajan ja muistihoidajan tehtäviä hoitavien terveydenhoitajan toimet siirretään vastaanoton alaisuuteen ja toimien nimikkeet muutetaan kansanterveyshoitajan toimiksi. Toimenkuvat ja palkkaus säilyvät ennallaan, mutta kelpoisuusehtoja muutetaan. Kolme saamenkielistä kylätyöntekijän tointa vakinaistetaan. Omaishoitajien tukemiseen kehitetään myös uusia toimintamalleja yhdessä Pohjoisimman Lapin Leader ry:n hankkeen ja Omaisoiva -hankkeen kanssa.

Henkilöstön ammatillisuutta ja osaamista ylläpidetään ajankohtaisilla koulutuksilla ja työssä jaksamista edistävillä toimenpiteillä. Palveluajattelussa ja asiakkaan kohtaamisessa kiinnitetään erityistä huomiota myönteiseen ajatteluun sekä ystävälliseen ja sujuvaan asiakaspalveluun. Kotiin järjestettävissä palveluissa osaamista vahvistetaan erityisesti saattohoidon osalta.

3.5.2 Laitoshoido ja asumispalvelut

Toiminta-ajatus

Tulosalueen keskeisenä toiminta-ajatuksena on tuottaa kuntalaisille nykyaikaiset, kuntoutumista tukevat asuminen ja laitoshoito palvelut.

Tehtävät

Asumispalveluiden tehtävänä on ikäihmisten ja kehitysvammaisten henkilöiden asumispalvelujen tuottaminen, sisällöllinen kehittäminen ja saatavuuden turvaaminen kuntalaisille ja myös kotikuntaansa vaihtaneille henkilöille.

Kehitysvammahuollon tehtävänä on tuottaa asumispalvelujen, työ- ja päivätoiminnan lisäksi myös kehitysvammaisille lapsille ja nuorille aikuisille suunnattuja kuntoutuspalveluja.

Vuodeosaston tehtävänä on tuottaa toimivat ympärivuorokautiset akuuttihoito, pitkäaikaisen laitoshoidon sekä kuntoutukseen liittyvät palvelut kuntalaisille sekä tarvittaessa myös ulkopaikkakuntalaisille ja ulkomaalaisille henkilöille.

Palvelusuunnitelma

Turvataan palvelujen saatavuus omalla tuotannolla ja ostopalveluina.

Kehitetään asumispalveluja ja niiden sisältöä valtakunnallisten suositusten ja alueellisten tarpeiden mukaisesti mm. peruskorjaamalla oman palvelutuotannon toimitiloja.

Kehitetään lapsille ja nuorille suunnattuja kehitysvammahuollon avokuntoutuspalveluja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa siten, että kuntoutuksen painopiste siirtyy lähemmäksi lasten päivittäistä arkea.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Riittävät ja toimivat palvelut	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Palvelujen laatu Palvelujen oikea-aikaisuus Palvelujen saatavuus	Asiakastyytyväisyys Sovitut kriteerit esim. RAI-mittari Valtakunnalliset suosiotukset Hoidon tarpeen arviointi	Palvelujen ja tarpeiden yhteensovittaminen yhteisistä toimintatavoista ja kriteereistä sopimalla.
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Talousarvion toteutuminen	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Menojen kasvun hillintä	Vertailu maakunnan alueella	Alueellisten toimintamallien hyödyntäminen

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 tp	2017 ta	2018 ta	2019 ts	2020 ts
<i>Yli 75 -vuotiaita</i>	652	697	714	742	764
<i>Vuodeosasto, käyt-töpäivät *tehostettu palveluasuminen</i>	10 730	12 420 1 095	10 950 2 555	10 950 2 555	10 950 2 555

<i>Hilla/Puolukka</i>	8 406	7 600	9 490	9 490	9 490
<i>Mustikka</i>	7 296	6 400	6 935	6 935	6 935
<i>Kaarnikka</i>	3 707	4 380	4 380	4 380	4 380
<i>Kaamosranta</i>	3 330	3 650	3 650	3 650	3 650
<i>Vanhusten ja eläkeläisten tuki ry</i>	3 292	3 650	3 650	3 650	3 650
<i>Yksityiset palveluntuottajat</i>	9 747	11 680	11 680	11 680	11 680

Talousarvion perustelut

Yli 75-vuotiaiden kuntalaisten määrä kasvaa tasaisesti. Tämä lisää tehostetun palveluasumisen tarvetta myös tuleville vuosille. Kotihoidosta siirtyvät asiakkaat ovat runsaasti hoitoa tarvitsevia. Männikön palvelukodin peruskorjaus jatkuu ainakin maaliskuulle 2018 saakka. Väistötalavaiheessa tarvitaan työvoimaa normaalia toimintaa enemmän. Kunta ei lisää omaa palvelutuotantoaan 2018 -2019. Kunta ostaa kilpailutuksen tuloksena solmitun puitesopimuksen perusteella palveluja ja/tai yksilökohtaisilla sopimuksilla tehostettua palveluasumista yksityisiltä palveluntuottajilta.

3.5.3 Lääkäritoiminta

Toiminta-ajatus

Inarin kuntalaisten terveyden edistäminen ja sairauksien ennaltaehkäisy ja hoito

Tehtävät

Järjestetään lakisääteiset ja tarpeelliseksi arvioidut terveysterveyst palvelut kuntalaisille. Vastataan ennaltaehkäisevää terveydenhuollosta ja terveyden edistämisestä. Vastataan päivystystarpeeseen ympärivuorokautisesti ja jatketaan sairaanhoitopiirin päivystysajan perusterveydenhuollon puhelinkonsultaatiosopimusta. Tuotetaan osin ostopalveluna erikoissairaanhoidon lähipalveluita.

Palvelusuunnitelma

Kehitetään potilaslähtöistä, taloudellisesti kestävää hoitoa ja hoitosuunnitelmia. Osaaminen on korkeatasoista ja ajan tasalla. Panostetaan omaishoitoon, kotisairaanhoitoon ja kotisaattohoitoon. Pyritään parantamaan potilaiden yhdenvertaista hoitoa mm. uusilla laitehankinnoilla. Pyritään lyhentämään kiireettömän hoidon jonotilanne nykyisestä noin neljästä viikosta kahteen viikkoon ja samalla vähentämään päivystyskäyntien tarvetta. Inarilla on poikkeusluvalla ympärivuorokautinen päivystys vuoden 2020 loppuun, ja vahva tahtotila on säilyttää ympärivuorokautinen päivystys kunnassa.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> terveyden edistäminen, potilastyytyväisyys	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> lyhentää hoitojonoja, parantaa hoidon yhdenvertaisuutta	potilastyytyväisyysmittaukset, hoitojonot, T3-mittaus, laatuverkostomittaukset, hoitosuunnitelmien määrä	työpajatyöskentely hoitojonojen lyhentämiseksi ilman lisäresursseja, laatuverkoston mittareiden valtakunnallinen vertailu henkilökunnan sisäinen ja alueellinen koulutus
<i>Tuottavuustavoitteet</i> osaava henkilöstö hoitamaissa potilaita oikea-aikaisesti ja taloudellisesti	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Käypä hoito –suositukset, potilaiden omahoidon edistäminen terveyshyötymalli	hoitojonot, T3-mittaus, henkilökunnan hyvinvointimittarit	tehostetaan hoidon tarpeen arviota ja sen koulutusta lisätään hoitosuunnitelmien tekoa järjestetään ryhmä/yleisötilaisuuksia omahoidon vahvistamiseksi

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 tp	2017 ta	2018 ta	2019 ts	2020 ts
<i>Vastaanottokäynnit</i>	13 885	15 000	15 000	15 000	15 000
<i>Päivystyskäynnit lääkearilla</i>	2 476	2 553	2 400	2 300	2 200

Talousarvion perustelut

Virka- ja työehtosopimuksen mukaiset lääkäreiden päivystyskorvaukset ja LKS:n puhelinkonsultaatiosopimus ovat nostaneet lääkäritoimen henkilöstömenoja merkittävästi. Puhelinkonsultaatiohintaa korotetaan vuodelle 2018. Väestö ikääntyy ja on entistä sairaampaa ja moniongelmaisempaa. Myös sosiaalinen syrjäytyminen lisää terveydenhuollon haasteita ja kustannuksia. Uudet lääkkeet ja hoitotuotteet nostavat kustannuksia. Perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteistyötä, etävastaanottoja ja konsultaatiopalvelua pyritään kehittämään. Perusterveydenhuolto tarvitsee uusia toimintatapoja. Terveystyömallissa on kuusi elementtiä, joista keskeisiä ovat omahoidon tuki, palveluvalikoima, päätöksentuki ja kliiniset tietojärjestelmät. Yhteistyötä muiden toimialojen ja kolmannen sektorin kanssa kehitetään.

3.5.4 Sosiaalityö ja toimeentuloturva

Toiminta-ajatus

Sosiaalityö ja toimeentuloturva ylläpitävät ja edistävät kuntalaisten sosiaalista turvallisuutta ja hyvinvointia, tukevat arkielämässä selviytymistä ja syrjäytymisen ehkäisyä sekä omatoimisuutta.

Tehtävät

Tehtävänä on järjestää kuntalaisten hyvinvoinnin turvaamiseksi suunnitellut, laadukkaat ja riittävät lakisääteiset sosiaalipalvelut moniammatillisesti verkostotyötä käyttäen. Työ on ohjausta, neuvontaa ja sosiaalisten ongelmien selvittämistä sekä lainmukaisten tukitoimien järjestämistä. Uusia työmenetelmiä ja laaja-alaista yhteistyötä kehitetään ja järjestetään eri toimijoiden kesken. Tulosalueeseen kuuluvat palvelut ovat aikuissosiaalityö, lapsi- ja perhekohtainen lastensuojelu, vammaispalvelut, päihdehuolto, lastenvalvojan palvelut, talous- ja velkaneuvonta, kuntouttava työtoiminta, työllisyyden hoito sekä täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki.

Palvelusuunnitelma

Aikuissosiaalityö on ennaltaehkäisevää, tavoitteellista, pitkäjänteistä ja monialaista työtä sosiaalisen ja taloudellisen tuen ja palvelun tarpeessa olevien asiakkaiden parissa. Aikuissosiaalityössä asiakassuunnitelma laaditaan kaikille aikuissosiaalityön asiakkaille ja työssä tavoitteena on kokonaisvaltainen kuntoutuminen ja elämäntilanteen edistäminen.

Lastensuojelussa valtakunnallisena tavoitteena on siirtää painopistettä enemmän avohuollon ja ehkäisevän lastensuojelun suuntaan. Lastensuojelussa jatketaan tuki- ja sijaisperheiden koulutusta ja tukemista ja turvataan siten tuki- ja sijaisperheiden saatavuus omassa kunnassa. Sijaisperhehoito on ensisijainen vaihtoehto lastensuojelun sijoituksissa ja näin ehkäistään ostopalveluna tehtäviä laitossijoituksia. Koulutuksen saaneet sosiaalityöntekijät jatkavat perheasioiden sovittelua parisuhteeseen liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi. Nykyisen lastensuojelutyön tarpeen vuoksi jatketaan määräaikaisen sosiaalityöntekijän virkaa 31.12.18 asti.

Vammaispalveluissa asiakkaille tehdään palvelusuunnitelmat moniammatillisesti kotihoidon ja terveydenhuollon kanssa. Tiivistetään yhteistyötä keskussairaalan kuntoutusohjauksen ja lääkinnällisen kuntoutuksen kanssa. Tavoitteena on tukea kotona asumista mahdollisimman pitkään.

Päihdehuollossa jatketaan Päiväkeskus Valkaman toimintaa mielenterveys- ja päihdekuntoutujille. Asiakkaille tehdään asiakassuunnitelmat ja yhteistyötä terveydenhuollon kanssa kehitetään asiakkaiden hoidon ja kuntoutuksen toteuttamiseksi.

Lastenvalvojan palvelut (isyysasiat, lapsen huoltoon, asumiseen ja tapaamisiin liittyvät sopimukset sekä elatussopimukset) jatkuvat entisen mukaisina.

Talous- ja velkaneuvonnan palveluita tarjotaan velkaantuneille. Asiassa tiedotetaan kuntalaisia, jotta kuntalaiset osaavat ottaa yhteyttä velkaantumisessaan riittävän ajoissa.

Kuntouttavaa työtoimintaa järjestetään kunnan omana toimintana. Kunta osallistuu VOITTO-voimavaroja, toimintakykyä ja osallisuutta Lappiin-hankkeeseen (2017–2020). Hankkeen päätavoitteina on hankalimmin työllistyvien syrjäytymisen ehkäisy, työllistymismahdollisuuksien edistäminen, ohjauspalvelujen lisääminen sekä elämänlaadun ja osallisuuden parantaminen. Kuntouttavaa työtoimintaa kehitetään VOITTO-hankkeen rinnalla. Työttömät, joiden työ- ja toimintakyky on alentunut, ohjataan työttömien terveystarkastukseen ja tarvittaessa tarkempaan moniammatillisesti tehtävään työ- ja toimintakyvyn arviointiin.

Työllisyyden hoidossa pääpaino on pitkäaikaistyöttömille tarjottavissa palveluissa. Kunta osallistuu työttömien aktivointisuunnitelmien laadintaan. Työllisyyden hoidossa pyritään löytämään työllistymispolkuja mm. palkkatukityöllistämisen, kuntouttavan työtoiminnan sekä te-palveluiden kanssa tiiviin yhteistyön avulla. Nuorten kesätyöllistymistä tuetaan yhdessä muiden toimialojen kanssa.

Kunnan pitkäaikaistyöttömien osallistaminen vaikuttaa Kelalle maksettavien maksuosuuksien vähentymiseen. Työttömille itselleen toiminta on yksi työkalu kuntoutumiseen ja oman elämän hallintaan sekä suuntautumiseen takaisin työelämään.

Lakisääteistä täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea kunnat myöntävät päättämiensä soveltamisohjeiden mukaan. Asiassa tehdään soveltamisohjeet sosiaalityöntekijöiden käyttöön.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Peruspalvelut järjestetään tehokkaasti	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Lakisääteiset palvelut järjestetään kuntalaisille Määräaikojen noudattaminen Palveluprosesseista ajantasaiset kuvaukset ja soveltamisohjeet	Lakisääteisten määräaikojen noudattaminen Valtakunnallisten ohjeiden mukaisesti	Lastensuojelussa määräaikainen sosiaalityöntekijän virka Omavalvontasuunnitelman tekeminen Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen soveltamisohjeet
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Talousarvion toteutuminen		Talouden seuranta

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 tp	2017 ta	2018 ta	2019 ts	2020 ts
<i>Toimeentulotuen käsittelyaika</i>	4 pv	6 pv	6 pv	6 pv	6 pv
<i>Kuntouttavassa työtoiminta hlö:t</i>	30	35	35	35	35
<i>Työmarkkinatuen kuntaosuus €</i>	635 767	650 000	550 000	500 000	500 000

Talousarvion perustelut

Talousarviossa on varauduttu lastensuojelun kustannusten kasvuun.

3.5.5 Suun terveydenhuolto

Toiminta-ajatus

Inarin kuntalaisten suun terveyden edistäminen ja suun sairauksien hoito.

Tehtävät

Tuotetaan lakisääteiset julkiset suun terveydenhuollon palvelut Inarin kunnan koko väestölle.

Palvelusuunnitelma

Tuotetaan lähipalveluna korkealaatuiset hammaslääketieteelliset ehkäisevät ja korjaavat toimenpiteet. Kiireettömään hoitoon tarjotaan aika kahden kuukauden kuluessa. Kiireelliseen päivystykseen pääsee samana päivänä. Oikomishoidon erikoishammaslääkäri on palkattu suunnittelemaan ja toteuttamaan oikomishoito valtakunnallisten kriteerien mukaan. Suukirurgin palvelut ostetaan Ivalon hammashoitolaan sellaisten potilaiden vaativiin kirurgisiin hoitoihin, jotka eivät vaadi sairaalaolosuhteita. Näin pyritään vähentämään erikoissairaanhoidon kustannuksia. Asetusten mukaiset lasten hammastarkastukset toteutetaan hammaslääkärin tarkastuksina, jolloin aina yksi ikäluokka tarkastetaan ja hoidetaan heti valmiiksi periaatteiden mukaan yhden päivän aikana. Ikäihmisten palveluasumisyksiköissä hammashoitaja ja suuhygienisti käy vuosittain tekemässä suun terveystarkastukset. Tehdään tiivistä yhteistyötä yleislääketieteen osaajien kanssa, koska suun terveyden ongelmat vaikuttavat moninaisesti yleissairauksiin.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> potilaiden suun terveyden edistäminen, asiakastytyväisyys	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Asetusten mukaisten tarkastusten tekeminen, hoitohenkilökunnan tarkoituksen mukainen työnjako.	asiakastytyväisyyskysely lasten tarkastusten mittarit DMF jne.	asiakastytyväisyyskyselyjen analysointi mitattavien arvojen (lasten DMF jne.) vertailu Lapin alueen tilastoihin
<i>Tuottavuustavoitteet</i> koulutettu ja osaava henkilöstö hoitamassa potilaita	<i>Tuottavuustavoitteet</i> potilaiden hoito hoitotakuun ja käypä hoito-suositusten puitteis-	hoitoonpääsyaikojen aktiivinen seuranta, seuraavien vapaiden	henkilökunnan koulutussuunnitelmat ja koulutuksen toteutumisen seuranta,

	sa	erityyppisten vastaanottoaikojen seuranta	koulutukseen määrääminen. Jos hoitopääsyajoissa parannettavaa, tehdään tarvittaessa jononpurkua.
--	----	---	--

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 tp	2017 ta	2018 ta	2019 ts	2020 ts
Käynnit	9 437	9 400	9 400	9 400	9400
Asiakkaat	2 965	3 100	3 150	3 200	3250
Kiireetön aika	2 kk	2 kk	2 kk	1,5 kk	1,5kk
Perushoidon hoitojakson pituus	3 kk	3 kk	3 kk	3 kk	3kk

Talousarvion perustelut

Suun terveydenhuollon palvelujen tuottaminen kustannustehokkaasti osana perusterveydenhuoltoa.

3.5.6 Ympäristöterveydenhuolto, ympäristönsuojelu ja maaseututoimi

Toiminta-ajatus

Ympäristöyksikön vastuualueena on huolehtia ympäristönsuojelusta, terveysvalvonnasta, eläinlääkintähuollosta sekä maaseutuhallinnosta Inarin ja Utsjoen kuntien yhteistoiminta-alueella. Tulosalueen tavoitteena on turvata terveellinen, viihtyisä ja monimuotoinen ympäristö sekä tarjota laadukkaat palvelut alueen toimijoille ja kuntalaisille.

Tehtävät

Ympäristöterveydenhuollon tehtävänä on vähentää ja ennaltaehkäistä ihmisten terveyttä uhkaavia tekijöitä ja terveyshaittoja. Terveysvalvontaan sisältyy elintarviketurvallisuuden, terveydensuojelun ja tupakkalain valvonta. Elintarvikevalvonnassa valvotaan elintarvikkeita ja niiden valmistusta, markkinointia, kuljetusta, kaupanpitoa ja tarjoilua sekä selvitetään elintarvikeperäisiä epidemioita. Terveysvalvontalain mukaiseen valvontaan sisältyvät mm. asuinhuoneistot, koulut ja oppilaitokset, lasten päivähoitopaikat, hoitokodit ja palvelutalot, kokoontumishuoneistot, uimarannat, uimahallit ja talousveden terveydellinen valvonta.

Eläinlääkintähuollon tehtäviin kuuluvat eläinlääkäripalvelut, eläinsuojelu ja eläinten hyvinvoinnin valvonta, eläinlääkintähuoltoon sisältyvä elintarvikkeiden turvallisuuden valvonta, eläintautien vastustaminen ja ennaltaehkäiseminen.

Ympäristönsuojelun tehtävä on ympäristönsuojelulain alainen neuvonta ja valvonta, vesihuoltolain ja jätevesiasetuksen edellyttämät tehtävät, ympäristölupien ja maa-aineslupien valmistelu ja valvonta, ympäristön tilan seuranta, luonnon virkistyskäytön edistäminen sekä lupaviranomaisena toimiminen.

Maaseututoimen tehtävänä on hoitaa lakisääteiset maaseutuelinkeinoviranomaisen tehtävät yhteistoiminta-

alueella sekä Mavin yhteistoiminta-alueen maksajavirastolle säätämät tehtävät ohjeiden ja määräysten mukaan. Erityispiirteinä ovat luontais- ja poroelinkeino- sekä kolttalain mukaiset tehtävät.

Tulosalueen toimielimenä ja viranomaisena toimii sosiaali- ja terveyslautakunnan ympäristöjaosto.

Palvelusuunnitelma

Ympäristöterveydenhuolto: Ympäristöterveydenhuollon erityislainsäädäntö sekä valtioneuvoston valvontaohjelma-asetus (78/2011) edellyttävät kuntia laatimaan ja hyväksymään säännöllistä valvontaa koskevan ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman. Valvonnassa tavoitteena on vähintään 90 %:n toteuma valvontasuunnitelmaan nähden.

Ympäristönsuojelu: Ympäristönsuojelu edesauttaa terveellisen, turvallisen ja viihtyisän ympäristön aikaansäämistä. Toiminnan tavoitteena on varata riittävät resurssit sujuvaan ja nopeaan lupa- ja ilmoitusasioiden käsittelyyn sekä valvontasuunnitelman mukaiseen valvontaan.

Eläinlääkintähuolto: Tuotetaan kunnalle määrättyt lakisääteiset peruseläinlääkäripalvelut koko yhteistoiminta-alueella. Panostetaan siihen, että kunnaneläinlääkärille osoitetut valvontatehtävät toteutetaan suunnitelman mukaisesti joko omana työnä tai ostopalveluna.

Maaseututoimi: Hoidetaan Inarin ja Utsjoen kunnan maaseutuelinkeinoviranomaistehtävät yta-sopimusten mukaisesti sekä Mavin yhteistoiminta-alueen maksajavirastolle säätämät tehtävät ohjeiden ja määräysten mukaan.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Palvelukyky, tehokkuus, osaaminen	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Asiantunteva, luotettava, tasa-puolinen ja joustava viranomais-toiminta Sujuva lupakäsittely, nopea päätöksenteko	Lupahakemusten käsittely 6 kk:ssa, ilmoitusten 3 kk:ssa	Sähköisen asiainnin lisääminen Henkilöresursseista ja koulutuksesta huolehtiminen Toimiva yhteistyö, joustavat työtavat, asiakkaiden ohjaus ja neuvonta
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Terveellinen, turvallinen ja viihtyisä ympäristö	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Ympäristö- ja terveyshaittojen ennakkoiva ehkäiseminen	Toimialakohtaiset valvontasuunnitelmat	Valvontasuunnitelmien noudattaminen

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 tp	2017 ta	2018 ta	2019 ts	2020 ts
Ympäristöterveydenhuollon tarkastukset (etl, tsl, tupl, asterv)	114	165-230	150-200	150-200	150-200
Eläinlääkintähuollon käynnit + valvonta	2 523	1900-2800	2000-2800	2000-2800	2000-2800
Maaseutuhallinnon tuki- ja korvauspäätökset (+ lausunnot ja tarkastukset)	503	300-500	300-500	300-500	300-500
Ympäristönsuojelulain mukaiset					
- luvat ja ilmoitukset			20-50	20-50	20-50
- valvontasuunnitelman mukaiset tarkastukset		14	10-20	10-20	10-20

Talousarvion perustelut

Valvontatulojen ja suoritteiden määrään vaikuttavat mm. keskusvirastojen määrittelemät valvonnan painopistealueet kunakin valvontavuonna sekä ns. ei-suunnitelmallinen valvonta (vireille tulevat ilmoitus- ja lupa-asiat, uudet kohteet, valitukset, määräykset, hallintopakomenettelyt jne.).

Ympäristöyksikön vastualueella tapahtuvat lainsäädäntömuutokset vaikuttavat suoraan yksikön vuosittaiseen toimintaan. Suurimman paineen henkilöstöresursseissa on aiheuttanut 1.7.2016 tapahtunut lakimuutos, joka yhdisti maa-aines- ja ympäristöluvut ja siirsi toimivallan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Työn vaatima resursi on ollut v. 2017 lähes 100 %. Tämä on aiheuttanut resurssivajetta valvontasuunnitelman mukaisessa valvonnassa sekä ohjaus-, neuvonta- ja kehittämistyössä.

Yksikön toimistopalveluiden tarve on vähentynyt, kun maaseutuhallinnossa on siirrytty enenevässä määrin sähköiseen asiointiin (viljelijätuet, riistavahinkolain mukaiset vahinkoilmoitukset).

Kuntakohtaiset maksuosuudet määräytyvät kuntien asukaslukuperusteisesti.

3.6 Erikoissairaanhoito

Toiminta-ajatus

Erikoissairaanhoidon toiminnan tulee olla yhdenvertaista ja oikea-aikaista. Hoitopolkujen tulee olla sujuvat ja hoitoketju ei saa katketa.

Tehtävät

Erikoissairaanhoidolla tarkoitetaan lääketieteen ja hammaslääketieteen erikoisalojen mukaisia sairauden tutkimiseen ja hoitoon liittyviä palveluja. Ensihoitopalvelu sisältäen sairaankuljetuksen on osa erikoissairaanhoitoa terveydenhuoltolain mukaisesti. Erikoissairaanhoito tarjoaa myös konsultaatiopalveluita terveyskeskukselle sekä järjestää alueellista koulutusta. Pientä osaa erikoissairaanhoidosta on jalkautettu terveyskeskukseen kustannusten säästämiseksi ja kuntalaisten palvelujen parantamiseksi. Tällaisia erikoissairaanhoitoon luettavia palveluita on mm. kardiologin, geriatrin, gynekologin, psykiatrin vastaanotot sekä holter-, rasisergometria-,

ultraääni- ja tähystystutkimukset.

Palvelusuunnitelma

Pyritään kehittämään tiedonsiirtoa perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välillä ja tehostamaan hoitoketjuja. Pyritään kehittämään myös rajat ylittävää erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon. Pyritään kehittämään erikoissairaanhoidon etävastaanottoja toiminnan tehostamiseksi ja kuntalaisten palvelujen parantamiseksi. Pyritään pitämään erikoissairaanhoidon läheteiden määrä vuosittain viiden vuoden keskiarvon mittaluokassa. Pyritään vaikuttamaan erikoissairaanhoidon menojen kasvun hillitsemiseen ja kehittämään ensihoidon toimintaa kustannustehokkaasti.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähtävät tavoitteet	Kunnanhallitukseen nähtävät tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy koulutettu ja osaava henkilökunta	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon tarkoituksenmukainen tehtäväjako	keskimääräiset odotusajat, potilastytytyvyisyys	odotusaikojen seuranta ja hoidon oikea kohdistaminen koulutusten kehittäminen ja niihin osallistuminen
<i>Tuottavuustavoitteet</i> hoitoajat, lähetemäärät	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Käypä hoito-suositukset, oikea hoidon porrastus	lähetemäärät, hoitopäivät, kuntalaskutus	lähetemäärien ja kustannusten seuranta verrattuna muihin kuntiin yhteispalaverit, etävastaanotot

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 tp (1 000 €)	2017 ta + muutokset (1 000 €)	2018 ta (1 000 €)	2019 ts (1 000 €)	2020 ts (1 000 €)
Talous					
Toimintatulot	4	10	10	10	11
Toimintamenot	-9 634	-10 655	-10 352	-10 507	-10 665
Toimintakate (sitova)	-9 630	-10 644	-10 342	-10 497	-10 654
Nettokustannukset €/asukas	-1 415	-1 559	-1 514	-1 537	-1 560

Talousarvion perustelut

Erikoissairaanhoidon talousarvioon on 2,8 % pienempi verrattuna vuoden 2017 talousarvioon, koska vuoden 2017 talousarvio näyttää alittuvan. Lääke- ja hoitovälinekustannukset kasvavat jatkuvasti. Oman toiminnan, hoitoketjujen ja hoidon porrastuksen avulla erikoissairaanhoidon kustannuksia on onnistuneesti hillitty. Lähetekäyntimäärät ovat hieman nousseet, mutta hoitopäivät erikoissairaanhoidossa ovat olleet laskussa eikä kuntalaskutus ole noussut. Erikoissairaanhoidossa hoitoon pääsy toteutuu lakisääteisessä ajassa muutamaa erikoisalaa lukuun ottamatta.

3.7 Sivistyslautakunta

Toiminta-ajatus

Sivistyslautakunnan alaisten toimialojen tehtävänä on tuottaa palveluita, joilla turvataan toimivat sivistyspalvelut kaiken ikäisille kuntalaisille. Laadukkaat sivistyspalvelut tukevat kuntalaisten elinikäistä oppimista, hyvinvointia ja viihtyvyyttä.

Tehtävät

Inarin kunnan hallintosäännön mukaan sivistyslautakunta johtaa ja kehittää alaistaan toimialaa ja vastaa palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä. Lautakunta päättää seuraavista toimialaansa kuuluvista asioista:

1. perusopetuslain mukainen esi- ja perusopetus
2. perusopetuslain mukainen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta
3. lukiolain mukainen lukiokoulutus
4. ammatillinen koulutus
5. vapaasta sivistystyöstä ja taiteen perusopetuksesta annettujen lakien mukainen koulutus
6. kirjasto- ja tietopalvelut, kulttuuritoiminta, liikuntatoimi ja nuorisotyö
7. varhaiskasvatus
8. koulujen perustaminen ja lakkauttaminen talousarvion ja toimintasuunnitelman mukaisesti

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 tp (1 000 €)	2017 ta (1 000 €)	2018 ta (1 000 €)	2019 ts (1 000 €)	2020 ts (1 000 €)
Talous					
Toimintatulot	2074	2071	2045	2076	2107
Toimintamenot	-16265	-16520	-16843	-17089	-17339
Toimintakate (sitova)	-14191	-14449	-14798	-15013	-15232
Nettokustannukset €/asukas	-2085	-2125	-2167	-2198	-2230

Talousarvion perustelut

Suunnitelmakaudella on käytössä kaksi uutta väistötilaa, yksi Ivalon ala-asteen koulussa ja toinen Ivalon yläasteen koulussa. Väistötiloilla pyritään luomaan terveet ja turvalliset oppimisympäristöt sisäilmaoireista kärsiville oppilaille sekä henkilökunnalle. Väistötilojen vuosittaiset kustannukset ovat noin 350 000 €.

Lisäksi kouluilla on muita toiminnallisia muutoksia. Sevettijärven koululla tarvitaan koulunkäynninohjaaja, palkkakulut 20 000 €, ja Ivalon ala-asteen koululla kuljetuskustannukset ovat kasvaneet uusien kuljetusreittien vuoksi 20 000 €.

Matkailun kasvaessa varhaiskasvatuksen palvelujen kysyntä on kasvanut, etenkin vuorohoidon (ilta- ja viikonloppuhoito) tarve on kasvanut. Lisäksi yöhoito on aloitettu Ivalon päiväkodissa 1.8.2017 ja tämän vuoksi on palkattu yksi määräaikainen lastentarhaopettaja lisää. Määräaikainen lastentarhaopettajan toimi on tarpeen vakinaistaa vuonna 2018. Varhaiskasvatuksen tarpeen kasvu lisää määrärahojen tarvetta noin 75 335 €.

Edellä lueteltujen muutosten vuoksi sivistyslautakunnan vuoden 2018 toiminnalliset muutokset ovat 465 335 €.

3.7.1 Varhaiskasvatus

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Varhaiskasvatuksen tehtävä on tukea lasten hyvinvointia, kehitystä ja oppimista sekä perheiden kasvatustyötä perheiden ja yhteiskunnan muuttuvien tarpeiden mukaisesti.

Palvelusuunnitelma

Varhaiskasvatusta järjestetään päiväkodeissa, ryhmäperhepäiväkodeissa ja perhepäivähoidossa. Perusopetuslain mukaista esiopetusta järjestetään Saariselän alueen lapsille Saariselän päiväkodissa. Päivähoidon tavoitteena on lakisääteisen subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden toteutuminen. Varhaiskasvatus toteutetaan varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden ja 1.8.2017 alkaen hyväksytyn Inarin kunnan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti. Inarin kunnan varhaiskasvatussuunnitelmaa päivitetään huoltajien ja henkilöstön kommenttien pohjalta ja tarkennetaan vuosittain yhteisten tavoitteiden osalta. Henkilöstölle järjestetään koulutuksia, jotka tukevat osaamista sekä uuden varhaiskasvatussuunnitelman käyttöönottoa. Varhaiskasvatuksen henkilöstön työhyvinvointia sekä työssä jaksamista tuetaan yhteistyössä työterveyshuollon kanssa. Työnohjausta järjestetään tarvittaessa työyksikköjen yhteistoiminnan kehittämiseksi.

Kunnallista varhaiskasvatusta järjestetään alle kouluikäisille lapsille lapsen omalla äidinkielellä (suomen-, ruotsin- tai saamenkielellä) päiväkotitai perhepäivähoitona. Alle kouluikäisellä lapsella on lakisääteinen (subjektiivinen) oikeus saada varhaiskasvatusta 20 tuntia viikossa. Maksutonta esiopetusta järjestetään 6-vuotiaille lapsille Saariselän päiväkodissa. Lakisääteistä lasten kotihoidontukea alle 3-vuotiaille lapsille ja sisaruksille (Kela) sekä Inarin kunnan harkinnanvaraista kotihoidontuen kuntalisää maksetaan kunnan päättämin ehdoin.

Koltansaamenkielistä kielipesätoimintaa järjestetään Ivalossa ja Sevettijärvellä. Inarinsaamenkielistä varhaiskasvatusta ja kielipesätoimintaa Inarissa ja Ivalossa toteutetaan ostopalveluna.

Koululaisten hoitoa järjestetään 1. luokan oppilaille koulun loma-aikoina. Vuorohoitoa ja tukea tarvitseville 1-2. luokan oppilaille järjestetään hoitoa kunnan päättämin ehdoin. Saamenkielistä iltapäivätoimintaa järjestetään 1-2. luokan oppilaille kunnan päättämin ehdoin.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Kunnallista varhaiskasvatusta ja esiopetusta järjestetään kysyntää vastaavasti. Varhaiskasvatuspalveluita järjestetään kunnan oman toiminnan lisäksi ostopalveluna inarinsaamenkielisten palvelujen osalta. Varhaiskasvatuspalvelut tukevat ennaltaehkäisevää lastensuojelua ja perhetyötä. Varhaiskasvatuspalveluja kehitetään kunnan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Sivistyslautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Varhaiskasvatuksen osaamisen kehittäminen Varhaiskasvatuksen oppimisympäristön kehittäminen	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Inarin kunnan varhaiskasvatussuunnitelman mukainen toiminta ja yhteistyö Varhaiskasvatuksen tavoitteena on painottaa toiminnassa kielten rikasta maailmaa, luonto- ja ympäristökasvatusta sekä liikunnan merkitystä lapsen hyvinvoinnin ja oppimisen mahdollistajana	Lasten hyvinvointi Henkilöstön koulutukset Laadunarviointi Inarin kunnan varhaiskasvatuksen yhteiset tavoitteet: - sadutusmenetelmä - luontoretket - kierrätys - liikunta Kyselyt tavoitteiden saavuttamisesta ja toimintakertomus	Henkilöstön täydennyskoulutus mm. osaamisen kehittäminen, vuorovaikutus- ja yhteistyötaidot Yhteistyö Projektioppiminen Työpajatoiminta

<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i>		
Joustavat, oikea-aikaiset ja muutuskäykyiset palvelut	Varhaiskasvatuspalveluja järjestetään kysyntää vastaavasti (järjestelyaika kiireellisessä tilanteessa 2 vk, muutoin 4 kk). Muutuskäykyinen organisaatio ja pysyvä henkilöstö, joka vastaa palvelutarpeeseen.	Varhaiskasvatuspaikkojen järjestäminen lain edellyttämässä aikataulussa Henkilöstön määrä/ lasten määrä	Palveluohjaus ja tiedottaminen Henkilöstörakenne ja -määrä Rekrytointi

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 tp	2017 ta	2018 ta	2019 ts	2020 ts
Todelliset hoitopäivät	35875	35500	37000	38000	39000
Lapsia kunnallisessa varhaiskasvatuksessa 31.12.	248	235	260	265	270
- joista ostopalvelut/lapsia 31.12.	24	25	25	25	25
- joista vuorohoidossa	45	45	50	55	60
Lapsia esiopetuksessa (Saariselän pk)	2	3	5	5	5
Kotihoidon/yksityisen hoidon tuen saajat 31.12.	43	50	50	50	50
-joista kotihoidon kuntalaisen saajat/ ka	9	14	12	12	12
- joista yksityisen hoidon tuen saajat			4	4	4

Talousarvion perustelut

Matkailun kasvun myötä varhaiskasvatuspaikkojen tarve on alkanut kasvaa ja arvioidaan edelleen kasvavan, mikä näkyy erityisesti talviesonkiaikoina sekä vuorohoitotarpeen (ilta,- yö- ja viikonloppuhoito) kasvuna päiväkodeissa. Perhepäivähoitopalvelut vähenevät ja arviolta 2 vapautuvaa tointa jätetään täyttämättä. Vuonna 2018 arvioidaan kunnallisessa varhaiskasvatuksessa olevan n. 260 lasta. Varhaiskasvatuksen tarve on usein äkillistä ja muuttuvaa sekä vaihtelee kunnan eri osissa mm. työllisyyden, sesonkiaikojen ja syntyvyyden mukaan. Kunnan elinkeinorakenteesta sekä pitkistä etäisyyksistä johtuvat lasten pidentyneet hoitoajat lisäävät henkilöstökuluja.

Inarinsaamenkieliset varhaiskasvatus- ja kielipesäpalvelut toteutetaan ostopalveluna 1.1.2018 alkaen kolmesta kielipesästä Inarissa ja Ivalossa.

Kunnanhallituksen päätöksen mukainen yöhoidon järjestäminen 1.8.2017 alkaen myös Ivalon päiväkodissa Saariselän päiväkodin lisäksi nostaa henkilöstökuluja henkilöstömäärän kasvaessa. Varhaiskasvatuksen menoja vuonna 2018 lisää arviolta -21.5 %:n asiakasmaksutulujen vähentyminen 1.1.2018 alkaen johtuen hallitukselle tehdystä lakimuutosehdotuksesta. Lakisääteisen kotihoidontuen menoissa on tapahtunut kasvua.

3.7.2 Esi- ja perustusopetus

Toiminta-ajatus

Esi- ja perusopetuksen tehtävänä on edistää lasten ja nuorten kasvamista itsenään, kanssaihmissiä ja ympäristöön arvostaviksi yhteiskunnan jäseniksi.

Perusopetuslain edellyttämää esi- ja perusopetusta annetaan kunnan neljässä koulussa:

1. Inarin koulu, esiopetus ja perusopetuksen vuosiluokat 1-9
2. Ivalon ala-asteen koulu, esiopetus ja perusopetuksen vuosiluokat 1-6, erityistuen pienluokka vuosiluokille 0-6
3. Ivalon yläasteen koulu, perusopetuksen vuosiluokat 7-9, lisäopetus sekä erityistuen pienluokka vuosiluokille 7-9
4. Sevettijärven koulu, esiopetus ja perusopetuksen vuosiluokat 1-9

Esi- ja perusopetuksessa opetuskielenä on suomi. Opetusta annetaan lisäksi inarinsaamen-, koltansaamen- ja pohjoissaamenkielellä (perusopetuslaki, 10§).

Tehtävät

Opetuksen ensisijaisena tehtävänä on antaa oppilaille riittävät tiedot ja taidot sekä motivaatio jatko-opintoihin ja siten mahdollisuus omien edellytyksiensä mukaisesti ammattiin ja itsenäiseen elämään. Tavoitteena on, että jokainen oppilas saa perusopetuksesta päättötodistuksen ja siirtyy jatko-opintoihin. Jatko-opintoihin siirtymistä seurataan vuosittain.

Palvelusuunnitelma

Opetuksessa tärkeä laatukriteeri on opettajan ja oppilaan välinen vuorovaikutus. Inarin kunnan perusopetuksen koulujen yhteisenä kehittämiskohteena on vuonna 2018 vuorovaikutus: Sekä työntekijöiden ja oppilaiden välinen vuorovaikutus, työntekijöiden keskinäinen, oppilaiden keskinäinen että työntekijöiden ja huoltajien välinen vuorovaikutus. Toinen tärkeä laatukriteerinä on opetusryhmän koko. Tavoitteena on, että valtuuston hyväksymässä koulutuksen kehittämissuunnitelmassa mainittuja opetusryhmien enimmäiskokoja ei ylitettäisi. Toteutuneita ryhmäkokoja seurataan lukuvuosittain. Näiden lisäksi opetuksen laatukriteerinä ovat kelpoisuusvaatimukset täyttävän henkilöstön määrä. Tavoitteena on, että Inarin kunnan esi- ja perusopetuksen työntekijät täyttävät kelpoisuusvaatimukset 100 prosenttisesti.

Uusi opetussuunnitelma otettiin käyttöön perusopetuksessa 1.8.2016 ja vuonna 2018 perusopetuksen opetussuunnitelmia päivitetään huoltajien ja opettajien kommenttien pohjalta. Työnantaja järjestää koulutuksia, jotka tukevat uusien opetussuunnitelmien käyttöönottoa sekä monipuolisten opetusmenetelmien hyödyntämistä opetuksessa. Täten tuetaan kuntastrategian mukaisesti osaamista ja koulutusta sekä turvataan toimivat esi- ja perusopetuspalvelut.

Inarin kunnan kouluissa annettavaa koulutusta ja sen vaikuttavuutta arvioidaan sivistyslautakunnassa hyväksytyn arviointisuunnitelman mukaisesti. Vuonna 2018 arvioinnin kohteena on pedagoginen johtaminen ja työntekijöiden keskinäinen yhteistyö. Arvioinnissa tarkastellaan avoimuutta ja reflektointia, kuuntelemista ja kuuluksi tuleamista, yhteisöllisyyttä sekä yhteisten arvojen toteutumista. Pedagogista johtamista ja työntekijöiden keskinäistä yhteistyötä arvioivat opettajat ja koulunkäynninohjaajat.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet Lasten ja nuorten hyvinvoinnin kehittäminen, perheiden kasvatustyön tukeminen. Laadukkaat palvelut sekä kustannustehokkaat ja –vaikuttavat toimintaprosessit.			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Sivistyslautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Oppilaiden jatko-opintojen ja ammatinvalinnan kannalta tarpeellisten tavoitteiden saavuttaminen Motivoitunut ja kelpoisuusvaatimukset täyttävät henkilöstö Terveet ja turvalliset koulujen tilat	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Opetusmenetelmien kehittäminen, uuden opetussuunnitelman toteuttaminen Pedagogiikan ja vuorovaikutustaitojen kehittäminen Uuden opetussuunnitelman mukaiset oppimisympäristöt, joissa opiskelu on terveellistä ja turvallista	Peruskoulun päättötodistuksen saaneiden lukumäärä, jatko-opintoihin pääsy Vuosittainen koulutuksen järjestäjän suorittama toiminnan arviointi Päätökset koulurakentamisesta Ivalossa	Uuden opetussuunnitelman käyttöönotto, opetussuunnitelman päivittäminen Arviointikysely, jossa pedagogista johtamista ja työntekijöiden välistä yhteistyötä arvioivat opettajat ja koulunkäynnin ohjaajat Uusien oppimisympäristöjen suunnittelu Ivaloon
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Kustannustehokas- ja vaikuttava palvelutoiminta talouden tasapainossa pitämiseksi	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Opettajien virkojen määrän tarkistaminen	Opettajien virat/oppilas	Opettajien virkojen kokonaisvaltainen suunnittelu ja tarkistaminen

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 tp	2017 ta	2018 ta	2019 ts	2020 ts
Nettokustannukset €/asukas					
Esiopetus	-62	-58	-59	-60	-61
Perusopetus	-1065	-1054	-1193	-1211	-1299

Talousarvion perustelut Syksyllä 2017 Ivalon kouluissa otettiin käyttöön kaksi väistötilaa, yksi Ivalon ala-asteen koulussa ja toinen Ivalon yläasteen koulussa. Väistötiloilla pyritään luomaan turvalliset oppimisympäristöt sisäilmaoloista kärsiville oppilaille sekä henkilökunnalle. Väistötilojen vuosittaiset kustannukset ovat noin 350 000 €.
Lisäksi perusopetuksen kouluilla on muita toiminnallisia muutoksia. Sevettijärven koululla tarvitaan koulunkäynninohjaaja, palkkakulut 20 000 €, ja Ivalon ala-asteen koululla kuljetuskustannukset ovat kasvaneet uusien kuljetusreittien vuoksi 20 000 €.

3.7.3 Lukiokoulutus

Toiminta-ajatus

Lukiokoulutuksen aikana opiskelija rakentaa identiteettiään, ihmiskäsitystään, maailmankuvaansa ja -katsomustaan sekä paikkaansa maailmassa. Samalla opiskelija kehittää suhdettaan menneisyyteen ja suuntautuu tulevaisuuteen. Lukiokoulutus syventää opiskelijan kiinnostusta tieteiden ja taiteiden maailmaan sekä kehittää valmiuksia jatko-opintoihin ja työelämään.

Tehtävät

Lukion tehtävänä on antaa opiskelijoille jatko-opintokelpoisuus korkea-asteen opintoihin sekä opiskelutaidot, joita elinikäinen opiskelu vaatii. Lisäksi lukio-opinnot tukevat nuorten kasvua ja identiteetin kehittymistä esimerkiksi tarjoamalla mahdollisuuden opiskella inarin-, koltan- ja pohjoissaamen kieliä äidinkielenä.

Palvelusuunnitelma

Kuntastrategian mukaisesti Ivalon lukio tekee tiivistä yhteistyötä niin paikallisesti kuin kansainvälisesti. Yhteistyössä Saamelaisalueen koulutuskeskuksen kanssa opiskelijoille tarjotaan mahdollisuus suorittaa lukion oppimäärä, ylioppilastutkinto ja ammatillinen perustutkinto. Lapin lukioden kanssa kehitetään lukiokoulutusta. Kansainvälisyyttä toteutetaan siten, että Ivalon lukio koordinoi kansainvälistä Erasmus+ kouluhanketta sekä tekee yhteistyötä Karasjoen lukion kanssa.

Keskeisenä tavoitteena on kehittää pedagogiikkaa, etenkin arviointia, jotta se vastaa uuden opetussuunnitelman vaatimuksia. Opettajia kannustetaan ottamaan opetuskäyttöön uusia opiskelijakeskeisiä opetusmenetelmiä sekä kehittämään omia vuorovaikutustaitoja. Sähköisten ylioppilaskokeiden kehittämisprosessia seurataan tarkasti ja tarvittaessa reagoidaan järjestelmässä tapahtuviin muutoksiin järjestämällä opettajille lisäkoulutusta.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin kehittäminen, perheiden kasvatustyön tukeminen. Laadukkaat palvelut sekä kustannustehokkaat ja –vaikuttavat toimintaprosessit.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Sivistyslautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>		
Opiskelijoiden hyvinvointi ja tasapainoinen kasvu	Aktiivinen ja osallistuva kansalainen	Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotilanteen kartoitus	Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvokysely opiskelijoille ja sen pohjalta uuden yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman laatiminen
Motivoitunut ja ammatillisesti kehittyvä henkilöstö	Pedagogiikan ja vuorovaikutustaitojen kehittäminen	Opettajien koulutuksiin osallistuminen	Koulutusten järjestäminen opettajille, kartoitetaan pedagogiikan ja arvioinnin kehittymistä

Osallisuuden edistäminen	Henkilöstön työhyvinvoinnin turvaaminen	Opettajien tiimityöskentely ja sen arviointi	Tiimien toiminnan tarkastelu, pedagogisen johtamisen ja opettajien yhteistyön arviointi
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i>		
Sähköisten viestintävälineiden hyödyntäminen	Wilman hyödyntäminen viestinnässä	Monipuolinen yhteydenpito opiskelijoihin ja huoltajiin	Aktiivinen sähköisen viestinnän kehittäminen
Taloudelliset ja tehokkaat rakenteet ja toimintamallit	Henkilöstön virkojen määrän tarkistaminen	Tarvittavat virat/koulu	Opetushenkilöstön virkojen kokonaisvaltainen suunnittelu ja tarkistaminen

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 tp	2017 ta	2018 ta	2019 ts	2020 ts
Nettokustannukset €/asukas					
Ivalon lukio	-156	-160	-156	-159	-161

Talousarvion perustelut

Lukion opiskelijamäärä on vakiintunut noin 90 opiskelijaan. Sähköiset yo-kokeet vaativat resurssien kohdentamista tietoteknisten valmiuksien ylläpitoon. Sähköisen koejärjestelmän kehittyminen vaatii myös opettajien täydennyskoulutusta.

Talousarvio on laadittu annetun ohjeistuksen ja raamin mukaisesti.

3.7.4 Vapaa-aikapalvelut

3.7.4.1 Kansalaisopisto

Toiminta-ajatus

Kansalaisopisto tarjoaa kohtuuhintaista ja monipuolista koulutusta sekä laaja-alaisia harrastusmahdollisuuksia. Opiskelu ja harrastaminen mahdollistaa itsensä kehittämisen, lisää henkistä hyvinvointia ja hyvää elämänlaatua sekä tarjoaa onnistumisen ja omaehtoisen oppimisen elämyksiä, yhteisöllisyyttä ja osallisuutta.

Tehtävät

Kansalaisopiston tehtävänä on toteuttaa asukkaiden tarpeisiin perustuvaa, kaikkien saatavilla olevaa vapaavoitetta yleissivistävää koulutusta, joka antaa tilaisuuden itsensä omaehtoiseen kehittämiseen, elinikäiseen

oppimiseen, opiskelutaitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen sekä tukee fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia.

Palvelusuunnitelma

Kansalaisopiston tavoitteena on turvata elinikäisen, omaehtoisen oppimisen periaatteen mukaan kuntalaisten monipuolisen kehittymisen, hyvinvoinnin, moniarvoisuuden ja kansanvaltaisuuden toteutuminen.

Opisto kehittää aktiivisesti kurssitoimintaansa asukkaiden toiveita vastaavaksi.

Opisto tekee yhteistyötä alueen muiden oppilaitosten sekä laajemmin muiden Lapin sekä valtakunnan alueella toimivien kansalaisopistojen kanssa.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Sivistyslautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Hyvinvoinnin ja elämänlaadun edistäminen. Oppimisympäristöjen kehittäminen ja osaamisen hyödyntäminen.	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Kansalaisopisto antaa elinikäisen oppimisen, kansalaisvalmiuksien ja itsensä kehittämisen mahdollisuuden ja lisää henkistä ja fyysistä hyvinvointia. Monipuolinen, mielenkiintoinen ja ajassa oleva kurssitarjonta, joka ottaa huomioon eri ikäryhmät ja kunnan eri asuinalueet. Kuntalaisille tarjotaan vuositason 6400 tuntia opetusta.	Opistopalaute Opiskelijoiden määrä (kaikki / netto-opiskelijat) Opetustuntien määrä	Kuntalaisten kurssitoiveiden toteuttaminen mahdollisuuksien mukaan.
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Kurssimaksutuotot vuositason n. 60 000 euroa.	Kurssimaksutuottojen määrä.	Kurssimaksujen laskuttaminen.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 tp	2017 ta	2018 ta	2019 ts	2020 ts
Nettokustannukset €/ asukas	-65	-67	-66	-67	-68

Talousarvion perustelut

Talousarvio on laadittu annetun ohjeistuksen ja raamin mukaisesti.

3.7.4.2 Kirjasto

Toiminta-ajatus

Kirjasto on helposti saavutettava sivistys- ja kulttuurilaitos, joka on osa kansallista ja kansainvälistä kirjasto-verkkoa. Kirjasto pyrkii aktiivisesti tavoittamaan kaikki kuntalaiset ja se on kaikille avoin monipuolinen työ- ja oppimisympäristö sekä yhteisöllinen kohtaamispaikka. Kirjastotilat ovat kuntalaisten saavutettavissa ja ne ovat esteettömiä, viihtyisiä ja yhteisöllisyyttä tukevia. Perinteisten aineistojen ja palvelujen ohella tarjoamme verkkopalveluja.

Tehtävät

Kirjasto toteuttaa Kirjastolain 6 §:n mukaisia tehtäviä. Tehtävänä on edistää monipuolista lukutaitoa, joka on oppimisen ja aktiivisen kansalaisuuden perusta, sekä tarjota ajantasaista ja monipuolista aineistoa siinä formaatissa mikä kullekin asiakkaalle on mieluista. Neuvomme tiedonlähteiden käytössä, perehdytämme kirjaston käyttöön ja annamme tiedonhallinnan opetusta. Kirjastopalvelut voidaan jakaa asiakas- ja aukiolopalveluihin, kokoelmapalveluihin, koulutus- ja kulttuuripalveluihin ja erityispalveluihin.

Palvelusuunnitelma

Kaikilla on oikeus kirjastopalveluihin. Asiakaslähtöisyyden avaintekijöitä ovat kirjastopalvelujen saavutettavuus ja vuorovaikutteisuus. Palvelut tuotetaan laadukkaasti ja taloudellisesti yhteistyössä kunnan sivistystoimen ja Lapin kirjaston kesken. Toimintamalli perustuu kaikkia osapuolia hyödyttävään yhteistyöhön. Omatoimikirjastoratkaisulla tarjotaan palveluja silloinkin kun henkilökunta ei ole paikalla.

Kirjasto tarjoaa tilojaan vapaasti oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan.

Kirjasto edistää lukutaitoa ja oppimista avaamalla aineistoja näyttelyjen, kirjavinkkauksen, lukupiirien ja alle kouluikäisille suunnattujen saamen- ja suomenkielisten satutuntien avulla. Tavoitteena on löytää sopivia toimintamuotoja myös ikäihmisten tarpeisiin. Asiakkaita opastetaan tiedonlähteiden käytössä, perehdytetään kirjastonkäyttöön ja annetaan tiedonhallinnan opetusta. Tutkimus- ja opetuskäytön tarpeisiin vastataan tehokkaimalla elektronisten ja verkkopalvelujen tarjoamisella.

Kirjasto tuo iloa ja elämyksiä ihmisten arkeen tuottamalla itse ja yhteistyössä eri toimijoiden kanssa kulttuuritilaisuuksia, tapahtumia ja näyttelyitä. Tarinoiden Inari – äänitearkiston graafinen ilme uudistetaan ja siihen lisätään mobiili- ja karttasovellus. Äänitearkistoa esitetään Unescon maailman muisti – rekisteriin.

Kirjastohenkilökunta auttaa asiakkaiden tiedontarpeissa ja huolehtii osaamistason ylläpitämisestä täydennyskoulutuksen avulla.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Sivistyslautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Aktiivinen, osallistuva ja osaava kuntalainen Elinikäisen oppimisen ja osaamisen kehittäminen Lukemisen edistäminen Kuntamarkkinointi	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Palveluja kehitetään asiakasnäkökulmasta ja yhdessä asiakkaiden kanssa. Kokoelmat ovat ajantasaiset, monipuoliset ja asiakkaiden tarpeisiin sopivat. Tilat ja välineet ovat toimivat. Lapset ja nuoret lukevat monipuolisesti ja osaavat soveltaa lukemaansa. Tarinoiden Inarin kehittäminen ja markkinointi	Tilaisuuksien määrä Hankintojen ja poistojen määrä Opastuskäynteihin ja vinkkauksiin osallistujat Muiden tilaisuuksien osallistujat Tarinoiden kuvailu	Asiakasraatien perustaminen. Asiakaskyselyt Tarjotaan tiloja ja välineitä oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan. Annetaan kirjaston käytön, medialukutaidon, tiedonhallintataitojen ja tietoyhteiskuntavalmiuksien opastusta. Tuetaan lasten- ja nuorten lukuharrastusta, monilukutaito ja itsenäistä tiedonhankintaa vinkkaamalla systemaattisesti eri luokka-asteille. Järjestetään satutunteja ja muita lasten tapahtumia. Opastetaan ja markkinoidaan www.tarinoideninari.fi kartta- ja mobiilisovellusta
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Lainamäärät Käyntien määrät Kuvailtuja tarinoita Koulutus- ja kulttuuritapahtumien osanottajamäärä Aukioloajan lisääminen	124 000 lainaa/v. 120 000 fyysistä käyntiä/v 14 000 verkkokäyntiä/v 300 tarinaa/v 3 000 osallistujaa/v	Lukemista tarjolla teksteinä, äänenä, elektronisena, musiikkina ja elokuvana. Lisätään aukioloaikaa omatoimiratkaisulla. Kehitetään verkkopalveluja Omatoimikirjastoratkaisu Saamelaiskirjastoon

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 tp	2017 ta	2018 ta	2019 ts	2020 ts
Nettokustannukset €/ asukas	-101	-95	-101	-102	-104
Talousarvion perustelut Talousarvio on laadittu annetun ohjeistuksen ja raamin mukaisesti.					

3.7.4.3 Kulttuuri

Toiminta-ajatus

Kulttuuritoiminnan keskeinen toiminta-ajatus on taata monipuolinen kulttuuritarjonta kaikenikäisille kuntalaisille yleisen hyvinvoinnin ja viihtyvyyden lisäämiseksi. Kulttuuritoiminta pyrkii innovatiivisesti tukemaan inarilaisia kulttuurialan harrastajia ja ammattilaisia, tarjoaa täydentäviä kulttuuripalveluita ostopalveluina sekä toimii eri kulttuurimuotojen kehittämishankkeissa.

Kulttuuritoimi toimii aktiivisesti yhteistyössä eri kulttuuritoimijoiden kanssa, pyytäen tarvittaessa yhteistyöhön kolmannen sektorin toimijoita. Yhteistyö ulottuu kotimaisten kulttuurillisten kiertue-esitysten saattamisesta inarilaisille kansainväliseen ystävyyskuntatoimintaan Kuolan piiriin saakka. Toiminnan motivaattorina toimii ”kulttuuri kuuluu kaikille” –lause.

Tehtävät

Kulttuuritoimen tehtävänä on tuottaa tai tukea helposti koettavia, mahdollisimman esteettömästi saavutettavia kulttuurielämyksiä kaikenikäisille kuntalaisille. Kulttuuritoimi toimii yhteistyössä varhaiskasvatustyön, perusopetuksen ja lukio-opetuksen kanssa taaten erilaisia kulttuurielämyksiä läpi perus- ja lukio-opetuksen. Kulttuuritoimi kannustaa lapsia ja nuoria etsimään kulttuuripalveluista lisäsisältöä ja kokemuksia arkeen. Aikuisväestölle, ikäihmisille ja erityisryhmille tuodaan helposti koettavia kulttuuritapahtumia arjen iloksi.

Inarin kulttuuritoimi vastaa kulttuurillisen perustoiminnan ohella kunnallisen elokuvateatteri Aslakin toiminnasta ja Inariviikot-tapahtumakokonaisuuden muodostamisesta sekä markkinoinnista. Kulttuuritoimi avustaa kulttuurialan toimijoita ja eri kulttuuritapahtumien järjestäjiä resurssien mukaan. Kulttuuritoimelta voi hakea kohde- ja toiminta-avustusta paikallisten kulttuuritapahtumien järjestämiseen. Vuosittain palkitaan myös ansioitunut paikallinen kulttuuria edistänyt henkilö tai yhteisö Inarilaisteko -stipendillä.

Palvelusuunnitelma

Inarin kulttuuritoimi huolehtii vuosittaisista kulttuuritapahtumista, kuten veteraanipäivän ja itsenäisyyspäivän juhlallisuuksista ja Inariviikoista. Kulttuuripalveluita pyritään tarjoamaan läpi vuoden eri-ikäisille kohderyhmille sen mukaan, mitä kulttuuripalveluita on saatavilla. Kaikenlaisia kulttuurin lajeja pyritään tarjoamaan; konsertteja, teatteria, tanssikursseja, kuvataidetta ja eri kulttuurinlajeja soveltavia tapahtumia innovatiivisuutta unohtamatta. Kulttuuritoimi pyrkii mahdollisuuksien mukaan huomioimaan toiminnassa juhluvuodet ja teemataapahtumat. Kunnallisen elokuvateatteritoiminnan myötä voidaan tarjota mediakasvatuksellisia kokemuksia koulukinoesitysten ja eläkeläisesitysten muodossa.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Kulttuuripalvelut parantavat ihmisten viihtyvyyttä ja hyvinvointia. Monipuolisten kulttuuripalveluiden avulla voidaan lisätä yhteisöllisyyden tuntua.			
Valtuustoon nähtävien sitovat tavoitteet	Sivistyslautakuntaan nähtävien sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Hyvinvoinnin ja viihtyvyyden lisääminen kulttuuripalveluiden avulla.	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Kulttuuripalvelut kuuluvat kaikille –periaatteella toteutettavia kulttuurielämyksiä. Monipuoliset kulttuuripalvelut. Eri ikäryhmille vuosittain vaihtuvat tapahtumat sekä kulttuuri-toimen vuosittain säännöllisesti järjestettävät tapahtumat. Kulttuuriavustusten myöntäminen niitä hakeville kulttuurialan henkilöille ja yhdistyksille. Kunnallisen elokuvateatteritoiminnan ylläpitäminen saavutetulla tasolla.	Vuosittain järjestettävien kulttuuritapahtumien lukumäärä ja niihin osallistuneiden henkilöiden määrä. Kulttuuritoimelta jaettavien kulttuuriavustusten summa.	Tilastointi tapahtumiin osallistujista ja lipunmyyntituloista. Ostopalvelut Yhteistyö kolmannen sektorin kanssa.
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Kulttuuritapahtumien tuotot vuosittain n. 8 000 €. Elokuvateatteri Aslakin tuotto riippuvainen vuosittain vaihtuvasta elokuvaohjelmistosta. Vuosituotto lipunmyynnistä n. 40 000 €.	Kävijämäärä ja myytyjen lippujen arvo.	Tilastointi kävijämääristä ja elokuvaesitysten lukumääristä.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 tp	2017 ta	2018 ta	2019 ts	2020 ts
Nettokustannukset €/ asukas	-25	-29	-24	-25	-25

Talousarvion perustelut

Talousarvio on laadittu annetun ohjeistuksen ja raamin mukaisesti.

3.7.4.4 Liikunta

Toiminta-ajatus

Inarin kunnan liikuntatoimen tehtävänä on tukea ja luoda edellytykset seuratoiminnalle, järjestää kuntalaisille liikunta- ja hyvinvointi tapahtumia sekä tukea sellaisten erityisryhmien liikunta, joilla on vaikeuksia vamman, sairauden tai muun toimintakyvyn heikentymisen tai sosiaalisen tilanteen vuoksi osallistua yleisesti tarjottuun liikuntaan. Tehtävänä on pääsääntöisesti kuntalaisten hyvinvoinnin ja elämänlaadun edistäminen luomalla ja ylläpitämällä terveysliikuntaharrastamiseen mahdollistavan puitteet kunnan alueella.

Inarin kunnan liikuntatoimi tuottaa, osallistuu ja tekee yhteistyötä kunnan alueella, sen lähikunnissa sekä kansainvälisesti järjesteltäviin urheilu-, liikunta- ja hyvinvointitapahtumiin.

Tehtävät

Liikuntatoimen keskeinen tehtävä on vastata liikunnan harrastamisen edellytysten luonnista kunnan alueella. Liikuntatoimi järjestää erityisryhmille liikunnan ohjausta ja opastusta sekä koululaisille Liikkuva Koulu-ohjelman mukaista liikuntaa. Liikuntahenkilöstö huolehtii liikuntatilojen kehittämisestä, kunnossapidosta, uimavalvonnasta, liikuntatapahtumien järjestämisestä sekä koordinoi liikuntatilojen käyttöä.

Palvelusuunnitelma

Toiminnan tavoitteena on saada kuntalaisia innostettua sekä aktivoitua terveyttä ja hyvinvointia edistävään liikuntaan luomalla puitteet jotka lisäävät toiminnan helppoutta sekä madaltaa kynnyistä.

Kunnan alueella sijaitsevaa seuratoimintaa tuetaan vuosittain jaettavin avustuksin sekä tarjoamalla urheiluseuroille maksuttomien liikuntapaikkojen käyttöä.

Liikuntahenkilöstö kannustaa kuntalaisia aktiiviseen liikkumiseen, sekä edistämään hyvinvointia ja terveyttä kehittämällä liikuntapaikkoja sekä pitämällä ne helposti saatavilla.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Sivistyslautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Elämäntapasairauksien ennaltaehkäisy Hyvinvoinnin ja elämänlaadun edistäminen sellaisille henkilöille joilla on jokin vamma tai	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Kuntalaiset käyttävät kunnan alueella sijaitsevia liikuntapaikkoja vuoden 2018 aikana 40 000 kertaa. Liikuntatoiminnan järjestäminen kunnan alueella toimiville erityis-	Kävijämäärä tilastot Palautelaput ja muu ryhmien antama palaute.	Kävijämääriä kartoittavien vihkojen ja lappujen saatavuudesta huolehtiminen. Erityisryhmien liikunnanohjaajan ryhmät.

sairaus joka vaikeuttaa henkilön osallistumista yleisesti tarjottuun liikuntaan.	ryhmille.		
Lasten liikunnan lisääminen.	Vähän liikkuvien koululaisten aktivointi	Kouluhenkilökunnan palaute	Liikkuva koulu –toiminta.
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i>		
	Liikuntapassien ja kertalippujen tuotto n. 40 000€	Myytyjen liikuntapassien ja kertalippujen määrä.	

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 tp	2017 ta	2018 ta	2019 ts	2020 ts
Nettokustannukset €/ asukas	-88	-88	-89	-90	-92

Talousarvion perustelut

Talousarvio on laadittu annetun ohjeistuksen ja raamin mukaisesti.

3.7.4.5 Nuoriso

Toiminta-ajatus

Nuorisotyö toimii inarilaisten nuorten hyvinvoinnin puolesta käyttäen menetelminään yhteisöllistä nuorisotoimintaa, yksilöllistä tukea sekä moniammatillista ja -yhteisöllistä työotetta.

Tehtävät

Nuorisotilatoiminta sekä tavoitteelliset toimintaryhmät Inarissa ja Ivalossa, tiedotus- ja yhteistoiminta, tapahtumat ja kansainvälinen toiminta, järjestöjen tuki, etsivä nuorisotyö ja nuorten työpaja, nuorisopoliittiset tehtävät, nuorisovaltuustotoiminta.

Palvelusuunnitelma

Nuorisotyö edistää nuorten osallisuutta ja hyvinvointia. Toiminta on kasvatuksellista ja päihteetöntä. Kaikessa toiminnassa noudatetaan moniammatillista sekä -yhteisöllistä työotetta. Nuorisotyö on syrjinnästä vapaa alue. Kestävän kehityksen periaatteet huomioidaan.

Nuorisotyö järjestää ensisijaisesti 10 – 18 -vuotiaille nuorille avointa nuorisotilatoimintaa ja ylläpitää tavoitteellisia toimintaryhmiä kahdella nuorisotilalla. Tätä täydennetään kaikille avoimilla tapahtumilla.

Nuorisotyö tiedottaa tavoitteellisesti toiminnoistaan sekä nuoriin liittyvistä asioista käyttäen useita menetelmiä. Kohderyhmänä ovat nuorten ohella toiminnassa mukana olevien vanhemmat, työn kannalta keskeiset yhteistyökumppanit ja kuntalaiset ylipäänsä.

Nuorisotyöllä on omassa toimintaympäristössään vahva yhteistyöverkosto ja sen jatkuva kehittäminen on oleellinen osa kaikkea toimintaa.

Nuorisotyö vastaa nuorten työpajan ja etsivän nuorisotyön muodostaman, selkeästi nuoriin kohdistettavan palvelukokonaisuuden (viestintäpaja) toiminnasta ja kehittämisestä kunnanhallituksen 2017 hyväksymän viestintäpajan 2017 – 19 kehittämissuunnitelman mukaisesti. Etsivä-työ huomioi jokaisen tukea tarvitsevan nuoren, selvittää osaltaan palvelutarpeet ja ohjaa heidät erilaisten palveluiden asiakkaiksi sekä tukee nuoria muutoinkin. Nuoren sijoittamisessa työpajalle tai muihin toimenpiteisiin otetaan huomioon nuoren tilanne sekä kuullaan häntä.

Nuorisovaltuuston toiminnan tukeminen sekä kehittäminen ja siihen liittyvät koulutustehtävät on merkittävä osa nuorisotyötä. Yhteydenpitoa kunnalliseen päätöksentekoon kehitetään uuden kuntalain määrittelemällä tavalla. Nuorten kuulemista heitä koskeissa asioissa parannetaan jo asioiden valmisteluvaiheessa.

Nuorisotyö tukee nuorisojärjestöjen sekä nuorten toimintaryhmien työtä taloudellisin avustuksin sekä tarjoamalla niiden käyttöön toimitiloja.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Sivistyslautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>	Nuorisotilatyö Inarissa ja Ivalossa jatkuu Viestintäpaja toimii vahvistetun kehittämissuunnitelman edellyttämällä tavalla nuorten matalan kynnyksen palvelupisteenä Nuorisotyöllä on eritasoisia yhteistyöverkostoja paikallisella ja maakunnallisella tasolla Nuorisotyö tiedottaa tehokkaasti toiminnoistaan Nuorisovaltuustotoiminnan tukeminen ja kehittäminen	Yhteensä vähintään 230 aukiolokertaa, joissa 5300 kävijäkertaa Työpajan ja etsivän työn asiakkuuksia yhteensä vähintään 40 nuorta (17 – 25 –vuotiaiden osuus) Asiakaspalvelutehtäviä kuntalaisille ja kunnan sisällä 800 kpl/v Aktiiviosallisuus vuositasolla vähintään kuudessa verkostossa Käytetään säännöllisesti sosiaalisen median eri kanavia, LaNuTin Inarin sivuja, Radio Inaria sekä paikallislehteä. Tehdään kausitiedotteet (3 krt/v) ja ylläpidetään yhteyksiä maakunnallisiin tiedotusvälineisiin Edustukset kultakin koululta ja SAKK:sta. Vuositasolla vähintään 8 kokousta ja 4 eri vaikuttamistoimenpidettä.	Toiminnan jatkon turvaaminen ja Inarin ohjaustoiminnan vakiinnuttaminen joko omana työnä tai ostopalveluna Kehittämissuunnitelman etenemisen ja perustyön seuranta nuorisotakuutyöryhmän kautta Tilastointi ja laskutuslistat, asiakaspalautteet Verkostotyön vahvistaminen ja seuranta (muistiot, toimintakertomukset, tarveharkinta) Tiedostussuunnitelma päivittäminen ja toiminnan jatkuva seuranta Kokouspöytäkirjat, aloitteet, osallisuudet lautakuntiin tai vastaaviin. Toimintasuunnitelman uudistaminen uuden kuntalain edellyttämällä tavalla.

<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i>		
	Nuorisotyön palvelumaksut 14.000 €	Myytyjen palveluiden sekä perittyjen osallistujamaksujen lukumäärät	Viestintäpajan laskutuslistat ja osallistuja/tuotettujen palveluiden määrien seuranta ja tilastointi

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 tp	2017 ta	2018 ta	2019 ts	2020 ts
Nettokustannukset €/ asukas	-53	-52	-54	-54	-55

Talousarvion perustelut

Etsivä-nuorisotyöntekijän tehtävä vakinaistetaan vuonna 2018.

Sivistyslautakunnan v. 2017 tekemänsä päätöksen mukaiset keväällä 2018 neuvottelut aloitetaan Nuorisokeskus Vasatokaan kanssa mahdollisuudesta hoitaa Inarin nuorisotilatoiminta ostopalvelusopimuksen kautta. Nuorisotyö vastaa Inarin nuorisotilatoiminnasta ainakin 31.7.2018 saakka.

3.8 Tekninen lautakunta

Toiminta-ajatus

Tekninen lautakunta tukee ja edistää kunnan strategian toteutumista.

Tekninen lautakunta vastaa viihtyisän, turvallisen ja terveellisen elinympäristön kehittämisestä ja ylläpidosta sekä elinkeinoelämän toimintaedellytysten edistämisestä.

Tehtävät

Teknisen lautakunnan tehtävänä on huolehtia asemakaavoituksesta, katujen ja yleisten alueiden rakentamisesta ja kunnossapidosta, mittaustoiminnasta, kartoituksesta sekä satamatoiminnasta. Lautakunta toimii rakennusvalvontaviranomaisena maankäyttö- ja rakennuslain 21 §:n mukaisesti.

Palvelusuunnitelma

Teknisen toimen toimintaperiaate on luoda kuntalaisille vaihtoehtoisia malleja asumiseen ja yrittämiseen sekä tarjota monipuolista tonttitarjontaa. Asemakaavoitus ja kunnallistekninen suunnittelu tehdään asukkaiden ja asiakkaiden tarpeisiin ja toiveisiin nojautuen huomioimalla suunnittelun edellyttämä vuorovaikutus osallisten kanssa. Tekninen toimi tuottaa maankäytön suunnittelun omana työnä.

Kunnallistekniikan rakentaminen ja ylläpito hankitaan ostopalveluna. Kaikessa ympäristörakentamisessa huomioidaan mahdollisuuksien mukaan ikääntyvän väestön liikuntamahdollisuuksien kehittäminen.

Ympäristötöissä pyritään työllistämään pitkäaikaistyöttömiä.

Rakennusvalvonta tukee asiakaskeskeisellä neuvonnalla hyvää rakentamiskulttuuria ja edistää rakennushank-

keen eteenpäin viemistä ja loppuun saattamista. Rakennusvalvonta huolehtii lainsäädännössä rakentamiselle ja rakennetulle ympäristölle asetettujen tavoitteiden kuten kaavoituksen, hyvän kuntakuvan, turvallisuuden, terveellisuuden ja tarkoituksenmukaisuuden vaatimusten sekä yleisen edun huomioon ottamisesta rakentamisessa ja rakennusten käytössä sekä rakennushanketietojen tuottamisesta rakennus- ja huoneistorekisteriin.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Kunnan maankäyttöä ohjataan yhteen sovittaen ja tarkoituksenmukaisesti

Kansainvälinen ajattelutapa

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Toimivat palvelut Yritysten ja elinkeinojen edellytysten luominen. Monipuoliset ja viihtyisät elinympäristöt	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Palvelutason säilyttäminen ja parantaminen peruspalveluissa Asemakaavojen laatiminen kunnan kehittymisen mahdollistamiseksi Matkailu- ja ulkoilureitistöjen kehittäminen Satamatoiminnan kehittäminen	Asiakaspalaute Rakentamisen määrä Vapaiden tonttien määrä Kävijämäärät venepaikat tavoite/toteutuneet	sähköisten palveluportaalien kehittyminen Asiakaslähtöinen ja ennakoiva asemakaavoitus Reitistöjen rakentaminen asiakaslähtöisesti Veskonien sataman suunnittelu ja laajentaminen

<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i>		
Yhteensovittava maankäyttö	Asemakaavoituksen sujuvoittaminen	Asemakaavan laatimisaajat	Kaavoitusprosessin hallinta
Laadukas infrastruktuuri	Ympäristörakentamisen ja hoidon laadun parantaminen	investointien suunnitelmallisuus	ennakoiva ympäristösuunnittelu
Innovatiivisuus	Lupakäytäntöjen sujuvoittaminen	Lupien käsittelyajat	Sähköisen lupajärjestelmän käyttö.
	Digitaalisten aineistojen avoimien rajapintojen tarjoaminen asiakkaiden käyttöön	Avoimien rajapintojen määrä	Atk-järjestelmien kehittäminen

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 tp (1 000 €)	2017 ta (1 000 €)	2018 ta (1 000 €)	2019 ts (1 000 €)	2020 ts (1 000 €)
Talous					
Toimintatulot	550	552	602	611	620
Toimintamenot	-2090	-2098	-2204	-2236	-2268
Toimintakate (sitova)	-1539	-1547	-1602	-1624	-1647

Talousarvion perustelut

Tekninen lautakunta talousarvio sisältää yhdyskuntasuunnittelun, yhdyskuntarakentamisen sekä rakennusvalvonnan tehtävien hoitamiseen. Vuodelle 2018 esitetään toiminnallisia muutoksia, joiden kustannusvaikutus on yhteensä 93.500 €. Toiminnalliset muutokset vuodelle 2018 ovat seuraavat:

- Talvikunnossapitokustannusten nousu (tarjouskilpailu) -83.500 €
- Kesäkunnossapitokustannusten nousu -20.000 €
- henkilöstömuutosten yhteisvaikutus -10.000 €

Teknisen lautakunnan tarjoamien palveluiden määrän tarve kasvaa kunnan matkailun ja väkiluvun lisääntyessä ja asemakaava-alueiden laajentuessa. Mikäli yksityisten investointien määrä kuntaan jatkaa jyrkkää kasvuaan, myös teknisen toimen henkilöstö- ja investointilisäystarpeisiin palataan vuonna 2018.

3.8.1 Tekninen lautakunta/ yhdyskuntasuunnittelu

Toiminta-ajatus

Teknisten palveluiden hallinnosta ja kehittämisestä huolehtiminen. Maankäytön suunnittelua toteutetaan asiakaslähtöisesti kuntastrategian tavoitteiden mukaisesti. Mittaukseen ja kartoitukseen liittyvät tehtävät sekä niihin liittyvän tiedon tuottaminen.

Tehtävät

Vastuualueen suurimmat tehtäväkokonaisuudet ovat:

- maankäytön suunnittelutehtävät
- mittaus- ja kartoitustyöt
- alueiden vuokraus

Palvelusuunnitelma

Maankäytön suunnitelmia laaditaan ennakoiden tehtävät priorisoiden kulloisenkin hetken ja tulevaisuuskuvan mukaisen tarpeen mukaan. Mittaus- ja kartoitustietoihin pyritään avaamaan avoimet rajapinnat mahdollisuuksien mukaan.

Hallintopalveluiden tuottaminen koko teknisen osaston tarpeisiin.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Kunnan suunnitelmallinen kehittäminen	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Kunta on aktiivinen maankäytön kehittämisessä ja suunnittelussa.	Kaavoitusreservi	asemakaavoitus
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Matkailun ja elinkeinojen hallitun kasvun turvaava asemakaavoitus Yhdyskuntien kasvun edellyttävän maankäytön suunnittelun sujuvoittaminen	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Kaunispään, Ivalon ja Inarin asemakaavojen saneeraus ja laajentaminen asiakaslähtöisesti nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä Sähköisten palveluiden kehittäminen	Vuosittain rakennettavat alueet, Työpaikkojen määrän kehitys Väestön määrän kehitys Asemakaava-alueen pinta-ala	asemakaavoituksella turvataan yhdyskuntarakenteen kasvaminen ja kehittyminen Eri vastuualueiden tiivis yhteistyö resurssien varaaminen koulutuksesta huolehtiminen

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 tp	2017 ta	2018 ta	2019 ts	2020 ts
Asemakaavapinta-ala	1575 ha	1575 ha	1672 ha		
Vapaat lomarakennustontit	27	27	17		
Vapaat asuinrakennustontit	101	90	80		
Vapaat teollisuustontit	10	9	19		
vapaat liiketontit	13	9	5		

Talousarvion perustelut

Kaavoitus

Asemakaavoja saneerataan ja laajennetaan rakennustoiminnan ylläpitämiseksi, yritysmahdollisuuksien parantamiseksi sekä vetovoimaisten vuokratonttien tuottamiseksi. Kaavasuunnittelijan määräaikainen toimi muutetaan vakinaiseksi.

Suunnitteluavustajan työpanoksesta 50 % osoitetaan asemakaavoitukseen.

Toimiala on jatkuvassa lainsäädäntömuutoksessa, joten henkilöstön koulutus on tärkeää.

Mittaus ja kartoitus

Maanmittauslaitos on siirtynyt yleiseurooppalaiseen ETRS 89 koordinaattijärjestelmään. Oma suunnittelu ja kartta-aineisto siirretään ETRS 89 koordinaattijärjestelmään aineiston uudistumisen yhteydessä.

Alueiden myynti ja vuokraus

Tonttien saatavuutta ylläpidetään asemakaavoituksella.

3.8.2 Tekninen lautakunta/Yhdyskuntarakentaminen

Toiminta-ajatus

Yhdyskuntarakentaminen tuottaa turvallista ja viihtyisää asumista ja elinkeinotoimintaa tukevaa elinympäristöä.

Tehtävät

Vastuualueen suurimmat tehtäväkokonaisuudet ovat:

- katujen rakentaminen ja kunnossapito
- yleisten alueiden rakentaminen ja kunnossapito

- satamien rakentaminen ja kunnossapito
- maa- ja metsätilojen hoito
- liikunta- ja ulkoilualueiden rakentaminen ja kunnossapito
- moottorikelkkareittien rakentaminen ja kunnossapito
- hylättyjen ajoneuvojen siirtäminen (laki ajoneuvojen siirtämisestä 828/2008)
-

Palvelusuunnitelma

Yhdyskuntarakentamisen suurimmat tehtäväkokonaisuudet ovat:

- katujen rakentaminen ja kunnossapito
- yleisten alueiden rakentaminen ja kunnossapito
- satamien rakentaminen ja kunnossapito
- virkistysreittien rakentaminen ja kunnossapito
- moottorikelkkareittien rakentaminen ja kunnossapito
- venereittien merkitseminen
- pitkäaikaistyöttömien työllistäminen

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Yhdyskuntasuunnittelun vastuualue hoitaa sille kuuluvat tehtävät tehokkaasti, joustavasti ja taloudellisesti	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Viihtyisän ja turvallisen kunnan kehittäminen	Asiakaspalaute	Lisätään tavoitetietoisuutta ja suunnitelmallisuutta
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Asumisen ja elinkeinojen toimintaympäristöjen tuottaminen.	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Uusien alueiden rakentaminen Vanhon alueidensaneeraukset Ulkoilu- ja virkistysalueiden tuottaminen	Vuosittain rakennettavat uudet alueet Vanhon alueiden saneeraukset	Resurssien varaaminen

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 tp	2017 ta	2018 ta	2019 ts	2020 ts
Kaavateiden pituus	85940 km	94277 km	96000 km	96000 km	96000 km
Venepaikkojen lukumäärä	280	294	321	321	321
Kunnossapidon piirissä olevien virkistysreittien pituus	10100 m	10100 m	10100 m	10100 m	10100 m
Moottorikelkkareittien pituus	170 km	170 km	170 km	170 km	170 km
Työllistettyjen lukumäärä	11	19			
Henkilötyövuodet	8,5	7,5			

Talousarvion perustelut

Vuonna 2018 keskitytään katujen päällystämiseen ja päällystevaurioiden korjaamiseen. Katuvalojen saneerausta jatketaan suunnittelukaudella. Katujen ja yleisien alueiden saneerausta jatketaan suunnittelukaudella määrärahojen puitteissa. Veskonien sataman saneerausta jatketaan vuonna 2018.

Yksityisteiden kunnossapitoa avustetaan vuosittain kunnanhallituksen hyväksymien periaattein.

Kunnallistekniikan rakentaminen ja ylläpito hankitaan ostopalveluna. Kaikessa ympäristörakentamisessa huomioidaan mahdollisuuksien mukaan ikääntyvän väestön liikuntamahdollisuuksien kehittäminen.

Yhdyskuntarakentamisen vastuualueen tarjoamien palveluiden määrän tarve kasvaa kunnan matkailun ja väkiluvun lisääntyessä ja asemakaava-alueiden laajentuessa.

3.8.3 Tekninen lautakunta/Rakennusvalvonta

Toiminta-ajatus

Lakisääteisten rakennusvalvonnan viranomaispalvelujen tuottaminen kunnan tarpeiden mukaisesti.

Tehtävät

Valvoa kaavojen noudattamista, huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelystä sekä valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa.

Palvelusuunnitelma

- Auttaa ja neuvoa asiakkaita rakentamiseen liittyvissä kysymyksissä ja rakennuslupa-asioissa.
- Pyrkiä nopeaan ja oikeudenmukaiseen päätöksentekoon lupa-asioissa, asiakasläheiseen palveluun sekä joustavaan rakennusaikaiseen valvontaan ja ohjaukseen.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Palvelukyky, tehokkuus Innovatiivisuus	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Nopea ja joustava päätöksenteko Paperittomaan lupamenettelyyn siirtyminen	Lupamenettelyn käsitte- ly aika	Sähköisen arkiston luominen
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Terveellinen, turvallinen ja viihtyisä ympäristö Tasapuolisuus ja oikeudenmukaisuus	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Sujuva lupakäsittely ja rakennus- aikainen valvonta ja ohjaus Oikeudenmukaiset päätökset	Katselmusten saatavuus oikaisuvaatimusten määrä	Henkilöresursseista ja koulutuksesta huolehtiminen Toimiva yhteistyö, ennakoiva ohjaus ja valvonta

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 tp	2017 ta	2018 ta	2019 ts	2020 ts
Myönnetyt luvat yhteensä	267 kpl	430 kpl	430 kpl	430 kpl	430 kpl
Valmistuneet kerrosalat	8486 m ²	7500 m ²	9000 m ²	9000 m ²	9000 m ²
rakennus- ja toimenpide- luvat	255 kpl	390 kpl	390 kpl	390 kpl	390 kpl
Rakennuslupakatselmukset	268 kpl	338 kpl	368 kpl	368 kpl	368 kpl

Talousarvion perustelut

Toimiala on jatkuvassa lainsäädäntömuutoksessa, joten henkilöstön koulutus on tärkeää.

Vuonna 2018 jatketaan sähköisen asiakaspalvelun kehittämistä.

Apulaisrakennustarkastajan nimike muutetaan tarkastusinsinööriksi.

Lupien, rakentamisen ohjauksen, katselmuksien ja neuvonnan määrä on suoraan riippuvainen suhdanteista, asukasmäärän kasvusta ja maankäytön suunnittelun tuomista rakentamismahdollisuuksista.

3.9.4 Pelastuslaitos

Toiminta-ajatus

Pelastustoimesta Inarin kunnan alueella vastaa Lapin pelastuslaitos. Kunta maksaa kuntaosuuden, joka on sijoitettu teknisen osaston talousarvioon erillisenä määrärahana.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 tp (1 000 €)	2017 ta (1 000 €)	2018 ta (1 000 €)	2019 ts (1 000 €)	2020 ts (1 000 €)
Talous					
Toimintatulot					
Toimintamenot	-720	-694	-719	-719	-719
Toimintakate (sitova)	-720	-694	-719	-719	-719

3.9 Kohderahoitteisen tehtävän käyttötalousosa

Kohderahoitteiset tehtävät ovat tehtäviä, jotka ovat käyttötalouden että investointien osalta sidottu tulotarvioin ja määrärahoihin talousarvioon sekä tehtäviin joiden menoihin ja tuloihin ei rahoituseriä lukuun ottamatta osoiteta määrärahaa tai tuloarvioita. (Kuntaliitto 2011).

Kohderahoitusta sovelletaan palveluja tuottavissa tehtävissä kuten liikelaitoksissa, muissa taseyksiköissä sekä nettoperiaatteella toimivissa yksiköissä, jotka saavat varsinaisen toimintansa rahoituksen kokonaan tai osittain korvauksena tuottamistaan palveluista. (Kuntaliitto 2011.)

Kohderahoitteisen tehtävän käyttötalousosassa esitetään tehtävän palvelusuunnitelman kuvaus, tehtävän tavoitteet ja niiden toteutumista mittaavat tunnusluvut, tehtävän tulosbudjetti ja tehtävän kokonaiskustannukset.

3.9.1 Kalatalouden kehittämisrahasto

Tehtäväkohtaiset tavoitteet

Rahaston keskeisenä tavoitteena on huolehtia rahaston varojen tuotolla kunnan ja valtion (MMM) 16.12.2008 allekirjoitetun sopimuksen toteuttamisesta ja toissijaisesti Inarin kalatalouden kehittämisestä ja hoidosta. Rahaston menot sopeutetaan tuloihin.

Rahaston eriytystavoitteet

1. Kalatalouden kehittämisvarat on eriytetty kunnan varoista. Osa varoista on sijoitettu Inarin kalanviljelylaitokseen ja lainattu Inergia Oy:lle Inarin Lapin Vesi Oy:n osakkeiden ostoon. Muutoin sijoitetujen varojen hoito on kilpailutettu. Tavoitteena on saada sijoitetuille varoille vähintään kolmen prosentin tuotto.
2. Kalatalouden kehittäminen rahoitetaan rahaston varoilla ja niistä saatavilla tuotoilla.
3. Rahaston toiminta sopeutetaan käytettävissä oleviin varoihin ja niistä saataviin tuottoihin.
4. Rahaston käytännön tehtävät toteutetaan kuntakonsernin omana työnä.
5. Selvitetään yhteistyötä sekä kunnan elinkeinotoimeen että Pohjois- ja Itä-Lapin kalatalousryhmään.

Palvelusuunnitelma:

Rahaston tehtävä on Inarin kunnan ja maa- ja metsätalousministeriön välisen sopimuksen mukaisesti kehittää alueen kalataloutta ja vesistöjen muuta käyttöä. Rahasto huolehtii käytettävissä olevien varojensa rajoissa kalankäsittelytilojen ja jäähileasemien ylläpidosta ja kehittämisestä, kalanpoikasten istutuksista sekä tutkimus- ja kehittämishankkeista. Rahasto saa tuottoa sijoitetusta n. 4,4 milj. euron pääomasta. Kalanviljelylaitokseen on sijoitettu varoja n. 1,9 milj. euroa. Laitos on edelleen vuokrattu Luonnonvarakeskukselle (Luke) 20 vuodeksi ja vuokra 8 %:n pääomasta. Inergia Oy:lle on lainattu n. 1,2 milj. euroa Inarin Lapin Vesi Oy:n osakkeiden ostoon (korko 5,2 %), loput n. 1,3 milj. euroa on sijoitettu Alfred Berg Oy:n kautta.

Rahastolla on hallitus, johon kuuluu kunnan edustajien lisäksi edustajat Maa- ja metsätalousministeriöstä, Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta, Metsähallituksesta, Luonnonvarakeskuksesta, Inarin kalatalusalueesta ja Saamelaiskäräjistä.

STRATEGISET PITKÄN AIKAVÄLIN TAVOITTEET			
Tavoitteet ja tunnusluvut	Tavoitearvo	Tavoiteluokka	Päättötaso
Toiminnan laajuus Liittymien osuus kunnan talouksista Markkinaosuus Toiminta-aste	5 %, sitomaton pääoma 3 %		
Palvelun laatu Asiakastyytyväisyys Toimitusaika			
Taloudellisuus ja hinnoittelu Yksikköhinta kunnallisen tuotannon keskiarvosta			
Kannattavuus Katetuotto % Sijoitetun pääoman tuotto			
Ympäristötavoitteet Kuormitusaste			
Investoinnit Kustannusarvio Jaksotus	kts. investointiohjelma		

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 tp (1 000 €)	2017 ta (1 000 €)	2018 ta (1 000 €)	2019 ts (1 000 €)	2020 ts (1 000 €)
Talous					
Toimintatulot	227	227	240	244	248
Toimintamenot	-268	-312	-296	-300	-305
Toimintakate (sitova)	-41	-85	-56	-56	-57
Nettokustannukset €/asukas					

Talousarvion perustelut

Rahasto huolehtii käytettävissä olevien varojensa rajoissa kalankäsittelytilojen ja jäähileasemien ylläpidosta ja kehittämisestä, kalanpoikasten istutuksista sekä tutkimus- ja kehittämishankkeista. Rahaston menot sopeutetaan tuloihin.

Hallintosäännön mukaan rahasto kuuluu kunnanhallituksen alaiseen hallinto-osastoon. Rahastolla ei ole omaa henkilöstöä. Kalatalouden kehittämisrahaston elinkeinollinen toiminta kuuluu elinvoimalautakunnan tehtäviin ja toimivaltaan.

Kalatalouden kehittämisrahasto TULOSLASKELMA	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos%	TS2019	TS2020
Myyntituotot	26 053	28 000	28 280	1	28 704	29 135
Maksutuotot	29 156	20 400	35 350	73,3	35 880	36 418
Muut toimintatuotot	171 628	178 057	176 750	-0,7	179 401	182 092
	226 838	226 457	240 380	6,1	243 985	247 645
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-12 739	-12 000	-120	-99	-122	-124
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-2 164	-2 046	0	-100	0	0
Muut henkilösivukulut	-826	-583	0	-100	0	0
Palvelujen ostot	-83 544	-103 272	-101 000	-2,2	-102 515	-104 053
Aineet,tarvikkeet, tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-166 395	-191 112	-191 900	0,4	-194 779	-197 700
Muut toimintakulut	-2 515	-2 500	-3 030	21,2	-3 075	-3 122
	-268 182	-311 513	-296 050	-5	-300 491	-304 999
TOIMINTAKATE	-41 345	-85 056	-55 670	-34,5	-56 506	-57 354
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	63 061	69 410	65 000	-6,4	65 000	65 000
Muut rahoitustuotot	21 222	64 410	50 000	-22,4	50 000	50 000
Muut rahoituskulut	-14 249	-1 000	-500	-50	-500	-500
VUOSIKATE	28 690	47 764	58 830	23,2	57 994	57 146
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunn.mukaiset poistot	-77 734	-77 363	-79 213	2,4	-80 000	-79 000
Satunnaiset erät						
TILIKAUDEN TULOS	-49 045	-29 599	-20 383	-31,1	-22 006	-21 854
Rahastojen lis.(-) tai väh.(+)	49 045	29 599	20 383	-31,1	22 006	21 854
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄ- MÄ)	0	0	0	0	0	0

Kalatalouden kehittämisrahasto RAHOITUSLASKELMA	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos%	TS2019	TS2020
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	28 690	47 764	58 830	23,2	57 994	57 146
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-38 808	-195 000	-195 000	0,0	0	0
Rah.osuudet invest.menoihin	0	148 000	148 000	0,0	0	0
Pysyv.vast.hyödykk.luovutustul	0	0	0	0,0	0	0
Toiminnan ja invest. rahavirta	-10 118	764	11 830	1 448,40	57 994	57 146
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0	0,0	0	0
Lainakannan muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Saamisten muutos	-2 530	0	0	0,0	0	0
Korottomien velkojen muutos	9 385	0	0	0,0	0	0
Rahoituksen rahavirta	6 855	0	0	0,0	0	0
RAHAVAROJEN MUUTOS	-3 263	764	11 830	1 448,40	57 994	57 146
RAHAVAROJEN MUUTOS	3 263	0	0	0,0	0	0

3.9.2 Ruokapalvelu liikelaitos

Tehtäväkohtaiset tavoitteet

Ruokapalvelu liikelaitos tuottaa ateria- ja cateringpalveluita kuntakonsernin sisällä kunnan eri hallintokunnille ja kunnan osakeyhtiöille sekä henkilöstöruokailuun. Ruokapalvelun liikevaihdosta 95% muodostuu kuntakonsernin sisäisestä myynnistä.

Tavoitteena on ravitsemussuositusten mukaisesti valmistettujen sekä laadukkaiden ja asiakkaiden tarvetta vastaavien ateriapalvelujen tuottaminen ja oman toiminnan kehittäminen. Oman toiminnan kehittämisessä huomioidaan paikallisten raaka-aineiden käyttö ja mahdollinen tuotekehitys paikallisten toimijoiden kanssa tuotteesta, jota voidaan hyödyntää ruokapalvelun toiminnassa.

Asiakastytyväisyyttä arvioidaan vuosittain toteutettavilla eri asiakasryhmille kohdennetuilla asiakaskyselyillä ja asiakaspalautteella. Ravitsemussuositusten toteutumista seurataan ruokatuotannon ohjausjärjestelmällä. Liikelaitoksen tavoitteena on kustannuksellisesti ja ajallisesti hallittu toiminta, joiden saavuttamiseksi toiminnassa hyödynnetään ruokatuotannon ohjausjärjestelmää.

Palvelusuunnitelma:

1. Liikelaitoksen liikevaihto kattaa oman toiminnan ja investoinnit.
2. Liikelaitoksen toiminnan tavoitteena ovat asiakkaiden tarpeet ja odotukset, toiminnan kannattavuus sekä laadukkaat ja tehokkaasti tuotetut ruokapalvelun tuotantoprosessit.
3. Liikelaitos pyrkii huomioimaan toiminnassaan tavoitteiden mittaamisen, arvioinnin ja tuottavuuden seurannan.

STRATEGISET PITKÄN AIKAVÄLIN TAVOITTEET

Tavoitteet ja tunnusluvut	Tavoitearvo	Tavoiteluokka	Päätöstaso
Toiminnan laajuus			
Liittymien osuus kunnan talouksista			
Markkinaosuus			
Toiminta-aste			
Palvelun laatu			
Asiakastytyväisyys	>4	Vaikuttavuus	Jhtk
Toimitusaika	< 2 vkoa	Tuotanto	Jhtk

Taloudellisuus ja hinnoittelu			
Yksikköhinta kunnallisen tuotannon keskiarvosta	< 95%	Tuotanto	Jhtk
Kannattavuus			
Katetuotto %	>32%	Kannattavuus	Jhtk
Sijoitetun pääoman tuotto	>8 %	Kannattavuus	Valtuusto
Ympäristötavoitteet			
Kuormitusaste			
Investoinnit			
Kustannusarvio	30 000	Tuotanto	Valtuusto
Jaksotus			

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 tp (1 000 €)	2017 ta (1 000 €)	2018 ta (1 000 €)	2019 ts (1 000 €)	2020 ts (1 000 €)
Talous					
Toimintatulot	1429	1403	1402	1420	1442
Toimintamenot	-1365	-1352	-1353	-1374	-1394
Toimintakate (sitova)	64	51	49	46	48
Nettokustannukset €/asukas					

Talousarvion perustelut

Ruokapalvelu on aloittanut liikelaitoksena vuoden 2007 alusta. Sivistysosasto sekä Sosiaali- ja terveysosasto ovat ateriapalveluiden suurimmat ostajat.

Ulkoisia asiakkaita ovat mm. kunnan henkilökunta (ateriamaksut), kunnan osakeyhtiöt sekä kuntayhtymä.

Henkilöstökustannukset ovat suurin menoerä n. 46,14 %, vähennystä edellisvuoteen -0,61 %. Henkilöstömäärä on 16,12 henkilötyövuotta.

Elintarvikekustannusten osuus kokonaiskustannuksista on n. 31,6 %.

Ruokapalvelu liikelaitos TULOSLASKELMA	Muutos					
	TP2016	TA2017	TA2018	%	TS2019	TS2020
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	1 422 024	1 400 154	1 399 236	-0,1	1 420 224	1 441 528
Tuet ja avustukset	5 051	3 000	3 030	1	0	0
Muut toimintatuotot	1 805	0	0	0	0	0
	1 428 881	1 403 154	1 402 266	-0,1	1 420 224	1 441 528
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-492 996	-518 089	-510 994	-1,4	-515 584	-523 317
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-84 634	-88 845	-88 834	0	-90 166	-91 519
Muut henkilösivukulut	-33 227	-25 324	-24 610	-2,8	-24 978	-25 352
Palvelujen ostot	-146 634	-155 072	-157 223	1,4	-158 972	-161 357
Aineet,tarvikkeet, tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-537 989	-500 471	-500 533	0	-513 058	-520 754
Muut toimintakulut	-69 595	-64 640	-71 130	10	-70 866	-71 929
	-	-	-		-	-
	1 365 074	1 352 441	1 353 324	0,1	1 373 624	1 394 228
TOIMINTAKATE	63 806	50 713	48 942	-3,5	46 600	47 300
Rahoitustuotot ja -kulut						
Muut rahoitustuotot	9	0	0	0	0	0
Muut rahoituskulut	-1	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	63 815	50 713	48 942	-3,5	46 600	47 300
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunn.mukaiset poistot	-36 124	-27 511	-28 508	3,6	-28 657	-28 332
Satunnaiset erät						
TILIKAUDEN TULOS	27 690	23 202	20 434	-11,9	17 943	18 968
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄ- MÄ)	27 690	23 202	20 434	-11,9	17 943	18 968

Ruokapalvelu liikelaitos RAHOITUSLASKELMA	Muutos					
	TP2016	TA2017	TA2018	%	TS2019	TS2020
Toiminnan rahavirta Vuosikate	63 815	50 713	48 942	-3,5	46 600	47 300
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-21 328	-35 000	-30 000	-14,3	-20 000	-30 000
Toiminnan ja invest. rahavirta	42 486	15 713	18 942	20,5	26 600	17 300
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Lainakannan muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Saamisten muutos	5 948	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos	-2 000	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	3 949	0	0	0	0	0
RAHAVAROJEN MUUTOS	46 435	15 713	18 942	20,5	26 600	17 300
RAHAVAROJEN MUUTOS	-46 435	0	0	0	0	0

3.9.3 Tilapalvelu liikelaitos

Tehtäväkohtaiset tavoitteet

Tilapalvelu liikelaitos tuottaa hallintokuntien toimintojen tarpeisiin soveltuvia kohtuuhintaisia toimitiloja.

Palvelusuunnitelma:

Tilapalvelu liikelaitos on aloittanut toimintansa vuonna 2007. Vuonna 2013 Tilapalvelu liikelaitoksen henkilöstö siirtyi Inarin Kiinteistöt Oy:lle, lukuun ottamatta kiinteistöpäällikköä, joka jäi Tilapalveluun. Inarin Kiinteistöt Oy tuottaa Tilapalvelun rakennuksiin kiinteistö- ja laitoshuollon palvelut. Inarin Kiinteistöt Oy:n ja Tilapalvelun välisen palvelusopimuksen mukaisesti, jota päivitetään aina tarvittaessa. Vuoden 2017 kevään aikana laadittiin Tilapalvelu liikelaitoksen toimitilaohjelma ja samalla toteutettiin kiinteistöjen salkutus. Tulevaisuudessa tilojen käyttöä ja kehitystä toteutetaan Toimitilaohjelman ja salkutuksen mukaisesti. Tilapalvelu liikelaitoksen omistamat kiinteistöt ovat pääsääntöisesti iäkkäitä ja korjausvelka on päässyt nousemaan huomattavan korkeaksi. Vuoden 2018 alusta lukien Tilapalveluun palkataan yksi henkilö lisää hoitamaan mm. korjausvelan purkua. Tilapalvelu liikelaitos pyrkii tehostamaan kiinteistöjen käyttöasteita yhdessä käyttäjien kanssa ja pyrkimään eroon vajaalla käytöllä olevista tiloista.

STRATEGISET PITKÄN AIKAVÄLIN TAVOITTEET

Tavoitteet ja tunnusluvut	Tavoitearvo	Tavoiteluokka	Päätöstaso
Korjausvelan pienentäminen Korjausvelan määrä 2016 lopussa 19,4 milj. €, 626 € / htm ²	100 € / m ²		
Energiankulutuksen vähentäminen Rakennusten energiatodistusten mukaiset energialuokat 2016 pääsääntöisesti luokkaa F	Uudisrakentamisessa vähintään luokka C		
Toimintojen tiivistäminen Käyttöasteen nostaminen ja vähällä käytöllä olevista rakennuksista luopuminen. Rakennusten pinta-ala v. 2017 n. 4,6 htm ² / asukas (31046 htm ²)	4 m ² / asukas (26 996 m ²)		

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 tp (1 000 €)	2017 ta (1 000 €)	2018 ta (1 000 €)	2019 ts (1 000 €)	2020 ts (1 000 €)
Talous					
Toimintatulot	3597	3523	4211	4274	4338
Toimintamenot	-2840	-2791	-3314	-3363	-3412
Toimintakate (sito- va)	757	733	897	911	926
Nettokustannukset €/asukas					

Talousarvion perustelut

Peruskunnalle vuokrattujen tilojen vuokriin sisältyvät energian, veden, jätehuollon, vakuutusten sekä rakennusten ja alueiden kunnossapidon lisäksi laitoshuolto kiinteistökohtaisesti sovitun mitoituksen mukaan, kiinteistönhoito- ja talonmiespalvelut sopimuksen mukaan sekä pääomakustannukset. Kustannusten nousua vuodelle 2018 aiheuttaa mm Männikön palvelutalon peruskorjauksen lainanhoito, Ivalon kouluille hankitut väistötilat sekä palkattavan henkilön palkkakulu.

Tilapalvelu liikelaitos TULOSLASKELMA	TP2016	TA2017	TA2018	%	TS2019	TS2020
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	70 735	40 473	55 705	37,6	40 545	41 153
Maksutuotot	60	0	0	0	30	31
Muut toimintatuotot	3 526 535	3 482 892	4 155 670	19,3	4 233 970	4 297 479
	3 597 330	3 523 365	4 211 375	19,5	4 274 545	4 338 663
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-48 874	-49 800	-93 430	87,6	-94 201	-94 984
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-7 569	-8 500	-15 692	84,6	-15 822	-15 954
Muut henkilösivukulut	-3 959	-2 420	-4 095	69,2	-4 131	-4 168
	-	-	-		-	-
Palvelujen ostot	1 692 159	1 557 817	1 748 171	12,2	1 774 393	1 801 009
Aineet,tarvikkeet, tavarat						
	-	-	-		-	-
Ostot tilikauden aikana	1 052 130	1 033 700	1 062 651	2,8	1 078 591	1 094 770
Muut toimintakulut	-35 341	-138 402	-390 023	181,8	-395 874	-401 812
	-	-	-		-	-
	2 840 031	2 790 639	3 314 062	18,8	3 363 012	3 412 697
TOIMINTAKATE	757 299	732 726	897 313	22,5	911 533	925 966
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	1 042	2 000	300	-85	300	0
Muut rahoitustuotot	805	0	0	0	0	0
Korkokulut	-100 997	-131 811	-135 000	2,4	-130 000	-120 000
Muut rahoituskulut	-133	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	658 016	602 915	762 613	26,5	781 833	805 966
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunn.mukaiset poistot	-724 956	-769 260	-819 883	6,6	-843 787	-840 896
Satunnaiset erät						
TILIKAUDEN TULOS	-66 940	-166 345	-57 270	-65,6	-61 954	-34 930
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALI-JÄÄMÄ)	-66 940	-166 345	-57 270	-65,6	-61 954	-34 930

Tilapalvelu RAHOITUSLASKELMA	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos %	TS2019	TS2020
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	658 016	602 915	762 613	26,5	781 833	805 966
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-449 680	3 824 000	-874 000	-77,1	-950 000	-120 000
Rah.osuudet invest.menoihin	4 000	810 000	0	-100	0	0
Pysyv.vast.hyödykk.luovutustul	0	0	0	0	0	0
Toiminnan ja invest. rahavirta	212 336	2 411 085	-111 387	-95,4	-168 167	685 966
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	0	185 450	185 450	0	185 450	0
Lainakannan muutokset						
Pitkäaik.lainojen lisäys	1 500 000	3 910 000	0	-100	0	0
Pitkäaik.lainojen vähennys	-683 448	-943 500	1 225 709	29,9	1 228 269	1 131 601
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Saamisten muutos	170 000	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos	384 306	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	1 370 858	3 151 950	1 040 259	-133	1 042 819	1 131 601
RAHAVAROJEN MUUTOS	1 583 193	740 865	1 151 646	-255,4	1 210 986	-445 635
RAHAVAROJEN MUUTOS	1 583 193	0	0	0	0	0

3.9.4 Elinvoimalautakunta/Nordica

Tehtäväkohtaiset tavoitteet

Eriytetyn taseyksikkö Elinkeinot & kehitys Nordican tehtävänä on hoitaa Inarin kunnan elinkeinotoimea, joka sisältää kuusi eri osa-aluetta: elinkeino ja -yrittäjäpalvelut, kansainvälisyyspalvelut, aikuiskoulutuksen koordinointi, kehittämishanketoiminta, elinkeinopoliittinen edunvalvonta ja muu elinkeinotoimea tukeva toiminta. Elinkeinot & kehitys Nordica toimii elinvoimalautakunnan alaisuudessa.

Palvelusuunnitelma:

1. Yksikkö jatkaa jo aloitettua vuosien 2018 - 2020 elinvoimaohjelman ja –strategian valmistelua.
2. Edunvalvonnassa yksikkö kohdistaa voimavaroja Ivalon lentokentän matkustajamäärän kasvattamiseen sekä reitti- ja charterlentojen lisäämiseen ja monipuolistamiseen. *Aiempi tavoite oli saavuttaa yli 200 000 lentomatkustajaa vuonna 2019. Tämä luku tulee ylittymään jo vuonna 2017.*
3. Yksikkö valmistelee kaksi kansainvälistä ja 3-4 kansallista kehittämishanketta.
4. Yksikkö pyrkii monipuolistamaan kylmätestaustoimintaa kartoittamalla alueen mahdollisuuksia arktisissa olosuhteissa tarvittavien tuotteiden ja palvelujen testaamiseen. Lisäksi Ivaloon tavoitellaan ajoneuvotoimialan arktisen testauksen osaamisen, koulutuksen ja tutkimuksen huippuyksikköä.
5. Yksikkö panostaa yritysneuvontaan henkilöstön osaamisen kehittymisen ja tiiviin yhteistyöverkoston kautta. Tavoitteena on järjestää monialaisia ja yrityslähtöisiä yrityskoulutuksia ympäri vuoden ja lisätä merkittävästi henkilökohtaisia yrityskäyntejä.
6. Yksikkö panostaa luonnonvarojen hyödyntämiseen. Nordican tehtäviin kuuluu myös vastata kalataloutta koskevien tuettujen hankkeiden kunnan omarahoitusosuuksista. (Khall 16.11.2015).
7. Yksikkö panostaa logistisen saavutettavuuden kehittämiseen alueella.

STRATEGISET PITKÄN AIKAVÄLIN TAVOITTEET

Elinvoimalautakunnan/ Nordican strategisia pitkän aikavälin tavoitteita ei ole asetettu.

Tavoitteet ja tunnusluvut	Tavoitearvo	Tavoiteluokka	Päätöstaso
Toiminnan laajuus Liittymien osuus kunnan talouksista Markkinaosuus Toiminta-aste			

Palvelun laatu Asiakastyytyväisyys Toimitusaika			
Taloudellisuus ja hinnoittelu Yksikköhinta kunnallisen tuotannon keskiarvosta			
Kannattavuus Katetuotto % Sijoitetun pääoman tuotto			
Ympäristötavoitteet Kuormitusaste			
Investoinnit Kustannusarvio Jaksotus			

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 tp (1 000 €)	2017 ta (1 000 €)	2018 ta (1 000 €)	2019 ts (1 000 €)	2020 ts (1 000 €)
Talous					
Toimintatulot	1098	1262	1265	1269	1273
Toimintamenot	-1092	-1262	-1265	-1269	-1273
Toimintakate (sita- va)	6	0	0	0	0
Nettokustannukset €/asukas					

Talousarvion perustelut

Talousarvion toimintatulojen osuus perustuu *kiinteään 991 000 €* vuosittaiseen kuntaosuuteen ja vuosittain vaihtelevaan hankerahoitusosuuteen. Hankerahoituksen osuus vaihtelee riippuen siitä mille ja minkä suuruusluokan hankkeille saadaan rahoituspäätös. Hankerahoitus on kunnan ulkopuolelta tulevaa toimintatuloa. Mikäli yksityisten investointien määrä kuntaan jatkaa jyrkkää kasvuaan myös elinkeinotoimen henkilöstölisäys tarpeisiin palataan vuonna 2018.

Elinvoimalautakunta TULOSLAS- KELMA	Muutos					
	TP2016	TA2017	TA2018	%	TS2019	TS2020
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	1 033 098	1 019 800	1 265 133	24,1	1 269 245	1 273 419
Tuet ja avustukset	63 155	110 381	0	-100	0	0
Muut toimintatuotot	1 302	11 990	0	-100	0	0
	1 097 555	1 142 171	1 265 133	10,8	1 269 245	1 273 419
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-221 447	-172 000	-228 202	32,7	-231 625	-235 000
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-34 510	-30 000	-36 512	21,7	-37 059	-37 615
Muut henkilösivukulut	-13 692	-10 000	-13 487	34,9	-13 689	-13 894
Palvelujen ostot	-639 348	-802 673	-826 747	3	-967 907	-967 660
Aineet,tarvikkeet, tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-14 821	-6 900	-20 300	194,2	0	0
Avustukset	-40 945	-18 400	-18 685	1,5	-18 965	-19 250
Muut toimintakulut	-127 178	-102 198	-121 200	18,6	0	0
	-	-	-		-	
	1 091 942	1 142 171	1 265 133	10,8	1 269 245	-1 273 419
TOIMINTAKATE	5 614	0	0	0	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut						
Muut rahoitustuotot	0	0	0	0	0	0
Muut rahoituskulut	-8	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	5 605	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset						
Satunnaiset erät						
TILIKAUDEN TULOS	5 605	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALI- JÄÄMÄ)	5 605	0	0	0	0	0

3.9.5 Saariselän kehittämisrahasto

Tehtäväkohtaiset tavoitteet

Saariselän kehittämisrahasto toteuttaa Inarin kunnan ja Metsähallituksen Laatumaan välillä 29.11.2011 allekirjoitettua sopimusta sopimuksen 6 kohdan 6 momentin mukaisesti: ”Kiinteistökehityksen aikaansaamat nettotuotot tämän sopimuksen tarkoittamalla alueella kunta ja kunnan omistama rinneyhtiö sitoutuvat käyttämään Saariselän laskettelu- ja hiihto-olosuhteiden sekä Saariselän kehittämiseen.”

Inarin kunta ja Laatumaa ovat vuosien kuluessa tehneet useita maankäyttösopimuksia. Vuotuisessa tilinpäätöksessä on tehty solmittuista sopimuksista yhteenveto. Sopimusten yhteisarvo vuoden 2014 lopussa oli 9.165.818 euroa. Sopimuksissa seuraavia tulevien vuosien rakentamisvastuita vuoden 2014 lopussa oli 1.283.741 euroa. Sopimuskannassa on tulevien vuosien saatavakirjauksia 1.020.504 euroa ja korkotuotto-kirjauksia 470.000 euroa eli yhteensä 1.490.504 euroa. Sopimusvastuut on siirretty vuoden 2015 alusta Saariselän kehittämisrahastoon sellaisena kuin sopimuskanta oikeuksineen ja velvoitteineen vuoden 2014 lopussa oli.

Saariselän investointistrategia on talousarvion liitteenä. Saariselän kehittämisrahaston sääntöjä, tehtävänjakoa Saariselkä Oy:n kanssa sekä talousarvioperusteita tarkastellaan vuoden 2018 aikana.

Palvelusuunnitelmat

Toiminnan sisältö on määritelty valtuuston 27.3.2014 hyväksymässä säännössä: Rahaston tarkoituksena on Inarin kunnan ja Metsähallituksen Laatumaan välisen sopimuksen 29.11.2011 kohdan 6 mukaisesti; kiinteistökehityksen aikaansaamat nettotuotot kunta sitoutuu käyttämään Saariselän laskettelu - ja hiihto - olosuhteiden sekä Saariselän kehittämiseen. Rahaston tarkoituksena on vastata ensi vaiheessa Saariselän rinnealueen asemakaavan kunnallistekniikan toteutuksen rahoituksesta.

STRATEGISET PITKÄN AIKAVÄLIN TAVOITTEET			
Tavoitteet ja tunnusluvut	Tavoitearvo	Tavoiteluokka	Päätöstaso
Toiminnan laajuus Liittymien osuus kunnan talouksista Markkinaosuus Toiminta-aste			
Palvelun laatu Asiakastyytyväisyys Toimitusaika			
Taloudellisuus ja hinnoittelu Yksikköhinta kunnallisen tuotannon keskiarvosta			
Kannattavuus Katetuotto % Sijoitetun pääoman tuotto			
Ympäristötavoitteet Kuormitusaste			
Investoinnit Kustannusarvio Jaksotus			

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 tp (1 000 €)	2017 ta (1 000 €)	2018 ta (1 000 €)	2019 ts (1 000 €)	2020 ts (1 000 €)
Talous					
Toimintatulot	399	1220	1220	1220	1220
Toimintamenot	-84	-170	-170	-170	-170
Toimintakate (sito- va)	315	1 050	1050	1050	1050
Nettokustannukset €/asukas					

Talousarvion perustelut

Saariselän kehittämisrahasto perustuu Inarin kunnan ja Metsähallituksen Laatumaan välisiin maankäyttökorvaussopimuksiin tai vastaaviin Saariselkään liittyviin sopimuksiin.

Saariselän kiinteistökaupan kehittyminen vaikuttaa merkittävästi Saariselän kehittämisrahaston taloudellisiin toimintaedellytyksiin.

Saariselän kehittämisrahasto	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos %	TS2019	TS2020
TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	0	204 000	204 000	0	204 000	204 000
Muut toimintatuotot	399 400	1 016 000	1 016 000	0	1 016 000	1 016 000
	399 400	1 220 000	1 220 000	0	1 220 000	1 220 000
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Henkilösivukulut						
Palvelujen ostot	-84 392	-170 000	-170 000	0	-170 000	-170 000
Aineet,tarvikkeet, tavarat	-84 392	-170 000	-170 000	0	-170 000	-170 000
TOIMINTAKATE	315 008	1 050 000	1 050 000	0	1 050 000	1 050 000
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkokulut	-38 907	-36 685	-35 000	-4,6	-32 000	-30 000
VUOSIKATE	276 101	1 013 315	1 015 000	0,2	1 018 000	1 020 000
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunn.mukaiset poistot	-305 487	-180 196	-435 382	141,6	-390 249	-331 711
Satunnaiset erät						
TILIKAUDEN TULOS	-29 385	833 119	579 618	-30,4	627 751	688 289
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄ- MÄ)	-29 385	833 119	579 618	-30,4	627 751	688 289

Saariselän kehittämisrahasto RAHOITUSLASKELMA	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos		TS2019	TS2020
				%			
Toiminnan rahavirta							
Vuosikate	276 101	1 013 315	1 015 000	0,2	1 018 000	1 020 000	
Investointien rahavirta							
Investointimenot	-324 123	-70 000	-130 000	85,7	0	-212 000	
Pysyv.vast.hyödykk.luovutustul	11 625	276 000	276 000	0	276 000	276 000	
Toiminnan ja invest. rahavirta	-36 397	1 219 315	1 161 000	-4,8	1 294 000	1 084 000	
Rahoituksen rahavirta							
Antolainauksen muutokset							
Lainakannan muutokset							
Pitkäaik.lainojen lisäys	0	0	0	0	0	0	0
Pitkäaik.lainojen vähennys	-182 600	-182 600	-182 600	0	-182 600	1 862 600	-
Muut maksuvalmiuden muutokset							
Saamisten muutos	-440 163	0	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos	-943 731	0	0	0	0	0	0
	-						-
Rahoituksen rahavirta	1 566 494	-182 600	-182 600	0	-182 600	1 862 600	
	-						
RAHAVAROJEN MUUTOS	1 602 891	1 036 715	978 400	-5,6	1 111 400	-778 600	
RAHAVAROJEN MUUTOS	1 602 891	0	0	0	0	0	0

4. TULOSLASKELMAOSA

4.1 Tulovero- ja kiinteistöveroprosentit

Talousarvio ja -suunnitelma on valmisteltu seuraavien veroprosenttien pohjalta:

Tuloveroprosentti v. 2018 on 19,00.

Kiinteistöveroprosentit v. 2018:

1. yleinen kiinteistöveroprosentti 1,35
2. vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,55
3. muiden kuin vakituisten asuntojen veroprosentti 1,15
4. rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti 3,00
5. yleishyödylliset yhteisöt 0,00
6. voimalaitosrakennuksen veroprosentti on yleinen kiinteistöveroprosentti

Verotuloja arvioidaan ensi vuonna kertyvän kaikkiaan noin 26,6 milj. euroa. Verotuloennustetta vuodelle 2018 on arvioitu uudelleen myös kunnan omista lähtökohdista, joten se poikkeaa Kuntaliiton ennusteesta n. 0,332 milj. euron verran. Kunnallisveroa (ansio- ja pääomaverotuloa) arvioidaan kertyvän n. 19,7 milj. euroa, mikä on lähes saman verran kuin Kuntaliiton kuluvan vuoden ennuste ja n. 0,282 milj. euroa enemmän kuin Kuntaliitto ennustaa vuodelle 2018. Yhteisöveroa arvioidaan saatavan noin 2,6 milj. euroa, mikä on lähes saman verran kuin kuluvana vuonna. Yhteisöveron tuotto vaihtelee vuosittain. Kiinteistöveroa saataneen lähes saman verran kuin kuluvana vuonna eli n. 4,3 milj. euroa, mikä on n. 0,050 milj. euroa enemmän kuin Kuntaliitto ennustaa vuodelle 2018.

Kunnan verotuloennustepohjana on käytetty Suomen Kuntaliiton veroennustekehikkoa. Kunnan oma ennuste vuodelle 2018 on 1,3 % parempi kuin kuntaliiton ennuste.

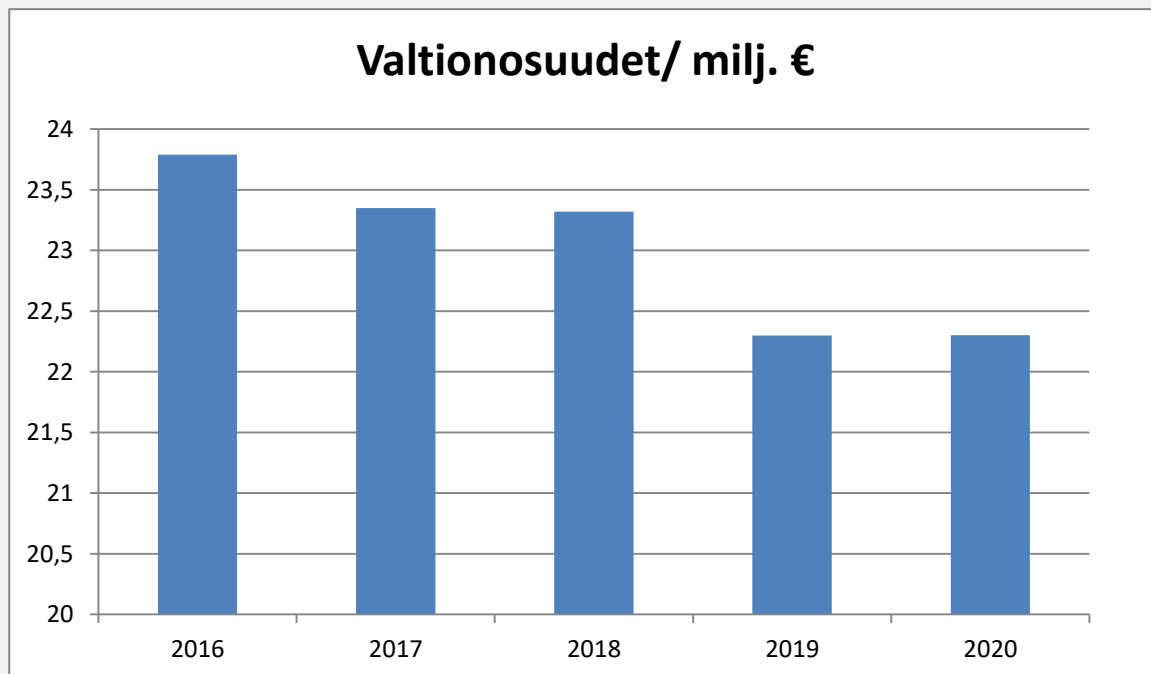
Inari						
1 000 €						
TILIVUOSI	2015	2016	2017**	2018**	2019**	2020**
Verolaji						
Kunnallisvero	18 855	19 750	19 800	19 397	20 141	20 880
<i>Muutos %</i>	-0,5	4,8	0,3	-2,0	3,8	3,7
Yhteisövero	2 362	2 174	2 617	2 599	2 682	2 792
<i>Muutos %</i>	14,5	-8,0	20,4	-0,7	3,2	4,1
Kiinteistövero	4 068	4 259	4 222	4 222	4 222	4 222
<i>Muutos %</i>	1,0	4,7	-0,9	0,0	0,0	0,0
VEROTULOKSI KIRJATTAVA	25 285	26 184	26 639	26 218	27 046	27 895
<i>Muutos %</i>	1,0	3,6	1,7	-1,6	3,2	3,1

Verotuloennuste (Suomen Kuntaliitto 5.10.2017)

4.2 Valtionosuudet

Valtionosuuksien arviot perustuvat julkisesti käytettävissä olevien tietojen perusteella tehtyihin ja kuntaan saatuihin laskelmiin. Valtionosuuksia arvioidaan Kuntaliiton (3.10.2017) mukaan kertyvän ensi vuonna kaikkiaan noin 23,3 milj. euroa, mikä on 0,1 % vähemmän kuin kuluvalle vuodelle arvioitu. Suunnitteluvuosien ennusteet ovat Valtiovarainministeriön suunnittelukehikon (23.10.2017) mukaiset, koska Kuntaliitto julkaisee vain talousarviovuoden ennusteen.

Kuntaliitto julkaisi ensimmäiset kuntakohtaiset ennakolliset laskelmat vuodelle 2018 toukokuussa, jonka jälkeen niitä on päivitetty usein. Lopulliset päätökset vuoden 2018 valtionosuusrahoituksesta saadaan joulukuun lopussa 2017.

4.3 Poistot

Poistot on laskettu valtuuston (2013) hyväksymien periaatteiden mukaisesti. Suunnitelman mukaiset poistot ovat koko suunnittelukaudella keskimäärin n. 2 milj. euron tasolla. Vuoden 2018 poistot koko kunnassa ovat 2,1 milj. euroa. Alle 10 000 euron hankintoja ei oteta poistopohjaan. Poistojen määrään vaikuttaa ensisijaisesti kunnan investointiohjelman taso. Tavoitteena on poistosuunnitelman tarkistaminen vuoden 2018 aikana.

INARIN KUNTA

TULO SLASKELMA

ULKONINEN/KOKO KUNTA

	TP2016	muutos- %	TA2017	muutos- %	TA2018	muutos- %	TA2019	muutos- %	TA2020	muutos- %
		ta16/ ta15/		ta17/ ta16/		ta18/ ta17/		ta19/ ta18/		ta20/ ta19/
TOIMINTATUOTOT										
Myyntituotot	1 675 849	30	1 649 275	-2	1 962 365	19	1 941 865	-1	1 967 924	1
Maksutuotot	2 821 358	9	2 867 230	2	2 954 191	3	2 998 534	2	3 043 513	2
Maksutuotot/Yhd.k.rak.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	2 164 128	-5	2 181 297	1	2 024 816	-7	2 048 864	1	2 079 588	1
Muut toimintatuotot	1 952 720	-14	2 270 724	16	2 313 635	2	2 350 567	2	2 369 085	1
Toimintatuotot yhteensä	8 614 055	2	8 968 526	4	9 868 996	10	10 018 168	2	10 221 396	2
Kasvu-% ilman Ss										
MUUT TOIMINTAKULUT										
Henkilöstökulut										
Palkat ja palkkiot	-19 078 018	2	-19 482 906	2	-19 631 426	1	-19 821 434	1	-20 117 841	1
Henkilösivukulut										
Eläkekulut	-5 041 841	-2	-5 147 736	2	-5 000 364	-3	-5 089 795	2	-5 158 818	1
Muut hlösivukulut	-1 288 169	58	-1 077 596	-16	-1 020 414	-5	-1 043 398	2	-1 058 998	1
Palvelujen ostot	-22 237 207	5	-24 355 053	10	-25 615 411	5	-25 894 424	1	-26 248 680	1
Aineet, tarv.ja tav.										
Ostot tilikauden aikana	-3 758 875	7	-2 947 509	-22	1 042 676	-135	1 052 629	1	996 230	-5
Avustukset	-2 994 176	-8	-3 050 392	2	-2 494 422	-18	-2 495 645	0	-2 532 053	1
Muut toimintakulut	-1 121 700	1	-1 155 938	3	-1 728 842	50	-3 539 394	105	-3 586 766	1
Toimintakulut yhteensä	-55 519 985	3	-57 217 130	3	-58 290 638	2	-58 824 325	1	-59 730 316	2
TOIMINTAKATE	-46 905 930	3	-48 248 604	3	-48 421 642	0	-48 806 157	1	-49 508 920	1
Verotulot	26 169 279	4	25 324 000	-3	26 550 000	5	27 096 000	2	27 945 000	3
Valtionosuudet	23 792 034	5	23 350 503	-2	23 329 000	0	22 301 000	-4	22 301 000	0
Rahoitustuotot ja -kulut										
Korkotuotot	82 124	-17	101 410	23	85 300	-16	85 300	0	85 000	0
Muut rahoitustuotot	806 899	-17	784 410	-3	810 000	3	810 000	0	810 000	0
Korkokulut	-338 092	-9	-418 496	24	-280 000	-33	-257 000	-8	-230 000	-11
Muut rahoituskulut	-16 289	-20	-4 500	-72	-5 000	11	-5 000	0	-5 000	0
VUOSIKATE	3 590 025	11	888 723	-75	2 067 658	133	1 224 143	-41	1 397 080	14
Poistot ja arvonalentumiset										
Suunn. muk. poistot	-1 871 823	6	-1 640 847	-12	-2 072 501	26	-1 814 140	-12	-1 649 338	-9
Poistot/Yhdyskuntarak.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Satunnaiset erät	0		0		0		0		0	
TIKKAUDEN TULOS	1 736 438	26	-752 124	-143	-4 843	-99	-589 997	12 082	-252 258	-57
Rahastojen väh.	49 045	-136	29 599	0	20 383	0	22 006	0	21 854	-1
Varausten lis.	0		0		0		0		0	
TILIK. YLIJ-/ALIJÄÄMÄ	1 785 483		-722 525		15 540		-567 991		-230 404	
Toimintatuotot/-kulut %	15,5		15,7		16,9		17,0		17,1	

5. INVESTOINTIOSA

Investointiosassa esitetään investointeja koskevat tavoitteet, hankkeiden kustannusarviot ja niiden jaksotuminen investointimenoina suunnitteluvuosille sekä investointiin saatavat rahoitusosuudet ja muut tulot.

Hanketavoitteet

Hankekohtaisissa tavoitemäärittelyksissä tulee selvittää, onko kyse uus-, laajennus- vai korvausinvestoinnista. Lisäksi tulee esittää, tavoitellaanko investoinnilla palvelutuotannon määrän lisäystä, palvelukyvyn parantamista vai tuotannon tehostamista. Investointituloissa tulee eritellä rahoitusosuudet ja omaisuuden myynti.

Investoinnit 2018–2020

KUSU 2017-2020	2017	2018	2019	2020
	-4 370 550	-1 637 000	-1 075 000	-464 000
INVESTOINTIMENOT				
Peruskunta				
Khall/ Maanhankinta	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
Khall/Tytäryhtiöosakk. ja osuudet	-150 000	0	0	0
Sos.- ja terv. ltk/ Koneet ja laitteet	-253 000	-227 000	-81 000	-78 000
Sivistysltk/ Koneet ja kalusto	-190 000	0	0	0
Tekninen ltk./ Kiinteät rakenteet	-871 550	-550 000	-300 000	-300 000
Tekninen ltk/ Koneet ja kalusto	-55 000	-55 000	0	0
Peruskunta yhteensä	-1 569 550	-882 000	-431 000	-428 000
Ruokapalvelu-liikelaitos				
Koneet ja kalusto	-35 000	-30 000	-20 000	-30 000
Ruokapalvelu-liikelaitos yhteensä	-35 000	-30 000	-20 000	-30 000
Tilapalvelu-liikelaitos				
Terveyskeskus	-234 000	-289 000	0	0
Männikön palvelukoti	-2 700 000	-100 000	0	0
Ivalon ala-aste	0	-100 000	0	0
Ivalon koulukampus	0	-100 000	-100 000	0
Ivalon lukion liikuntasalin korjaus	-250 000	0	0	0
Peräsaajon halli	-250 000	-250 000	0	0
Inarin vuokratalo-ikäihm. Asunt	0	0	-100 000	0
Saariselän päiväkot	-350 000	-35 000	-750 000	0
Kunnanvirasto	-40 000	0	0	-120 000
Tilapalvelu-liikelaitos yhteensä	-3 824 000	-874 000	-950 000	-120 000
Kalatalouden kehittämisrahasto				
Inarin kalahallin laitoshyväk.	-91 500	-91 500	0	0
Veskon. kalasataman varustelu	-33 500	-33 500	0	0
Jäähileasemat	-70 000	-70 000	0	0
Kalatalouden kehittämisrahasto yht.	-195 000	-195 000	0	0
Saariselän kehittämisrahasto				
Maa-alueet, Rinnealue	-70 000	-130 000	0	-212 000
Saariselän kehittämisrahasto yht.	-70 000	-130 000	0	-212 000
KOKO KUNTA INV.MENOT YHT.	-5 693 550	-2 111 000	-1 401 000	-790 000
RAHOITUSOSUUDET INVEST.				
Peruskunta				
Sivistysltk/ Koneet ja kalusto	19 000	0	0	0
Tekninen ltk/ Kiinteät rakenteet	20 000	0	0	0
Peruskunta yht. rahoitusosuudet	39 000	0	0	0
Tilapalvelu-liikelaitos				
Männikön palvelukoti	810 000	0	0	0
Tilapalvelu-liikelaitos yhteensä	810 000	0	0	0
Kalatalouden kehittämisrahasto				
Inarin kalahallin laitoshyväk.	65 200	65 200	0	0
Veskon. kalasataman varustelu	26 800	26 800	0	0
Jäähileasemat	56 000	56 000	0	0
Kalatalouden kehittämisrahasto yht.	148 000	148 000	0	0
KOKO KUNTA RAH.OS. YHT.	997 000	148 000	0	0
PYS.VAST. HYÖD. LUOVUTUSTULOT				
Peruskunta				
Khall/ Maanhankinta	50 000	50 000	50 000	50 000
Peruskunta luovutustulot yht.	50 000	50 000	50 000	50 000
Saariselän kehittämisrahasto				

Rinnealueen kadut	276 000	276 000	276 000	276 000
Saariselän kehittämisrahasto yht.	276 000	276 000	276 000	276 000
PYS.VAST. HYÖD. LUOVUTUSTULOT YHT.	326 000	326 000	326 000	326 000
 KOKO KUNTA INVEST. NETTO	 -4 370 550	 -1 637 000	 -1 075 000	 -464 000

Kunnanhallitus

	Talous- ja toimintasuunnitelma 2018 - 2020				
	2016	2017	2018	2019	2020
Maanhankinta ja -luov.					
Menot	344 863	50 000	50 000	50 000	50 000
Tulot	280 472	50 000	50 000	50 000	50 000
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Omaisuuksien myynti	280 472	50 000	50 000	50 000	50 000
Netto	64 391	0	0	0	0

Hanketavoitteet

Maanhankintaan käytetään maanmyyntituloja vastaava määrä.

	Talous- ja toimintasuunnitelma 2018 - 2020				
	2016	2017	2018	2019	2020
Tytäryht.osakkeet					
Menot		150 000			
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuksien myynti					
Netto	0	150 000	0	0	0

Hanketavoitteet

2017: Nuoriso- ja luont.matk.keskuksen sisäremonttiin pääomaina.

	Talous- ja toimintasuunnitelma 2018 - 2020				
	2016	2017	2018	2019	2020
Kunnanhallitus yhteensä					
Menot	344 863	200 000	50 000	50 000	50 000
Tulot	280 472	50 000	50 000	50 000	50 000
Rahoitusosuudet					
Omaisuuksien myynti	280 472	50 000	50 000	50 000	50 000
Netto	64 391	150 000	0	0	0

Sosiaali-ja terveyslautakunta

	Talous- ja toimintasuunnitelma 2018 - 2020				
Koneet ja kalusto	2016	2017	2018	2019	2020
Menot	22 889	210 000	197 000	71 000	25 000
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuksien myynti					
Netto	22 889	210 000	197 000	71 000	25 000

Hanketavoitteet

Vuosi 2018:

1. Männikön kalustaminen 120 000 € (siirtyy v. 2017),
2. Männikön keittiön laitteet 25 000 €
3. tk:n vastaanottotilojen kalustaminen 23 000 € (siirtyy v. 2017),
4. defibrillaattorin hankinta vuodeosastolle 18 000 €
5. tk:n tarvikevaraston hyllyjen uusiminen 11 000 €

Vuosi 2019:

1. toimintakeskuksen kalustaminen 20 000 €
2. vuodeosaston kalusteiden uusiminen 25 000 €
3. kotipalveluauto 26 000 €

Vuosi 2020:

1. hoitajakutsujärjestelmä tk:n neuvolaan 25 000 € (siirtyy v. 2017)

	Talous- ja toimintasuunnitelma 2018 - 2020				
Suun ja terv.huolto	2016	2017	2018	2019	2020
Menot		43 000	30 000	10 000	53 000
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuksien myynti					
Netto	0	43 000	30 000	10 000	53 000

Hanketavoitteet

Vuosi 2018:

1. hammashoitoyksikön uusiminen 30 000€

Vuosi 2019:

1. Porahuoltokoneet 10 000 €

Vuosi 2020:

1. hammashoitoyksikön uusiminen 33 000€,
2. autoklaavien uusiminen 20 000€

	Talous- ja toimintasuunnitelma 2018 - 2020				
Potilastietojärjestelmä	2016	2017	2018	2019	2020
Menot	17 800				0
Tulot					0
Rahoitusosuudet					
Omaisuuuden myynti					
Netto	17 800	0	0	0	0

Hanketavoitteet

	Talous- ja toimintasuunnitelma 2018 - 2020				
Sos. Ja terv.ltk yhteensä	2016	2017	2018	2019	2020
Menot	40 689	253 000	227 000	81 000	78 000
Tulot	0	0	0	0	0
Rahoitusosuudet					
Omaisuuuden myynti					
Netto	40 689	253 000	227 000	81 000	78 000

Sivistyslautakunta

	Talous- ja toimintasuunnitelma 2018 - 2020				
Kirjasto	2016	2017	2018	2019	2020
Menot	293 598	100 000			
Tulot	125 000				
Rahoitusosuudet					
Omaisuuuden myynti					
Netto	168 598	100 000	0	0	

Hanketavoitteet

V.2018 ei investointeja

	Talous- ja toimintasuunnitelma 2018 - 2020				
Saariselän urheilualue	2016	2017	2018	2019	2020
Menot	43 878				
Tulot	4 200				
Rahoitusosuudet					
Omaisuuuden myynti					
Netto	39 678	0	0	0	0

	Talous- ja toimintasuunnitelma 2018 - 2020				
Ivalon ala-asteen koulu	2016	2017	2018	2019	2020
Menot		30 000			
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuuden myynti					
Netto		30 000	0	0	0

Hanketavoitteet

V.2018 ei investointeja

	Talous- ja toimintasuunnitelma 2018 - 2020				
Liikunta	2016	2017	2018	2019	2020
Menot		60 000			
Tulot		19 000			
Rahoitusosuudet					
Omaisuuuden myynti					
Netto		41 000	0	0	0

Hanketavoitteet

V.2018 ei investointeja

	Talous- ja toimintasuunnitelma 2018 - 2020				
Siv. Itk yhteensä	2016	2017	2018	2019	2020
Menot	337 476	190 000	0	0	0
Tulot	129 200	19 000	0	0	0
Rahoitusosuudet					
Omaisuuuden myynti					
Netto	208 276	171 000	0	0	0

Tekninen lautakunta

	Talous- ja toimintasuunnitelma 2018 - 2020				
Tiet yms. kiinteät rak.	2016	2017	2018	2019	2020
Menot	724 509	500 000	300 000	300 000	300 000
Tulot	30 000				
Rahoitusosuudet					
Omaisuuuden myynti					
Netto	694 509	500 000	300 000	300 000	300 000

Hanketavoitteet

Katujen ja yleisten alueiden rakentaminen ja peruskorjaus. Päälystysohjelmat ja katuvalojen rakentaminen ja peruskorjaus.

	Talous- ja toimintasuunnitelma 2018 - 2020				
Veskoniemen satama	2016	2017	2018	2019	2020
Menot		371 550	250 000		
Tulot		20 000			
Rahoitusosuudet					
Omaisuuksien myynti					
Netto		351 550	250 000	0	0

Hanketavoitteet

Veskoniemen kalasataman rakentaminen.

	Talous- ja toimintasuunnitelma 2018 - 2020				
Rak.tark sähköinen arkist.	2016	2017	2018	2019	2020
Menot		55 000	55 000		
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuksien myynti					
Netto		55 000	55 000	0	0

Hanketavoitteet

Rakennustarkastuksen arkiston muuttaminen sähköiseksi.

	Talous- ja toimintasuunnitelma 2018 - 2020				
Siirtok. Liittymismaksujen oikaisu	2016	2017	2018	2019	2020
Menot	-2 050				
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuksien myynti					
Netto	-2 050	0	0	0	0

Hanketavoitteet

V.2018 ei investointeja

	Talous- ja toimintasuunnitelma 2018 - 2020				
Tekninen ltk. yhteensä	2016	2017	2018	2019	2020
Menot	724 509	926 550	605 000	300 000	300 000
Tulot	30 000	20 000	0	0	0
Rahoitusosuudet					
Omaisuuuden myynti					
Netto	694 509	906 550	605 000	300 000	300 000

Kalatalouden kehittämisrahasto

	Talous- ja toimintasuunnitelma 2018 - 2020				
Inarin kalahalli, laitoshyväksyntä	2016	2017	2018	2019	2020
Menot	38 808				
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuuden myynti					
Netto	38 808	0	0	0	0

Hanketavoitteet

Siirretään vuodelle 2018.

	Talous- ja toimintasuunnitelma 2018 - 2020				
Veskonniemen kalasatama	2016	2017	2018	2019	2020
Menot		33 500	33 500		
Tulot		26 800	26 800		
Rahoitusosuudet					
Omaisuuuden myynti					
Netto		6 700	6 700	0	0

Hanketavoitteet

Siirretään vuodelle 2018.

	Talous- ja toimintasuunnitelma 2018 - 2020				
Inarin kalahalli	2016	2017	2018	2019	2020
Menot		91 500	91 500		
Tulot		65 200	65 200		
Rahoitusosuudet					
Omaisuu den myynti					
Netto		26 300	26 300	0	0

Hanketavoitteet

Siirretään vuodelle 2018.

	Talous- ja toimintasuunnitelma 2018 - 2020				
Jäähileasemat (Kotalahti)	2016	2017	2018	2019	2020
Menot		70 000	70 000		
Tulot		56 000	56 000		
Rahoitusosuudet					
Omaisuu den myynti					
Netto		14 000	14 000	0	0

Hanketavoitteet

Hanke toteutetaan, mikäli siihen saadaan ulkopuolinen rahoitus. Selvitetään jäähileiden kuljetusjärjestelyt ja kehittäminen.

	Talous- ja toimintasuunnitelma 2018 - 2020				
Kalatalous yhteensä	2016	2017	2018	2019	2020
Menot	38 808	195 000	195 000	0	0
Tulot	0	148 000	148 000	0	0
Rahoitusosuudet					
Omaisuu den myynti					
Netto	38 808	47 000	47 000	0	0

Ruokapalvelu liikelaitos

	Talous- ja toimintasuunnitelma 2018 - 2020				
Koneet ja kalusto	2016	2017	2018	2019	2020
Menot	21 328	35 000	30 000	20 000	30 000
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuu den myynti					
Netto	21 328	35 000	30 000	20 000	30 000

Hanketavoitteet

Vuonna 2018; Ivalon valmistuskeittiön astiahuollon esipesuosaston, tunneliastianpesukoneen sekä purkausrullaradan uusiminen. Investoitava kone on moduulirakenteinen, joka on siirrettävissä. Koneen kapasiteettia voi kasvattaa tarvittaessa. Vuonna 2019; Ivalon ala-asteen astiahuollon esipesuosaston, tunneliastianpesukoneen sekä purkausrullaradan uusiminen. Ala-asteen astiapesuosaston uusimisen tarve tarkistetaan vuoden 2018 aikana. Vuonna 2020; Ivalon valmistuskeittiön monitoimiuunien (2kpl) uusiminen. Monitoimiuunit voidaan siirtää tarvittaessa. Hankkeiden tavoitteena on palvelukyvyn edellytysten parantaminen ja kyseessä on korvausinvestoinnit. Vuosien 2018 - 2020 hankintatavoitteet ovat valtuustoon nähden sitovia.

	Talous- ja toimintasuunnitelma 2018 - 2020				
Ruokapalvelu yhteensä	2016	2017	2018	2019	2020
Menot	21 328	35 000	30 000	20 000	30 000
Tulot	0	0	0	0	0
Rahoitusosuudet					
Omaisuuksien myynti					
Netto	21 328	35 000	30 000	20 000	30 000

Tilapalvelu liikelaitos

	Talous- ja toimintasuunnitelma 2018 - 2020				
Männikön palvelukoti	2016	2017	2018	2019	2020
Menot	77 965	2 700 000	100 000		
Tulot		810 000			
Rahoitusosuudet					
Omaisuuksien myynti					
Netto	77 965	1 890 000	100 000	0	0

Hanketavoitteet

Männikön palvelutalon peruskorjauksen ulkopuoliset työt.

	Talous- ja toimintasuunnitelma 2018 - 2020				
Inarin vuokratalo	2016	2017	2018	2019	2020
Menot				100 000	
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuksien myynti					
Netto	0	0	0	100 000	0

Hanketavoitteet Kartoitetaan Inarin kk:n ikäihmisten vuokratalohankkeen toteuttamisvaihtoehdot myös yksityisenä hankkeena ja mahdollisena yhteistyöhankkeena.

	Talous- ja toimintasuunnitelma 2018 - 2020				
Terveyskeskus	2016	2017	2018	2019	2020
Menot	75 617	234 000	289 000		
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuu den myynti					
Netto	75 617	234 000	289 000	0	0

Hanketavoitteet

Vuosi 2018: Vuoden 2017 investoinnit (terveyskeskuksen muutostyöt) toteutetaan osittain (85 000 euroa) ja vuodelle 2018 siirretään 149 000 euroa.

Terveyskeskuksen A-osan vesikatteen uusiminen 120 000 euroa.

Ruokapalvelukeskuksen ilmastoinnin viilennyksen peruskorjaus 20 000 euroa.

	Talous- ja toimintasuunnitelma 2018 - 2020				
Pienet hankkeet	2016	2017	2018	2019	2020
Menot	21 540		100 000		
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuu den myynti					
Netto	21 540	0	100 000	0	0

Hanketavoitteet

Varaus pieniin korjaus- ja muutostöihin, rahan käyttö päätetään Tilapalvelu liikelaitoksen johtokunnassa.

	Talous- ja toimintasuunnitelma 2018 - 2020				
Ivalon yläasteen koulun pienkorjaus	2016	2017	2018	2019	2020
Menot	73 830				
Tulot	4 000				
Rahoitusosuudet					
Omaisuu den myynti					
Netto	69 830	0	0	0	0

	Talous- ja toimintasuunnitelma 2018 - 2020				
Ivalon ala-asteen koulu	2016	2017	2018	2019	2020
Menot	126 305				
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuuden myynti					
Netto	126 305	0	0	0	0

Hanketavoitteet

V.2018 ei investointeja

	Talous- ja toimintasuunnitelma 2018 - 2020				
Kunnantalo	2016	2017	2018	2019	2020
Menot	31 009	40 000			120 000
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuuden myynti					
Netto	31 009	40 000	0	0	120 000

Hanketavoitteet

Kunnantalon peruskorjauksen suunnittelu 2020.

	Talous- ja toimintasuunnitelma 2018 - 2020				
Ivalon lukion sali	2016	2017	2018	2019	2020
Menot	0	250 000			
Tulot	0				
Rahoitusosuudet					
Omaisuuuden myynti					
Netto	0	250 000	0	0	0

Hanketavoitteet

V.2018 ei investointeja

	Talous- ja toimintasuunnitelma 2018 - 2020				
Törmäsen koulu	2016				
Menot	43 414	0	0	0	0
Tulot		0	0	0	0
Rahoitusosuudet		0	0	0	0
		0	0	0	0
Netto	43 414	0	0	0	0

	Talous- ja toimintasuunnitelma 2018 - 2020				
Saariselän päiväkoti	2016	2017	2018	2019	2020
Menot		350 000	35 000	750 000	
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuksien myynti					
Netto	0	350 000	35 000	750 000	0

Hanketavoitteet

Saariselän uuden päiväkodin suunnittelu 2018, rakentaminen 2019.

	Talous- ja toimintasuunnitelma 2018 - 2020				
Ivalon koulukampus	2016	2017	2018	2019	2020
Menot			100 000	100 000	
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuksien myynti					
Netto		0	100 000	100 000	0

Hanketavoitteet

Ivalon koulukampuksen suunnitteluraha vuosille 2018 ja 2019.

	Talous- ja toimintasuunnitelma 2018 - 2020				
Peräsaajontie tsto ja sos.tilat	2016	2017	2018	2019	2020
Menot		250 000	250 000		
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuksien myynti					
Netto		250 000	250 000	0	0

Hanketavoitteet

Määrärahan siirto vuodelta 2017 vuodelle 2018.

	Talous- ja toimintasuunnitelma 2018 - 2020				
Tilapalvelu yhteensä	2016	2017	2018	2019	2020
Menot	449 680	3 824 000	874 000	950 000	120 000
Tulot	4 000	810 000	0	0	0
Rahoitusosuudet					
Omaisuuksien myynti					
Netto	445 680	3 014 000	874 000	950 000	120 000

Elinvoimalautakunta/Elink.& keh. Nordica

	Talous- ja toimintasuunnitelma 2018 - 2020				
Nordica	2016	2017	2018	2019	2020
Menot	0	0	0	0	0
Tulot	0	0	0	0	0
Rahoitusosuudet					
Omaisuuksien myynti					
Netto	0	0	0	0	0

Hanketavoitteet**Saariselän kehittämisrahasto**

	Talous- ja toimintasuunnitelma 2018 - 2020				
Rinnealueen maanluov.	2016	2017	2018	2019	2020
Menot					
Tulot	11 625	276 000	276 000	276 000	276 000
Rahoitusosuudet					
Omaisuuksien myynti	11 625	276 000	276 000	276 000	276 000
Netto	-11 625	-276 000	-276 000	-276 000	-276 000

Hanketavoitteet

	Talous- ja toimintasuunnitelma 2018 - 2020				
Rinnealueen kunnall.tek.	2016	2017	2018	2019	2020
Menot	324 123	70 000	130 000		212 000
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuuden myynti	11 625				
Netto	324 123	70 000	130 000	0	212 000

Hanketavoitteet

Vuodelle 2018 Luttotuvan tiejärjestelyt 130 000 €.

	Talous- ja toimintasuunnitelma 2018 - 2020				
S-selän kehitt.rah. Yht.	2016	2017	2018	2019	2020
Menot	324 123	70 000	130 000	0	212 000
Tulot	11 625	276 000	276 000	276 000	276 000
Rahoitusosuudet					
Omaisuuuden myynti	11 625	276 000	276 000	276 000	276 000
Netto	312 498	-206 000	-146 000	-276 000	-64 000

INVESTOINNIT YHTEENSÄ

	Talous- ja toimintasuunnitelma 2018 - 2020				
Investoinnit yhteensä	2016	2017	2018	2019	2020
Menot	2 279 426	5 693 550	2 111 000	1 401 000	790 000
Tulot	455 297	1 323 000	474 000	326 000	326 000
Rahoitusosuudet	163 200	1 267 000	148 000		
Omaisuuuden myynti	292 097	326 000	326 000	326 000	326 000
Netto	1 824 129	4 370 550	1 637 000	1 075 000	464 000
Kolmen vuoden netto					3 176 000

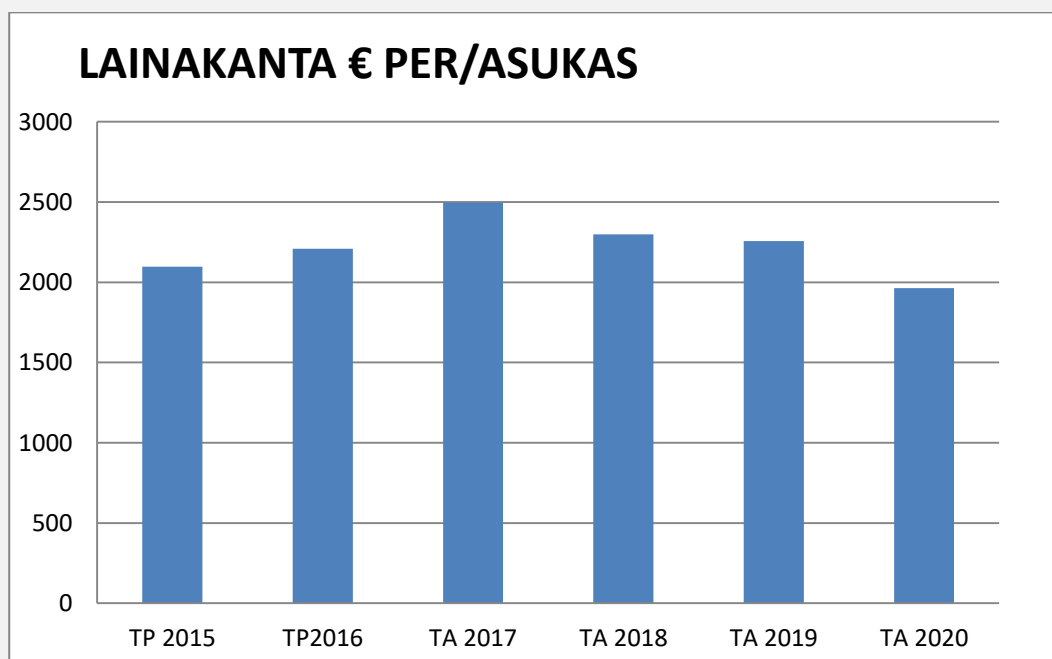
6. RAHOITUSOSA JA LAINAKANTA

Suunnittelukauden 2018 – 2020 nettoinvestointien määrä on 3,2 milj. euroa koko kunnassa.

Ensi vuonna nettoinvestoinnit ovat 1,6 milj. euroa. Vuonna 2018 on varauduttu pitkäaikaisen lainanottoon miljoonalla eurolla ja suunnitteluvuosina 2019- 2020 kahdella miljoonalla eurolla vuotta kohti. Rahoituslaskelmassa on lisäksi varauduttu antolainaukseen. Saariselkä Oy:lle annetaan 0,35 milj. euroa korollista lainaa. Lyhytaikaista korotonta tilapäislainaa on varauduttu antamaan mahdollisiin kehittämishakkeisiin 0,2 milj. euroa. Kunnanhallitus voi erillispäätöksillä antaa tilapäislainoja mm. kyllien EU- tai muihin hankkeisiin.

Suunnitelman mukaisia pitkäaikaisen lainan vähennyksiä on vuositasolla n. 2,0 milj. euroa. Pitkäaikaisen lainan määrä nousee kuluvana vuonna vuoteen 2016 verrattuna riippuen siitä, nostetaanko Tilapalvelu liikelaitoksen kuluvalle vuodelle varattua 3,9 milj. euron pitkäaikaista lainaa. Tavoitteena on, että sitä ei nostettaisi. Vuosien 2018 ja 2019 lainamäärä pysyy lähes samana, kunnes vuonna 2020 se laskee.

Peruskunnan lainojen taso on alempi kuin maassa keskimäärin, mutta konserninelan määrä on suurempi. Kunnan kassatulot ovat jälkipainotteisia johtuen kiinteistöveron maksatusaikataulusta (kiinteistöverot kerätään ja maksetaan vasta vuoden lopulla). Tavoitteena on kunnan kassan pitäminen riittävän vahvana. Riittävä tavoite toteutuu, jos maksuvalmius saadaan pysymään 20 päivässä. Esimerkiksi ensi vuonna kunnan maksuvalmius eli kassan riittävyys on 38 päivää. Maksuvalmius säilyy koko suunnittelukauden korkeana, keskimäärin 36 kassapäivää.

Vuonna 2017 lainamäärä nousee 2 495 euroon asukasta kohden, ja laskee vuoteen 2018 loppuun mennessä 2 299 euroon asukasta kohden.

LAINAKANTA €						
Vuosi	Peruskunta	Tilapalvelu liikelaitos	Saariselän kehittämisen- rahasto	Yhteensä	Asuk- kaita	Asukasta kohti
Tilinpäätös 2010	8 930 341	8 078 747		17 009 088		2 502
Tilinpäätös 2011	8 090 040	7 289 365		15 379 405		2 263
Tilinpäätös 2012	6 749 739	6 561 964		13 311 703		1 979
Tilinpäätös 2013	7 504 437	6 631 754		14 136 191		2 080
Tilinpäätös 2014	6 554 136	6 048 959	1 826 000	14 429 095		2 119
Tilinpäätös 2015	5 603 836	5 316 359	3 323 400	14 243 595		2 096
Tilinpäätös 2016	5 755 444	6 132 911	3 140 800	15 029 155		2 208
Talousarvio 2017						
lyhennykset	-846 700	-943 500	-182 600	-1 972 800		
lainanotto		3 910 000		3 910 000		
Netto	-846 700	2 966 500	-182 600	1 937 200		
Lainaa 31.12.				16 966 355	6800	2 495
Talousarvio 2018						
lyhennykset	-856 618	-1 225 709	-182 600	-2 264 927		
lainanotto	1 000 000			1 000 000		
Netto	143 382	-1 225 709	-182 600	-1 264 927		
Lainaa 31.12.				15 701 428	6829	2 299
Talousarvio 2019						
lyhennykset	-881 318	-1 228 269	-182 600	-2 292 187		
lainanotto	2 000 000			2 000 000		
Netto	1 118 682	-1 228 269	-182 600	- 292 187		
Lainaa 31.12.				15 409 241	6829	2 256
Talousarvio 2020						
lyhennykset	-1 005 998	-1 131 601	-1 862 600	-4 000 199		
lainanotto	2 000 000			2 000 000		
Netto	994 002	-1 131 601	-1 862 600	-2 000 199		
Lainaa 31.12.				13 409 042	6829	1 964

INARIN KUNTA
RAHOITUSLASK.

ULKOINEN/KOKO KUNTA	TP2016	TA2017	TA2018	TA2019	TA2020				
Toiminnan rahavirta									
Vuosikate	3 590 025	888 723	2 067 658	1 224 143	1 397 080				
Satunnaiset erät	18 236								
Tulorah.korj.erät	-163 561								
Investointien rahavirta									
Investointimenot	-2 279 427	-5 693 550	-2 111 000	-1 401 000	-790 000				
Rah.osuudet inv.menoihin	163 200	997 000	148 000	0	0				
Pys.vast.h. luovutustulot	292 097	326 000	326 000	326 000	326 000				
Toim. ja invest. rahavirta	1 620 570	-3 481 827	430 658	149 143	933 080				
Rahoituksen rahavirta									
Antolain.muutokset									
Antolainasaam.lisäykset									
Antolainasaam vähenn.	-103 471	185 450	185 450	185 450	0				
Liitt.maksut/Antolainat									
Lainakannan muutokset									
Pitkäaik. lainojen lisäys	2 600 000	3 910 000	1 000 000	2 000 000	2 000 000				
Pitkäaik. lainojen vähennys	-1 814 440	-1 972 800	-2 264 927	-2 292 187	-4 000 199				
Lyhytaik.lainojen muutos	0	200 000	200 000	200 000	200 000				
Oman pääoman muutos	0	0	0	0	0				
Muut maksuv.muut.	52 828	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000				
Rahoituksen kassavirta	734 917	2 122 650	-1 079 477	-106 737	-2 000 199				
Rahavarojen muutos	2 355 487	-1 359 177	-648 819	42 406	-1 067 119				
Kassa 31.12.	8 565 263	7 206 086	6 557 267	6 599 673	5 490 148				
väh. kalatalousrah.	-1 479 763	-1 480 527	-1 492 357	-1 550 351	-1 549 503				
kassa 3112 kunta+tilap.+ruoka +nordica+saar.keh.rahasto	7 085 500	5 725 559	5 064 910	5 049 322	3 940 645				
Kassan riittävyys (pv)	52	41	38	39	31				
* siitä kalatal.rah.	8	7	8	8	7				
* siitä peruskunta+liikel.	45	33	31	31	24				
Lainanhoitokate	1,8	0,5	-70	0,9	69	0,6	-37	0,4	-34

7. HENKILÖSTÖOHJELMA

HENKILÖSTÖOHJELMA							
	Lukumäärä						
	TA 2016	2017	2018	2019	2020	2021	
KUNNANHALLITUS							
kunnanjohtaja	1	1	1				
KUNNANHALLITUS YHTEENSÄ	1	1	1	1	1	1	
HALLINTO-OSASTO							
Hallinto							
hallintojohtaja*	1	1	1				
henkilöstösihteeri-suunnittelija	1	1	1				
arkistosihteeri	1	1	1				
taloussihteeri	1	1	1				
toimistosihteeri	4	4	4				
Yhteensä	8	8	8	8	8	8	
harjoittelija (3 kk)							
* jää eläkkeelle 31.12.2018							
Atk							
atk-päällikkö	1	1	1				
tekninen avustaja	0,57	-0,57					
yhteensä	1,57	1	1	1	1	1	
Kalatalous							
kalataloustyöntekijä	0,5	0,5	0,5				
yhteensä	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	
HALLINTO-OSASTO YHTEENSÄ	10,07	9,5	9,5	9,5	9,5	9,5	

RUOKAPALVELU LIIKELAITOS							
Ivalon valmistuskeittiö							
ruokapalvelujohtaja	1	1	1				
ruokapalveluesimies	1	1	1				
diettikeittäjä	1	1	1				
keittäjä	3	3	3				
ravitsemistyöntekijä/peruspalveluteht.(keittiö)	3	3	3				
ravitsemistyöntekijä/peruspalveluteht.(ruoan)	4,92	4,92	4,92				
yhteensä	13,92	13,92	13,92	13,92	13,92	13,92	
Inarin valmistuskeittiö							
Keittäjä-työnjohtaja	1	1	1				
ravitsemistyöntekijä/peruspalveluteht.(keittiö)	1	1	1				
ravitsemistyöntekijä/peruspalveluteht.** (ruoan)	0,2	0,2	0,2				
yhteensä	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	
RUOKAPALVELU LIIKELAITOS YHTEENSÄ	16,12	16,12	16,12	16,12	16,12	16,12	

ELINKEINOT & KEHITYS NORDICA							
elinkeinojohtajan virka	1	1	1				
kehittämiskoordinaattori	1	1	1				
kansainvälisten asioiden koordinaattori	1	1	1				
palvelusihteeri	1	1	1				
ELINKEINOT & KEHITYS NORDICA YHT.	4	4	4	4	4	4	

SOSIAALI- JA TERVEYSOSASTO							
Hallinto							
sosiaali- ja terveysjohtaja	1	1	1				
hallintosihteeri	1	1	1				
Hallinto yhteensä	2	2	2	2	2	2	

Sosiaalityö							
sosiaalityön johtaja	1	1	1				
sosiaalityöntekijä	6	6	6	-1			
toimistosihteeri	1,8	1,8	1,8				
perhetyöntekijä	1	1	1				
päihdetyöntekijä	1	1	1				
sosiaaliohjaaja	1	1	1				
työvalmentaja	1	1	1				
Sosiaalityö yhteensä	12,8	12,8	12,8	11,8	11,8	11,8	

Avohoito							
avohoidon johtaja	1	1	1				
toimistosihteeri	2	2	2				

Avosairaanhoito							
vastaava sairaanhoitaja	1	1	1				
terveydenhoitaja	9,5	9,5	7,5				
kansanterveyshoitaja			2				
terveyskeskusavustaja*)	3,5	3,5	3,5				
sairaanhoitaja	2	4	4				
puheterapeutti	1	1	1				
*) nimikemuutos							

Mielenterveys-perheneuvola							
psykologi	2	2	2				
- toista psykologin tointa ei täytetä 1.9.2013 lukien (HMK)							
psykiatrinen sairaanhoitaja	3	3	3				
Tukipalvelut							
bioanalyytikko	2	2	2				
terveyskeskusavustaja	1	1	1				
röntgenhoitaja	1	1	1				
fysioterapeutti	4	4	4				

välinevarastonhoitaja	0,5	0,5	0,5				
välinehuoltaja	1	1	1				
Kotipalvelu							
palveluohjaaja	1	1	1				
sairaanhoitaja		1	1				
- kodinhoitajan nimike muutetaan (2016)							
sairaanhoitaja toimeksi							
kodinhoitaja	9	7	7				
vapautuessa/kouluttautuessa nimike muutetaan lähihoitajan toimeksi							
lähihoitaja	11,5	13,5	13,5				
fysioterapeutin toimi	1	1	1				
hoiva-avustaja	2	2	2				
saamenkiel. kylätyöntekijä			3				
Avohoito yhteensä	60	62	65	65	65	65	

Lääkäritoiminta							
johtava lääkäri	1	1	1				
terveyskeskuslääkäri	5	5	5				
terveyskeskusavustaja 50 %	0,5	0,5	0,5				
Lääkäritoiminta yhteensä	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	

Laitoshoito ja asumispalvelut								
laitoshoidon johtaja	1	1	1					
toimistosihteer	1	1	1					
Vuodeosasto								
osastonhoitaja	1	1	1					
sairaanhoitaja	12	12	12					
kättilö	5	5	5					
perushoitaja	10,5	10,5	10,5					
terveyskeskusavustaja	1	1	1					
saamenkielinen lähihoitaja			1					
Ryhmäkoti Hilla ja Puolukka								
vastaava sairaanhoitaja	1	1	1					
perushoitaja	3	3	3					
lähihoitaja	13	13	13					
fysioterapeutti	0,5	0,5	0,5					
hoiva-avustaja	0,5	0,5	0,5					
ravitsemistyöntekijä (perusp.)/laitoshuoltaja	1	1	1					
saamenkielinen lähihoitaja			1					
ravitsemistyöntekijä(perusp.)/laitoshuoltaja	1	1	1					
hoitoapulainen	1	1	1					
Ryhmäkoti Mustikka								
lähihoitaja	6	6	6					
kodinhoitaja	1	1	1					
hoitoapulainen	1	1	1					
saamenkielinen lähihoitaja			1					
Ryhmäkoti Kaarnikka								
sairaanhoitaja	1	1	1					
lähihoitaja	6	6	6					
hoitoapulainen	1	1	1					
hoiva-avustaja	0,5	0,5	0,5					
fysioterapeutti	0,5	0,5	0,5					
Kehitysvammaisten ryhmäkoti								
hoitaja	1	1	1					
lähihoitaja	8	8	8					
hoitoapulainen	1	1	1					

Toimintakeskus							
kehitysvammahuollon ohjaaja	1	1	1				
ohjaaja	2	2	2				
lähihoitaja	2	2	2				
Laitoshoito ja asumis-							
palvelut yhteensä	83,5	83,5	86,5	86,5	86,5	86,5	
Suun terveydenhuolto							
terveyskeskushammaslääkäri	4	4	4				
suuhygienisti	1	1	1				
hammashoitaja	6	6	6				
Suun terveydenhuolto yhteensä	11	11	11	11	11	11	
Ympäristönvalvonta,							
Inari ja Utsjoki v. 2008 - Isäntäkuntana Inari							
kunnaneläinlääkäri	3	3	3				
ympäristötarkastaja	1	1	1				
terveydensuojelutarkastaja	2	2	2				
Maaseututoimi							
maataloussihteeri	1	1	1				
toimistosihteeri	1	1	1				
*) ympäristöyksikön johtajan tehtävät hoitaa lautakunnan määräämä viranhaltija							
Ympäristövalvonta ja maaseututoimi yht.	8	8	8	8	8	8	
SOSIAALI- JA							
TERVEYSOSASTO YHTEENSÄ	183,8	185,8	191,8	190,8	190,8	190,8	
SIVISTYSOSASTO							
Hallinto							
sivistysjohtaja	1	1	1				
hallintosihteeri	1	1	1				
toimistosihteeri	1,5	1,5	1,5				
Sosiaalityöntekijä	1	1	1				
yhteensä	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	

Kulttuuritoiminta							
kulttuurisihteeri	1	1	1				
yhteensä	1	1	1	1	1	1	
Liikuntatoimi							
liikuntasihteeri	1	1	1				
erityisryhmien liikunnanohjaaja	1	1	1				
uinninvalvoja-uimaopettaja	1	1	1				
liikuntapaikkojen hoitaja	2	2	2				
yhteensä	5	5	5	5	5	5	
Nuorisotyö							
nuorisosihteeri	1	1	1				
nuoriso-ohjaaja	1	1	1				
viestintäpajanhoitaja-työelämävalmentaja	1	1	1				
Etsivän nuorisotyön ohjaaja			1				
yhteensä	3	3	4	4	4	4	
Varhaiskasvatus							
päivähoidon johtaja	-1						
varhaiskasvatusjohtaja *)	1	1	1				
perhepäivähoidon ohjaaja	1	1	1				
kiertävä erityislastentarhanopettaja	1	1	1				
lastenhoitaja, varahoitaja	1	1	1				
toimistosihteeri	1	1	1,5				
*) nimikemuutos							
Päiväkodit							
päiväkodinjohtaja	3	3	3				
lastentarhanopettaja *)	6	7	8				
erityislastentarhanopettaja	1	1	1				
ryhmäavustaja	2	2	2				
lastenhoitaja **)	17	18	18				
päiväkotiapulainen	2	2	2				
*) perhepäivähoitajan toimen vakinaistaminen							
**) perhepäivähoitajan toimen muutos lastenhoitajan toimeksi							

Perhepäivähoito ja ryhmäperhepäiväkodit							
perhepäivähoitaja *)	24	23	20				
lastenhoitaja **)	2	3	3				
*) 1 pph:n määräaikaisen toimen vakinaistaminen							
**) 1 perhepäivähoitajan toimen muuto lastenhoitajan toimeksi							
Päivähoito yhteensä	62	64	62,5	62,5	62,5	62,5	
SIVISTYSOSASTO YHTEENSÄ							
	191	192,5	195,5	195,5	195,5	195,5	

TEKNINEN OSASTO							
Hallinto							
tekninen johtaja	1	1	1				
hallintosihteeri	1	1	1				
toimistosihteeri	1	1	1				
yhteensä	3	3	3	3	3	3	
Rakennusvalvonta							
rakennustarkastaja	1	1	1				
apulaisrakennustarkastaja	1	1	-1				
tarkastusinsinööri*			1				
kiinteistöpäällikkö-rakennustarkastaja	0,7	0	0				
yhteensä	2,7	2	2	2	2	2	
*nimikemuutos							
Yhdyskuntasuunnittelu							
kaavoitusinsinööri*	1	0,6	0,6				
mittausinsinööri	1	1	1				
suunnitteluavustaja	1	1	1				
kaavasunnittelija		1	1				
yhteensä	3	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	
* osa-aikaeläkkeellä, työaika 60 %							
Yhdyskuntarakentaminen							
maanrakennusmestari	1	1	1				
reittimestari	1	1	1				
johtava ammattimies	0,5	-0,5	0				
kiinteistönhoitaja	0,5	-0,5	0				
varastonhoitaja	1	1	-1				
varastonhoitaja-työvalmentaja*			1				
kunnossapitotyöntekijä	1	4	4				
liikuntapaikkojen hoitaja	1	-1	0				
ulkoilualueiden hoitaja	1	-1	0				
työvalmentaja	1	1	1				
yhteensä	8	8	8	8	8	8	
*nimikemuutos							

TEKNINEN OSASTO YHTEENSÄ	16,7	16,6	16,6	16,6	16,6	16,6		
	Lukumäärä							
	TA 2016	2017	2018	2019	2020	2021		
TILAPALVELU LIIKELAITOS								
kiinteistöpäällikkö-rakennustarkastaja	0,3	0						
kiinteistöpäällikkö		1	1					
projekti-insinööri			1					
TILAPALVELU LIIKELAITOS YHTEENSÄ	0,3	1	2	2	2	2		
HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	406,87	410,4	420,4	419,4	419,4	419,4		
Muutos, henkilöä	12,79	3,53	10	-1	0	0		
Muutos, %	3,12	0,87	2,44	-0,24	0,00	0,00		